nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 60 lir

TRST, nedelja, 4. februarja 1968

Leto XXIV. - Št. 30 (6923)

SLOVENSKO GLEDALIŠČE
GLASBENA MATICA
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

Priredijo danes ob 16. uri v KULTURNEM DOMU

Prešernovo proslavo

Spored:

- Govor predsednika SKGZ Borisa Raceta
- Nastop pevskega zbora «Slavec» iz Ricmanj
- Nastop članov Glasbene matice
- Nastop članov Slovenskega gledališča
- Nastop pevskega zbora «Jacobus Gallus»

Prodaja vstopnic eno uro pred začetkom pri blagajni Kulturnega doma. Vstopnina 500 lir

IZJAVE AMERIŠKIH ČASTNIKOV O OFENZIVI OSVOBODILNIH SIL

Tudi včeraj so osvobodilne sile nadaljevale vojaške akcije v Sajgonu in v drugih mestih

Ameriško poveljstvo je bilo presenečeno nad ofenzivo in ugotavlja njeno učinkovitost - Še vedno ostri spopadi v Hue in močan pritisk na Danang

SAJGON, 3. — Funkcionarji ameriškega poslaništva v Sajgonu so na tiskovni konferenci izjavili časnikarjem, da so osvobodilne sile uporabile v preteklih dneh 36.000 mož pri napadih na 35 središč. Izjavili so tudi, da partizani lahko še vedno začnejo novo vrsto napadov proti Sajgonu in drugim južnovietnamskim centrom.

V istih krogih trdijo, da so osvobodilne sile utrpele velike izgube, toda zaradi tega se njihova ofenzivna moč ni zrušila in je še vedno učinkovita. Poudarili so, da lahko še vedno začnejo novo vrsto napadov na primer proti Sajgonu. Na področju Sajgona so še vedno.

Ameriški funkcionarji so izjavili, da so partizani pokazali taktično spretnost, odločnost in ostrost pri svojih napadih. Pokazali so, da so sposobni izvajati zelo učinkovite vojaške akcije, «čeprav kratkotrajne».

General John Chaison, ki je načelnik urada glavnega štaba za operacije, je izjavil, da je bil obseg ofenzive osvobodilnih sil veliko presenečenje za ameriško poveljstvo. Pripomnil je: «Naše informacijske službe nam niso napovedale, da bi mogla biti predvidena ofenziva tako velika in tako posplošena.» Dalje je dejal, da je mogoče, da osvobodilne sile začnejo novo vrsto napadov, toda ameriške sile so sedaj «v boljšem položaju».

Prav tako kakor general Westmoreland je tudi general Chaison mnenja, da bo glavna ofenziva osvobodilnih sil usmerjena proti Ke Sanu in položajem ob demilitariziranem pasu. General je tudi izjavil, da so morali poslati več ameriških enot na področje delte reke Mekong, da okrepijo tamkajšnje položaje in da je bila ofenziva na tem področju mnogo splošnejša kakor v ostalih delih države.

Po trditvah ameriških in sajgonskih vojaških krogov je v bitki v Sajgonu sodelovalo okoli 3.500 partizanov, 9.000 Američanov, 7.000 sajgonskih vojakov in 34.000 pripadnikov južnovietnamske policije.

Polkovnik Schroeder, ki ima nalogo koordinirati dejavnost ameriških čet v bitki, je izjavil, da so partizani prišli v prestolnico 29. januarja v skupinah po dva ali tri. Dobili so hrano za 48 ur. Dodal je, da so bili vsi razoroženi. Orožje so pripeljali v Sajgon mnogo časa prej in ga skrili v zahodnih predelih mesta, predvsem v Cholonu. Orožje so razdelili partizanom ponoči med 29. in 30. januarjem.

Okoli mesta so osvobodilne sile določile 8 glavnih oporišč. V mestu so napadle 18 objektov: ameriško poslaništvo, predsedniško palačo, radio, področje dirkališča, letališče Tan Son Nut, devet policijskih komisariatov in 4 hotele, kjer stanujejo ameriški vojaki. Najmočnejši napad je bil proti letališču Tan Son Nut, kjer sta razmeščena 2 bataljona sajgonskih padalcev. Poleg tega so tu ameriško letalsko oporišče ter ameriški in vietnamski glavni štab. Po sajgonskih poročilih so partizani izgubili 2.003 vojake, ujetih pa jih je bilo 94.

Na vprašanje časnikarjev, ali bo za zaščito velikih središč pred morebitnimi novimi napadi potrebno poklicati ameriške enote z drugih sektorjev, je general Chaison izjavil, da ni izključeno, da bo potrebna nova razmestitev ameriških sil.

Značilno je, da je general Westmoreland izjavil, da bodo z vsemi ujetimi partizani, ki so bili v uniformi s posebnimi spoznavnimi znaki, ravnali kot z vojnimi ujetniki.

Tudi danes so se nadaljevali v predmestnih Sajgona večji ali manjši spopadi. Boji so se nadaljevali tudi v Hue. V Sajgonu se nadaljujejo spopadi blizu letališča Tan Son Nut in v nekaterih drugih predelih mesta. Policijsko uro v mestu so skrajšali na 18 ur. Vendar pa je življenje v mestu še paralizirano in primanjkujejo tudi živila. Preteklo noč so osvobodilne sile streljale z minometalci na električno centralo v predmestju Cholon.

V Hue se ameriški vojaki še dalje borijo od hiše do hiše proti partizanom, ki so se zabarikadirali v utrjenem delu mesta. Američani uporabljajo 90-milimetrske topove proti hišam, v katerih so se zabarikadirali partizani, južnovietnamski bombniki pa bombardirajo ta del mesta. Na tisoče civilistov se je zateklo v katedralo. Po ameriških poročilih so partizani osvobodili okoli 3.000 političnih jetnikov, ki so bili zaprti v glavnem zaporu v Hue. Ko so Američani zopet zasedli zapor, je bil ta prazen.

Pritisk osvobodilnih sil se veča v Danangu. Danes so te sile znova bombardirale oporišče in uničile več letal.

Ponoči so osvobodilne sile izvršile nove napade s svežimi vojaki proti petim južnovietnamskim mestom. V Dalatu so ob 3.30 zjutraj napadle postajo, ameriške naprave in eno vladno postojanko. V Xuan Locu, 70 kilometrov severno vzhodno od Sajgona so se ameriški oklepni oddelki spopadli z velikimi skupinami partizanov, ki so zasedli del tega mesta in nekatere vladne vojaške položaje.

V Pleiku so davi osvobodilne sile obstreljevale z minometalci tamkajšnje letališče. V Kontumu se nadaljujejo boji med ameriškimi in osvobodilnimi četami.

Na področju delte reke Mekong so svobodilne sile izvršila več napadov na ameriške položaje ter zažgale več skladišč.

V mestecu Mi To še vedno delujejo manjše skupine partizanov. V pokrajini Bien Hoa so partizani zasedli včeraj kraj Mo Kai Tudi v Vinh Longu so še vedno osvobodilne sile.

Na severu so osvobodilne sile napadle in zasedle glavni štab posebnih ameriško vietnamskih sil v Kam Lo 15 kilometrov od velikega ameriškega oporišča Dong Ha.

Tiskovna agencija osvobodilne vojske poroča, da je ofenziva osvobodilnih sil povzročila uničenje zelo velikega števila ameriških letal in vojaških naprav v vsej državi. V Vinh Longu so osvobodilne sile zasedle urade pokrajinskega guvernerja, sedež informacijske službe in letališče, kjer so uničile 64 ameriških vojaških letal. V Kan To na področju delte so osvobodilne sile napadle in zasedle radijsko postajo in letališče. Agencija poroča dalje, da so osvobodilne sile zasedle v Danangu poveljstvo 1. južnovietnamskega armadnega zbora te uničile 70 letal na tamkajšnjem letališču. V Sok Trangu pa so osvobodilne sile napadle naprave ameriške vojske. Tu je veliko število južnovietnamskih vojakov prišlo na stran osvobodilnih sil.

Severnovietnamsko vojaško poveljstvo je poslalo borcem osvobodilne vojske v Sajgonu in Hue brzojavko, v kateri poudarja, da so severnovietnamske oborožene sile vsak trenutek pripravljene koordinirati svojo dejavnost z osvobodilnimi silami.

Poveljstvo osvobodilnih **sil v** Južnem Vietnamu je naslovilo poziv na vse borce. V pozivu je rečeno, da so oborožene sile in ljudstvo v skladu s sklepom centralnega komiteja osvobodilne fronte istočasno napadli na vseh bojiščih ter dosegli velike zmage in zadali sovražniku velike izgube. Osvobodilne sile so prevzele nadzorstvo v številnih krajih in so osvobodile več kmetijskih področij. V mnogih pokrajinah je uprava slamnate vlade zrahljana in vojska se razkraja. Sovražnik je utrpel več porazov ter je zmeden in prisiljen na pasivnost, ali pa se še upira ter se bo zatekel k brutalnosti.

Zatem poziva južnovietnamske vojake, naj se pridružijo osvobodilnim silam, ameriške vojake pa poziva, naj se uprejo ukazom washingtonske vlade, da se bodo lahko vrnili v svoje domove.

NAROČNIKI! BRALCI!

Kdor se prvič naroči na Primorski dnevnik prejme v dar lepo slovensko knjigo.

Tudi tisti, ki bo poravnal naročnino za vse leto 1968, dobi lepo slovensko knjigo.

Med tiste, ki bodo poravnali celoletno naročnino do 10. februarja, bo razdeljenih deset prikupnih nagrad. Žreb bo določil srečne dobitnike!

PRED ZAKLJUČKOM PROCESA DE LORENZO-ESPRESSO

Poročilo Beolchini v celoti potrjuje znane vesti o spiskih SIFAR

Poročilo zelo bremeni generala, da je izkoriščal obveščevalno službo v politične namene - Spor v senatu okrog pravilnika - Študentske demonstracije v Firencah

RIM, 3. — Kaže, da gre proces De Lorenzo - Espresso h kraju. Sodišče je danes namreč zavrnilo vse zahteve zasebne stranke za nova pričevanja in za predložitev novih dokumentov, tako da bo na zasedanju 15. februarja verjetno proces končan.

Danes so prečitali tiste dele poročila Beolchini, ki niso pokriti z vojaško tajnostjo. Pri tem so prišle na dan izredno hude obtožbe proti De Lorenzu. V bistvu gre za uradno dokumentacijo že znanih stvari, kako se je SIFAR pod njegovim poveljstvom spremenil iz obveščevalne službe v nekako nadpolicijo in kako je pričel zasledovati vse vidnejše osebnosti gospodarstva, politike in kulture ter tudi cerkvene hierarhije. To se je pričelo leta 1959, ko je postal poveljnik SIFAR gen. De Lorenzo, in se je še pospešeno nadaljevalo naslednjega leta, tako da je SIFAR zahteval od periferičnih uradov vedno več podrobnosti. Pri tem so se zlasti zanimali za osebno življenje nadzorovanih oseb in so brskali po najgloljih intimnostih.

Poročilo v celoti izključuje, da bi do takega delovanja SIFAR prišlo po navodilih višjih vojaških ali političnih oblasti in zato izključuje vsako odgovornost poveljnikov vojske in ministrov ter daje vso krivdo izključno generalu De Lorenzu, ki je bil poveljnik obveščevalne službe v razdobju 1956-62 in njegovima naslednikoma Viggianiju in Allaveni, ko se je dejavnost še povečala, ker je De Lorenzo izkoriščal svoj položaj poveljnika karabinjerjev.

Odvetniki zasebne stranke so izredno ostro komentirali to poročilo, češ da gre za zadeve, ki niso dokazane, tako da je odv. Crisafulli prišel tako daleč, da je javno obtožil ministra za obrambo Tremellonija izkoriščanja javne oblasti. Sledili so seveda prepiri med odvetniki, ki niso običajni na sodišču, tako da je bilo ozračje izredno razgreto.

Senat je včeraj zelo pozno zaključil delo, danes je zasedal ves dan in zasedal bo tudi v nedeljo. Nastal je spor med komunističnimi in socialističnimi senatorji, ki zahtevajo, da se zaseda tudi ponoči, in to ne oziraje se na število prisotnih, da bi na tak način utrudili liberalce in misine. Predsednik ni tega sprejel in je včeraj prekinil sejo, zaradi česar je prišlo do dokaj razburljivih prizorov. Končno so se dogovorili za drugačno razlago pravilnika, tako da bodo morali biti od sedaj prisotni vsi podpisniki popravkov v dvorani, kar bo pomenilo, da bo moralo biti prisotnih najmanj po 15 misovcev in liberalcev, ki se ne bodo smeli ganiti iz dvorane. Zapletena bitka okrog pravilnikov pa vendar povsem ne uspeva, saj so do sedaj odobrili komaj šesti člen in so pričeli obravnavati sedmega.

V Firencah se razburjenje študentov zaradi policijskega napada na mirno študentsko manifestacijo še vedno ni poleglo. Študenti so zasedli številne fakultete, in sicer filozofsko, pedagoško, arhitekturo in fakulteto za politične vede. Danes je bilo ponovno zborovanje, po katerem so se študenti usmerili v sprevodu skozi mesto do prefekture, kjer so izročili protest in obrazložitev dogodkov. Promet je bil ustavljen več časa.

Avstrijski orožniki so sporočili italijanskim, da so videli sumljivega moškega, ki je prekoračil odlično opremljen mejo v bližini prelaza Flon (Vallona). Izvedli so preiskavo in so našli v neki koči manjše količine eksploziva neznane vrste.

Italijanska železarska industrija je dosegla visoko raven. Po proizvodnji jekla in železa je na sedmem mestu na svetu in tretja med državami članicami evropske gospodarske skupnosti. Generalni ravnatelj Finsider dr. Capanna je danes izjavil, da se je proizvodnja jekla zvišala od 2,4 milijona ton v letu 1950 na okrog 16 milijonov ton lani, od česar odpade okrog 60 odst. na podjetja z državno udeležbo.

Uslužbenci državnega telefonskega podjetja Italcable stavkajo že ves teden in so danes sklenili, da bodo stavko nadaljevali, kot je bila prvotno napovedana za nedoločen čas. Uslužbenci se upirajo vključitvi podjetja v državno podjetje z državno udeležbo, ker bi s tem izgubili že dosežene sindikalne pravice.

Medsindikalni odbor uslužbencev finančnih ministrstev je proglasil od 13. februarja dalje stavko za nedoločen čas. Sedaj je v teh ministrstvih 26 različnih plačilnih sistemov in zahtevajo poenotenje, seveda na ravni najvišjega in najugodnejšega sistema, čemur pa se vlada upira.

Ofenziva v Vietnamu

V eni sami noči se je znova pokazalo, kako velika iluzija je prepričanje Washingtona, da se vojna v Vietnamu lahko konča z vojaško zmago. Južnovietnamske osvobodilne sile so vdrle v Sajgon, kjer so šest ur oblegale poslopje ameriškega poslaništva in ga delno tudi zasedle. Istočasno so napadle predsedniško palačo, sedež glavnega štaba oboroženih sil sajgonskega režima in poslopja s stanovanji ameriških častnikov ter letališče blizu Sajgona.

Osvobodilne sile so po močni ofenzivi okoli Ke San blizu demilitariziranega pasu začele splošno ofenzivo v vsem Južnem Vietnamu. Napadle so veliko število večjih ali manjših mest, številna ameriška vojaška oporišča in letališča ter mnoge od njih tudi zavzele. Boji v samem Sajgonu so trajali več dni in prav tako v drugih mestih, in v mnogih mestih se še nadaljujejo. V zgodovinskem mestu Hue so osvobodilne sile zavzele utrjeno središče in izjalovili so se številni poskusi nasprotnika, da bi jih izgnal. Vsepovsod so osvobodilne sile naletele na aktivno podporo prebivalstva in v samih predmestjih Sajgona je bil ustanovljen poseben revolucionarni odbor.

V eni sami noči so osvobodilne sile dale Washingtonu velik nauk, in to prav v trenutku, ko se je Pentagon pripravljal na zaostritev vojne, in v trenutku, ko je ameriška propaganda skušala prepričati svet, da so osvobodilne sile popolnoma izčrpane in da niso več sposobne večjih vojnih dejanj, ter v trenutku, ko se Johnson pripravlja, da začne volilno kampanjo za predsedniške volitve z obljubljanjem, da bo zmagal v Vietnamu.

Vietnamskim osvobodilnim silam je zadostovalo le nekaj ur, da so razbile vse iluzije Washingtona, da vojno lahko zaključi z zmago. Hkrati se je znova še očitneje pokazal veliki nesmisel nadaljevanja te napadalne in uničujoče vojne.

Uspešni in drzni napadi osvobodilnih sil so povzročili hudo zaskrbljenost v washingtonskih uradnih krogih. Pri tem opozarjajo opazovalci na strategijo in taktiko, s katero je severnovietnamski general Giap svoj čas potolkel francoske sile. Nekateri ameriški poročevalci menijo, da si osvobodilne sile prizadevajo zdaj uporabiti isto taktiko proti Američanom. Poleg tega menijo v Washingtonu, da so sedanji napadi del zimsko-spomladanske ofenzive osvobodilne vojske. Sliši se tudi razlaga, da hočejo osvobodilne sile s sedanjo ofenzivo prisiliti Washington na pogajanja v ugodnejših okoliščinah za osvobodilno fronto.

Znano je, da ZDA odklanjajo neposredna pogajanja prav s tistim, s katerim so v vojni, t. j. z osvobodilno fronto. Sedanja ofenziva pa je jasno opozorila Washington, da je osvobodilna vojska vedno močnejša in da uživa vsestransko podporo prebivalstva, kar bodo morale ZDA hočeš nočeš upoštevati, če se hočejo rešiti iz sedanje slepe ulice.

Kajti druge rešitve ni nego pogajanja ob upoštevanju stvarnosti, t. j. ob upoštevanju dejstva, da hoče biti vietnamsko ljudstvo samo gospodar svoje usode.

Krvoločnost sajgonskih kolaboracionistov presega včasih krvoločnost samih ameriških napadalcev. Slika kaže načelnika sajgonske policije generala Loana pri ustrelitvi ujetega partizana. Generalu Loanu so dali vzdevek «sajgonski rabelj»

Konferenca UNCTAD

Prvega februarja se je začela v Novem Delhiju konferenca Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD), ki bo trajala do 25. marca. Pri njenem delu sodelujejo vse države članice Združenih narodov in njih specializiranih ustanov.

Prva taka konferenca je bila leta 1964 v Ženevi in sklicali so jo, ker je postalo nujno sprejemati sistematične ukrepe, da se zmanjša prepad, ki loči razvijajoče se države od razvitih. Naloga druge konference naj bi bila preiti od besed k dejanjem, za kar je podlaga tako imenovana alžirska temeljna listina, ki so jo sprejeli lani na pripravljalnem zasedanju v Alžiru in ki vsebuje konkreten program. Ta temeljna listina opozarja razvijajoče se države, da je ključ gospodarskega napredka v naslonitvi na lastne izvore. Pri tem poudarja, da gospodarstva ni mogoče uvažati, mogoče pa je uvažati vire in razne oblike mednarodnega sodelovanja. Vendar pa se ne smejo prevreči bremena mednarodne skupnosti na ramena samih držav v razvoju. Naslonitev na lastne sile ne more dati zaželenih uspehov brez mednarodne podpore.

Velike razlike v razvoju med zelo razvitimi industrijskimi državami sveta in tistimi državami, ki so zaostale v gospodarski rasti, niso nastale čez noč, zato jih seveda tudi ni mogoče čez noč odstraniti. Premagovanje te razlike mora biti dolgotrajna in naporna naloga, ki jo je mogoče uspešno končati samo s skupnimi napori vseh držav. Neka zgodovinska naloga postaja vse aktualnejša, še nujnejša za razvijajoče se države. Vendar pa tudi za svet kot celoto.

Ne smejo nas samo vznemirjati te velike razlike. Njihovo povečevanje, zastoj v razvoju ali pa celo absolutno poslabšanje razmer v manj razvitem delu sveta so še hujši simptomi sedanjih odnosov. Po razbitju kolonialnih imperijev in začetnih samostojnih naporih so bili doseženi prvi uspehi za osamosvojitev. Toda ti so hitreje vplivali na poglavitne pogoje življenja kot pa na sposobnost pospeševanja gospodarske rasti. Prišlo je do zmanjšanja umrljivosti in podaljšanja življenja ljudi, do uspešnega zatiranja nekaterih bolezni, življenjske razmere so se začele zboljševati. Toda pogoji za stalen in vse širši razmah materialnih in proizvajalnih sil, kar so bistvena poroštva vsake samoosvojitve — še niso ustvarjeni in tudi za to še ne delamo dovolj.

Ker sposobnost gospodarstva v večini razvijajočih se držav ni zadoščala, da bi dosegli potrebno gospodarsko rast, se je povečevalo tudi nesorazmerje med naraščanjem prebivalstva in povečevanjem proizvodnje (zlasti hrane). Ker je veliko število rojstev spremljala tudi precej manjša umrljivost, hitro raste število prebivalcev in zavzame od časa do časa oblike tako imenovane «eksplozije». Še več, prizadevanja v Indiji in zadnji čas tudi na Kitajskem (in v vrsti drugih držav), da bi zmanjšali natalileto, da bi se ta prilagodila materialnim spremembam in drugim možnostim družbe, so bila v glavnem zelo malo uspešna.

Pospeševanje gospodarske rasti po vsej sili, zagotavljanje hrane in zaposlitev za vse večje število prebivalstva — so vprašanja, ki so v tej zvezi postala vse nujnejša. Po drugi strani pa je ta imperativ vsiljeval tudi ekstenzivnost v gospodarskem razvoju, to je spet nove probleme za svet, ki z največjimi napori prenaša bremena preteklosti.

Odpreti je bilo potrebno čim več novih delovnih mest. Da ne bi zmanjševali že tako in tako nizke produktivnosti, je bilo potrebno to delati z vse večjim stroškom ob nabavi opreme. Ceprav morajo razvijajoče se države predvsem same storiti poglavitne ukrepe in prevzeti največje breme svojega razvoja, pa tega ne morejo napraviti brez pomoči razvitejših. Se posebej so omenjene s tem, ker iz kmetijstva, ki ima zelo nizko stopnjo akumulacije, ne morejo prelivati več sredstev v druge proizvodne panoge: povečati morajo kmetijsko proizvodnjo, da bi zagotovili vsaj minimalno prehrano za prebivalstvo, ki se hitro množi.

Razen s temi poglavitnimi razvojnimi problemi se omenjene države na svetovnem trgu srečujejo tudi z vse neugodnejšimi pogoji menjave, financiranja njihovih potreb in spioh prihajajo v vedno večjo neenakopravnost glede na razvite države. To je večino dodatno breme za njihova gospodarstva. Potrebno je predvsem, da to breme olajšamo ali pa povsem preložimo z njihovih ramen. Konference o trgovini in razvoju naj bi imele prav ta namen. Pospešile naj bi gospodarsko rast in zmanjšale neugodne pogoje na svetovnem trgu.

Nezadovoljivi rezultati, ki so bili do sedaj doseženi na tem področju, so predvsem posledica premajhnega zavzemanja razvitih držav. Toda v nekaterih primerih imamo tudi nezadostno ali neustrezno dejavnost samih razvijajočih se držav; opaziti je nadalje pomanjkanje odločnega političnega gospodarskega sodelovanja med njimi.

Razvijajoče se države se v tej zvezi bojujejo s številnimi in zelo težavnimi problemi. Njihova naloga na konferenci ne bo lahka. Kriza monetarnega sistema, ki se izraža zlasti z devalvacijo funta in z nihanjem dolarja, pa tudi druge težave — so prisilile posamezne razvite države, da so uvedle nove omejitvene ukrepe, ki praviloma zadevajo prav razvijajoči se svet. To bi lahko oteževalo mednarodno akcijo za enakopravnejše obravnavanje razvijajočih se držav. Ali pa bi to lahko vsaj zmanjšalo pripravljenost nekaterih najpomembnejših razvitih držav, da se zboljša položaj manj razvitih v trgovini in v mednarodni delitvi dela.

Vsako zoževanje področja, na katerem bi uvajali normalnejše odnose na svetovnem trgu, bi ustvarjalo velike težave.

Razvijajoči se svet se ne more zadovoljevati z enostranskimi ukrepi, z nečim, kar se stori na katerem koli ozkem sektorju in se pri tem zanemarjajo širša področja. Npr. pogoji kreditov in posojil se lahko zboljšajo, toda to lahko ne pomeni ničesar če se hkrati poslabša razmerje cen, znižanje carin za uvoz proizvodov iz razvija-

(Nadaljevanje na 2. strani)

JOHNSON SE JE ODLOČIL ZA DOLGA POGAJANJA

Sestanek ameriških in severnokorejskih častnikov v zvezi z zaplenjeno ladjo «Pueblo»

Dva brezuspešna sestanka - Opazovalci menijo, da bodo pogajanja verjetno zelo dolga

SEUL, 3. — Ameriški admiral John Smith in severnokorejski general Pak Čung Kuk sta se včeraj pogovarjala 4 ure v Panmujomu o zaplenjeni ladji «Pueblo». Danes sta se ponovno sestala samo ob navzočnosti tolmačev. Sklenila sta, da se bosta ponovno sestala. Tudi današnji sestanek je bil brezuspešen.

Južnokorejski zunanji minister je izjavil, da se njegova vlada ne upira stikom v Panmujomu, toda ZDA «bodo morale paziti, da preprečijo, da bi severni Korejci še dalje izkoriščali te sestanke v propagandne namene».

Predstavnik južnokorejskega zunanjega ministrstva je izjavil, da se njegova vlada posvetuje s 16 dražavami zaveznicami v korejski vojni glede ukrepov proti naraščanju partizanske dejavnosti v Južni Koreji ali kakor pravijo v Seulu «proti infiltraciji s severa».

Ameriški poslanik v Seulu Porter je sinoči poročal južnokorejskemu zunanjemu ministru o sestanku s severnokorejskim generalom. Južnokorejski zunanji minister je obvestil ameriškega diplomata, da namerava južnokorejska skupščina sprejeti «važne ukrepe», če bi ZDA pokazale med sedanjimi pogajanji s Severnimi Korejci, «da podcenjujejo skrajno resnost napada, ki so ga izvršili v noči 21. januarja severnokorejski gverilci v Seulu».

V poučenih krogih pravijo, da je južnokorejska vlada zahtevala od ameriške vlade znatno povečanje števila ameriških vojakov na Koreji.

Kakor se vidi, se je ameriška vlada odločila počasi reševati sedanji spor v zvezi z ladjo «Pueblo». «New York Times» imenuje sedanjo krizo «korejsko fronto Vietnama». Vse kaže, da se ameriška vlada zaveda nevarnosti kakršne koli represalije ali drugačnega pritiska na Severno Korejo spričo sedanje ofenzive osvobodilnih sil v Južnem Vietnamu.

Sklep o počasni in potrpežljivi akciji za izpustitev ladje in njene posadke je razvidna tudi iz včerajšnje izjave predsednika Johnsona, ki je primerjal sedanji primer z ladjo «Pueblo» s primerom ameriškega letala «RB 47», ki so ga leta 1960 sestrelili nad Sovjetsko zvezo. Dva pilota omenjenega letala je Sovjetska zveza vrnila šele po sedemmesečnih pogajanjih. Ta primerjava pomeni po mnenju opazovalcev, da ZDA ne bodo tako kmalu dosegle izpustitve 83 mož posadke ladje «Pueblo». Poleg tega opozarjajo, da je Hruščov po izpustitvi pilotov izjavil, da je čakal za njih izpustitev izvolitev Kennedyja za predsednika, ker se ni hotel sporazumeti z Eisenhowerjem, ker bi to koristilo Nixonu pri volilni kampanji. Opazovalci se sprašujejo, ali ne bodo sedaj tudi severni Korejci čakali do novembrskih predsedniških volitev, preden izpustijo ameriške mornarje.

Tito danes o Asuanu

ADIS ABEBA, 3. — Predsednik republike maršal Tito se je danes po tridnevnem bivanju v pokrajini Gema Kofa ponovno vrnil v Adis Abebo, kjer so ga pozdravili cesar Haile Selasie in druge osebnosti. Popoldne je predsednik obiskal velik industrijski center, ki ga gradi jugoslovansko podjetje «Union Ingeniering», nato pa se je udeležil v gledališču folklorne predstave, prirejene njemu na čast.

Maršal Tito bo odšel jutri s soprogo in z ostalimi člani delegacije v Asuan, kjer se bo kot gost predsednika Naserja zadržal dva dni in si bo poleg razgovorov z Naserjem ogledal graditev velikega jezu in hidrocentrale ter kulturne in zgodovinske zanimivosti tega kraja. V torek popoldne bo Tito z Naserjem prispel v Kairo, kamor bosta prispela tudi predsednik vrhovnega sveta Sudana Ismail Al Azhari in sudanski ministrski predsednik. Predvideva se, da bo v Kairu trojni sestanek med predsednikom Jugoslavije, ZAR in Sudana. Obisk predsednika v ZAR se bo končal 8. februarja.

«Al Ahram» o Jarringovem poslanstvu

KAIRO, 3. — Kakor piše «Al Ahram», bo U Tantov posebni predstavnik na Srednjem vzhodu Jarring poročal prihodnji teden o svojem poslanstvu. List piše, da je Jarring prepričan o velikih ovirah. Zaradi tega se bo v prihodnjih dneh odločil, da sestavi končno poročilo o svojem poslanstvu in bo stopil v stik z U Tantom, ki bi ga utegnil prositi, naj napravi še en poizkus, to se pravi, naj še četrtič obišče prestolnice, ki jih je že trikrat obiskal.

«Al Ahram» piše, da bi utegnil Jarring zahtevati od U Tanta, naj skliče sejo varnostnega sveta, da bo lahko poročal, da mu ni uspelo doseči sporazum med Izraelci in Arabci.

Izraelski zunanji minister Eban je izjavil, da oi bilo prezgodaj govoriti o neuspehu Jarringovega poslanstva. Dodal je, da ima deblokada ladij iz Sueškega prekopa samo stranski pomen za Jarringovo poslanstvo. Njegova glavna naloga namreč doseči sporazume med Izraelci in Arabci za trajen mir. Po Ebanovem mnenju ni Jarringovo posredovanje doseglo še take faze, v kateri bi bil že očiten uspeh ali neuspeh.

Eban je tudi izjavil, da je Izrael pripravljen pozitivno odgovoriti, če se bo znova postavilo vprašanje odhoda ladij iz Sueškega prekopa. Ponovil pa je, da Izrael nasprotuje, da bi ladje plule proti severu, in pravi, da bi se morali v tem primeru še posebej sporazumeti z Izraelom.

Konferenca UNCTAD

(Nadaljevanje s 1. strani)

jočih se držav lahko izgubi ves svoj pomen, če se povečajo druge ovire ali omejitve.

Tudi med samimi temi državami so razlike v stopnji razvitosti. Imamo take, ki jim je že uspelo, da so zgradile industrijo in nastopajo na svetovnem trgu kot izvozniki fabrikantov. Najmanj razvite države navadno izvažajo samo surovine in kmetijske pridelke, in to največkrat nepredelane. Torej so za obe kategoriji potrebni različni ukrepi, ce naj dosežemo isti smoter, t. j. zboljšamo njihov položaj. Najmanj razviti imajo večino med razvijajočimi se državami, tiste, ki lahko izvažajo vsaj nekatere industrijske proizvode, pa so še maloštevilne.

Konkretne oblike sodelovanja, ki bi resnično pomenile pomoč najmanj razvitim državam, še niso do kraja izdelane. Učinkoviti mednarodni ukrepi v današnjih razmerah zahtevajo precej dobre volje, ki pa je pri razvitih državah še ne opažamo. Poleg problemov na področju gospodarskih gibanj imajo tudi svoje notranje skrbi in vrh tega še politične težave. Vojna v Vietnamu je precej povečala težave za dolar, za gospodarstvo Združenih držav Amerike, za monetarni sistem, toda vse kaže, da vlada ZDA ni pripravljena stopiti na edino pot, ki bi prispevala k temu, da bi našli rešitev za ta nevarni in neznosni položaj. Bombardiranje Severnega Vietnama in akcije, ki vodijo k razširitvi vojne, se nadaljujejo tudi po najnovejših ponudbah hanojske vlade.

Enotnost razvijajočih se držav je zato njihovo najpomembnejše orožje, nujno potrebno, da se doseže kakršenkoli napredek pri dolgoročnem procesu njihovega progresivnega razvoja in osamosvojitev. Dejansko tako enotnost tudi imamo. Bila je obnovljena in potrjena na ministrskem sestanku v Alžiru. Še več. Na tem sestanku je bila konkretizirana prav s smotrom, da se zagotovi skupnost akcije na bližnji konferenci. Te enotnosti ni bilo mogoče doseči zlahka; tudi je ne bo lahko ohraniti v Delhiju, ko bodo nastale težave. Toda tisti interesi, tiste sile, tisti arhitekti, ki so v Alžiru ustvarili skupen program, bodo prav gotovo na konferenci dosegli, da bo usmerjena dejavnost k enotni akciji za reševanje najnujnejših problemov svetovnega gospodarstva. S tem lahko prispevajo k razvoju največjega dela človeštva, tistega, ki je najbolj zapostavljen.

Tito danes o Asuanu

ADIS ABEBA, 3. — Predsednik republike maršal Tito se je danes po tridnevnem bivanju v pokrajini Gema Kofa ponovno vrnil v Adis Abebo, kjer so ga pozdravili cesar Haile Selasie in druge osebnosti. Popoldne je predsednik obiskal velik industrijski center, ki ga gradi jugoslovansko podjetje «Union Ingeniering», nato pa se je udeležil v gledališču folklorne predstave, prirejene njemu na čast.

Maršal Tito bo odšel jutri s soprogo in z ostalimi člani delegacije v Asuan, kjer se bo kot gost predsednika Naserja zadržal dva dni in si bo poleg razgovorov z Naserjem ogledal graditev velikega jezu in hidrocentrale ter kulturne in zgodovinske zanimivosti tega kraja. V torek popoldne bo Tito z Naserjem prispel v Kairo, kamor bosta prispela tudi predsednik vrhovnega sveta Sudana Ismail Al Azhari in sudanski ministrski predsednik. Predvideva se, da bo v Kairu trojni sestanek med predsednikom Jugoslavije, ZAR in Sudana. Obisk predsednika v ZAR se bo končal 8. februarja.

«Al Ahram» o Jarringovem poslanstvu

KAIRO, 3. — Kakor piše «Al Ahram», bo U Tantov posebni predstavnik na Srednjem vzhodu Jarring poročal prihodnji teden o svojem poslanstvu. List piše, da je Jarring prepričan o velikih ovirah. Zaradi tega se bo v prihodnjih dneh odločil, da sestavi končno poročilo o svojem poslanstvu in bo stopil v stik z U Tantom, ki bi ga utegnil prositi, naj napravi še en poizkus, to se pravi, naj še četrtič obišče prestolnice, ki jih je že trikrat obiskal.

«Al Ahram» piše, da bi utegnil Jarring zahtevati od U Tanta, naj skliče sejo varnostnega sveta, da bo lahko poročal, da mu ni uspelo doseči sporazum med Izraelci in Arabci.

Izraelski zunanji minister Eban je izjavil, da oi bilo prezgodaj govoriti o neuspehu Jarringovega poslanstva. Dodal je, da ima deblokada ladij iz Sueškega prekopa samo stranski pomen za Jarringovo poslanstvo. Njegova glavna naloga namreč doseči sporazume med Izraelci in Arabci za trajen mir. Po Ebanovem mnenju ni Jarringovo posredovanje doseglo še take faze, v kateri bi bil že očiten uspeh ali neuspeh.

Eban je tudi izjavil, da je Izrael pripravljen pozitivno odgovoriti, če se bo znova postavilo vprašanje odhoda ladij iz Sueškega prekopa. Ponovil pa je, da Izrael nasprotuje, da bi ladje plule proti severu, in pravi, da bi se morali v tem primeru še posebej sporazumeti z Izraelom.

Obsodbe v Havani

HAVANA, 3. — Havansko revolucionarno sodišče je obsodilo danes Anibala Escalanteja na 15 let zapora. Drugih osem: jih je bilo obsojenih na 12 let zapora, osem na 10 let, šest na 8 let, pet na 4 leta, šest na 3 leta, eden pa na dve leti. Druga dva vojaka pa sta bila postavljena pred vojaško sodišče.

Havanski radio je trdil, da so vsi obtoženci priznali krivdo, se skesali in že prej izjavili, da sprejemajo odločitev sodišča.

Upokojitve grških častnikov

ATENE, 3. — Upokojili so 46 častnikov vojske, ker so bili soudeleženi pri ponesrečenem kraljevem državnem udaru. 26. januarja so upokojili že 18 generalov in 15 polkovnikov. Upokojitve se uvajajo na osnovi preiskav petčlanske komisije, ki sedaj pregleduje položaj vseh častnikov.

Na Kreti je vojaško sodišče obsodilo predsednika mladinske organizacije zveze centra odv. Phebusa Ioannidisa na deset let zapora z obtožbo, da je organiziral dva dinamitna napada.

Štirje mrtvi pri cestni nesreči

TREVISO, 3. — Nocoj se je dogodila na pontebski cesti nesreča, pri kateri so zgubile življenje 4 osebe, 8 pa jih je bilo ranjenih. Nesreča se je dogodila en kilometer od mostu pri Priula. 18-letni Renzo Zoppas je vozil športni avtomobil, v katerem so bile druge 4 osebe. Ko je skušal prehiteti drugi avtomobil, je zadel v kolono avtomobilov. Pri trčenju so zgubili življenje trije moški in ena ženska. Zoppasa in drugih sedem oseb so pripeljali ranjene v bolnišnico.

PARIZ, 3. — Zahodnonemški predsednik Luebke je prišel danes popoldne z letalom v Pariz, kjer bo ostal privatno tri dni.

Na letališču sta ga sprejela zunanji minister De Murville in nemški poslanik v Parizu.

Umrl je dr. Ivan Ribar

Pogreb bo jutri v Zagrebu - Titova brzojavka

ZAGREB, 3. — Včeraj je v zagrebški vojaški bolnišnici umrl v starosti 87 let znani jugoslovanski državnik, politik, prvi predsednik Avnoja in dolgoletni predsednik prezidija FLRJ dr. Ivan Ribar.

Pokojnik se je rodil v Vukmanićih pri Karlovcu. Študiral je gimnazijo v Karlovcu, zatem pa pravo v Zagrebu, Pragi in na Dunaju, leta 1906 pa je odprl svojo advokatsko pisarno v Zagrebu.

Dr. Ivan Ribar je bil med snovalci Hrvatske napredne demokratske stranke, poslanec hrvatsko-srbske koalicije v hrvatskem saboru leta 1913 in pozneje član skupnega parlamenta v Budimpešti, po prvi svetovni vojni leta 1918 je bil član centralnega odbora Narodnega sveta v Zagrebu, leto dni pozneje član začasnega narodnega predstavništva, predsednik ustavodajne skupščine SHS, po ukinitvi leta 1929 je bil z demokratsko stranko v opoziciji, pobornik Ljudske fronte svobode.

Od vsega začetka se je pridružil narodnoosvobodilni vojni in postal prvi predsednik Avnoja. Bil je tudi predsednik začasne ljudske skupščine in od leta 1945 do 1953 predsednik prezidija ljudske skupščine FLRJ. Njegova dva sinova Lola in Jurica sta padla v narodnoosvobodilni vojni.

Ob njegovi 80-letnici ga je predsednik republike odlikoval za življenjsko delo z redom junaka socialističnega dela.

Pokojni dr. Ivan Ribar je bil advokat, politik, borec, časnikar in govornik. Vse svoje sposobnosti je posvetil službi svojemu ljudstvu. Deloval je v socialistični zvezi do zadnjega dneva.

Pogreb pokojnega Ivana Ribarja, bo v ponedeljek, 5. t.m. ob 15. uri na zagrebškem Mirogoju. Zvezni izvršni svet je ponedeljek, dan pogreba, proglasil za splošen dan ljudskega žalovanja.

Danes so posmrtne ostanke Ivana Ribarja pripeljali iz Zagreba v Beograd, kjer so jih upepelili v krematoriju na pokopališču ob navzočnosti članov družine, zastopnikov zvezne skupščine, zvezne konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, skupščine izvršnega sveta Srbije, skupščine izvršnega sveta Hrvaške, skupščine mesta Beograda in drugih osebnosti. Zaro s posmrtnimi ostanki bodo jutri prenesli v Zagreb, kjer bo v ponedeljek od 10. do 12. ure izpostavljena v avli sabora Hrvaške. Pogreba se bodo udeležile delegacije zvezne skupščine CK ZKJ, zvezne konference SZDLJ, zveznega izvršnega sveta, delegacije republik in nekaterih občin.

Na željo pokojnika in njegove družine pogrebni odbor priporoča družbeno-političnim, delovnim in drugim organizacijam in posameznikom, naj ne kupujejo vencev, temveč da sredstva, namenjena za to nakažejo v «Sklad bratov Ribar». Ta sredstva se po želji predsednika sklada pokojnega dr. Ivana Ribarja podeljujejo najboljšim učencem jugoslovanskih šol.

Vest o nepričakovani smrti dr. Ivana Ribarja, ki je pred dnevi še zdrav v krogu svoje družine v Karlovcu proslavil svoj 87-rojstni dan, je globoko pretresla prebivalstvo vseh krajev Jugoslavije. Na vest o smrti so v mnogih šolah in organizacijah organizirali spominske žalne slovesnosti. Jugoslovansko časopisje objavlja o smrti dr. Ivana Ribarja priložnostne izjave najuglednejših jugoslovanskih državnikov in politikov. Številne sožalne brzojavke so bile poslane družini pokojnika. Med sožalnimi brzojavkami je tudi brzojavka predsednika republike maršala Tita iz Adis Abebe, ki ga je vest o smrti njegovega starega vojnega tovariša in dolgoletnega soborca globoko zadela. «Z njegovo smrtjo smo izgubili velikega rodoljuba, uglednega politika in javnega delavca, ki je vse svoje življenje posvetil borbi za svobodo in neodvisnost dežele, za bratstvo in enotnost naših narodov, za vsestranski napredek in procvit naše socialistične skupnosti,» poudarja Tito v svoji sožalni brzojavki soprogi pokojnika. «Ime tovariša Ivana Ribarja, poudarja Tito, je neločljivo povezano z usodnimi dogodki, posebno v narodnoosvobodilni vojni, v borbi za ustanovitev nove socialistične Jugoslavije.

Pavičević o obnovitvi odnosov z Zahodno Nemčijo

Mika Špiljak na obisku v Ljubljani in na Reki

BEOGRAD, 3. — Vršilec dolžnosti državnega tajnika Miša Pavičević je v intervjuju zahodnonemški televizijski postaji v Koelnu ugotovil, da je obnovitev odnosov med Jugoslavijo in Zahodno Nemčijo likvidirala nenormalno stanje, ki je trajalo, v odnosih med obema državama deset let. Jugoslavija gleda na to dejanje predvsem v okviru dvostranskih odnosov.

Ta korak ne pomeni nobene preusmeritve neodvisne in nepovezane politike Jugoslavije, je odvrnil Pavičević na vprašanje, ali obnovitev diplomatskih odnosov pomeni neke vrste preusmeritev Jugoslavije bolj proti zahodu. Na vprašanje, ali so v pripravljalnih razgovorih v Parizu obravnavali tudi vprašanje stališča zahodnonemške vlade, ki v svoji posebni izjavi vztraja na stališču da zastopa celotno Nemčijo, je Pavičević dejal, da se o teh vprašanjih v Parizu niso razgovarjali in da je v skupni izjavi prikazano skupno stališče obeh vlad ter da posebni izjavi prikazujeta samo stališča vsake vlade. «Nisem poklican tolmačiti izjavo in stališče vlade zahodnonemške republike, želim pa opozoriti, da je vlada SFRJ v svoji izjavi poudarila, da ostaja na svojih proglašenih načelih evropske politike, kar naravno vsebuje tudi stališče o nemškem vprašanju.»

Na vprašanje glede perspektive nadaljnjega razvoja reševanja nerešenih vprašanj med obema državama je Pavičević dejal, da je pričakovati, da bo obnovitev diplomatskih odnosov olajšala proucevanje in tudi rešitev težkih nerešenih vprašanj starejšega in novejšega datuma, med katerimi je poleg vprašanja delovne sile in liberalizacija jugoslovanskega izvoza v Zahodno Nemčijo tudi vprašanje plačila odškodnine žrtvam nacističnega terorja in reparacij.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Špiljak je bil danes v Ljubljani, kjer se je s predsednikom republiškega izvršnega sveta Stanetom Kavčičem in z drugimi člani republiškega izvršnega sveta pogovarjal o nekaterih najaktualnejših družbeno - političnih vprašanjih. Po kosilu, ki ga je Stane Kavčič priredil v čast Špiljku so se Mika Špiljak, Stane Kavčič in nekateri člani republiškega izvršnega sveta sestali z zastopniki republiške gospodarske zbornice, ki so Špiljka seznanili z glavnimi odprtimi vprašanji slovenskega gospodarstva in zunanje trgovine. Mika Špiljak je imel daljši razgovor tudi z zastopniki republiške prosvetne skupnosti, ki so ga seznanili z vprašanji financiranja in organizacije šolstva v Sloveniji. Mika Špiljak je v razgovorih pokazal živo zanimanje za vsa aktualna vprašanja Slovenije in popolno razumevanje za način njihovega reševanja. Danes je predsednik Špiljak prispel na Reko.

Republiški svet skupščine Slovenije je sprejel danes zakonski predlog o pretrganem delovnem urniku in o uvedbi petdnevnega delovnega tedna, po katerem se bo delo v vseh republiških državnih organih in ustanovah, ki opravljajo delo javnega pomena, v letni dobi od maja do septembra pričelo ob 7.30, v zimski dobi pa ob 8.30. Zakon nalaga tajništvu za prosveto in kulturo, da opravi potrebne priprave, da se tudi v šolah s prihodnjim šolskim letom uvede petdnevni tedenski pouk, po katerem bodo šole že zdaj uvedle delovni čas.

B. B.

Izid festivala v Sanremu

SANREMO, 3. — Na festivalu v Sanremu je odnesla prvo mesto popevka «Canzone per te», ki sta jo pela Sergio Endrigo in Robert Carlos; dobila je 306 točk. Drugo mesto je dobila popevka «Casa bianca» (Ornella Vanoni in Marisa Sannia) z 255 točkami. Na tretjem mestu je popevka «Canzone» (Celentano - Milva z 251 točkami

SREDNJI VEK V MEHIKI

Obsodili so «čarovnico» in jo obesili na vejo

Ljudje male vasi se bolj bojijo čarovništva kakor policije

OAXACA (Mehika), 3. — Številni kmetje neke mehiške vasi so obesili žensko, ki so jo obsodili, da je čarovnica. Najprej so napravili proti njej «proces», ki je bil podoben znanemu procesu v 17. stoletju v Salemu.

Policija je javila, da so aretirali 16 oseb, med katerimi tudi funkcionarje vasi. Začeli so preiskavo o glasovih, češ da so bile že prej usmrčene druge 3 čarovnice.

Aretirani so obtoženi, da so vodili množico kmetov, ki so 3. januarja obesili 42-letno Bernardino Perez.

Žensko so «aretirali» pod obtožbo «čarovništva» in prebivalci majhne vasi so organizirali «proces», med katerim so izjavili, da je ženska kriva, da je povzročila smrt triletne deklice s svojim čarovništvom, ter so jo obsodili na smrt, češ da je to «edina rešitev, da se preprečijo nadaljnja čarovništva». Po običaju tamkajšnjega področja so žensko obesili opolnoči na hrastovo vejo na vaškem trgu.

Neki prebivalec Oaxace je izjavil ,da je težko, da bo policija lahko kaj dokazala, ker prebivalci vasi nočejo pričati proti aretiranim. Na tem področju se ljudje mnogo bolj bojijo čarovništva kakor policije in nihče ne verjame, da bodo zaradi tega pričali proti tistim, ki so jih po njihovem mnenju rešili čarovništva.

Univerza v Louvainu

BRUSELJ, 3. — Dva dni pred začetkom škofovske konference, ki mora zavzeti stališče o usodi univerze v Louvainu, je škof iz Brugesa Emile Joseph de Smedt včeraj oporekal sklepu škofov od 13. maja 1966, da se ne ločita francoska in flamska sekcija univerze.

V svoji izjavi 13. maja 1966 je sedem belgijskih škofov zavrnilo premestitev francoske sekcije katoliške univerze na valonsko, kakor so zahtevali Flamci. Ko je 15. januarja letos francoski akademski svet objavil namen, da razširi francosko sekcijo v Louvainu, je nezadovoljstvo Flamcev eksplodiralo in začele so se demonstracije, ki so trajale en teden. Mir se je povrnil šele po stavki študentov in profesorjev.

Prav v tem ozračju je škof iz Brugesa izjavil, da je izjava 13. maja 1966 bila nesrečna izjava, ki danes nima več veljave. Izjavil je, da ni imel nikoli namena, «ovirati osvoboditve in razvoja flamskega ljudstva». Obtožil je francosko govoreče Belgijce, da so zlorabili izjavo škofov.

Graditev ceste Maribor-Ljubljana-Gorica

MARIBOR, 3. — Prometni, gradbeni, gospodarski in drugi strokovnjaki, zastopniki republiškega izvršnega sveta so na dvodnevnem posvetovanju v Mariboru, posvečenem graditvi moderne avtomobilske ceste Šentilj-Maribor-Ljubljana-Gorica poudarili nujnost graditve te ceste in ugotovili, da je graditev te ceste vzporedno z dosedanjo cesto na njenih najbolj problematičnih odsekih (Vrhnika-Postojna in Slivnica-Livek) moč takoj začeti. Kasneje se bo določila prednost o graditvi ostalih odsekov. O sklepih sestanka bo posebna komisija seznanila republiški svet ter ostale organe in organizacije.

Zalosten prizor iz vietnamske vojne. Vietnamski otrok v Danangu beži ves teroriziran po ulici med strahovitim pokanjem granat

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

Investicije ENI in AMMI v deželi

Te dni je deželni odbornik za načrtovanje Stopper prejel od ministra za državne udeležbe Boja ugodne vesti na vprašanje, kakšne investicije se predvidevajo za letos za Furlanijo-Julijsko krajino. Na podlagi sporazumov bo IRI sporočil odborniku podatke o svojih investicijah, kakor hitro bo pripravil nove programe. Minister Bo pa je dal Stopperju zanimiva pojasnila glede naložb ENI in AMMI. Do 31. decembra 1966 je ENI že potrošil tri milijarde za petrolejske raziskave v naši deželi, da bi našli morebitna ležišča. Lani je ENI naložil v te raziskave nove kapitale, s čimer je prispeval k razvoju deželnega gospodarstva.

Minister je med drugim sporočil, da so začeli graditi mrežo plinovodov v krajih, ki še niso mogli do sedaj izkoristiti tega energetskega vira. Skupno bodo porabili v ta namen od pet do šest milijard lir in glavni vod pojde skozi spodnjo Furlanijo z odcepki v Pordenon, Videm, Trst, Gorico in Tržič. Kasneje bodo zgradili še nove odcepke.

Izboljšali bodo v prihodnjih letih tudi razdeljevalno mrežo petrolejskih izdelkov, pri Nabrežini pa bodo zgradili motel AGIP. Kar se tiče naložb italijanskega metalurško-rudninskega podjetja (AMMI) se predvideva za petletje 1968-1972 ena milijarda in 130 milijonov naložb za rabeljski rudnik. Od tega odpade 450 milijonov na rudninske raziskave ter 680 milijonov na naprave. 170 milijonov pa bodo porabili za rudninske raziskave v drugih krajih v deželi. Na področju Ausa-Corno bo do leta 1971 AMMI zgradil livarno za 30.000 ton bakra na leto, za kar bo porabil 15 milijard. V tej livarni bodo zaposlili 400 delavcev.

Za izlet v London

Doslej se je za izlet v London prijavilo okrog 30 oseb. Vpisovanje je še do 15. tm., vendar raje pohitite!

Pridržana prognoza za neprevidnega šoferja

Žrtev prometne nesreče je postal v noči med petkom in soboto 40-letni Silvio Stoch, stanujoč v Ul. Pitacco 25. Ko je vozil avtomobil po Ul. Julija Cezarja v smeri proti Sv. Andreju, je iz še nepojasnjenih razlogov s silo trčil v kamion, ki je parkiral ob desnem pločniku. S privatnim avtom so ga v nezavesti odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v nevrokirurški oddelek s pridržano prognozo zaradi udarca na čelu in ran po obrazu in rokah.

Zaradi trčenja družina v bolnišnici

Sinoči je na obalni cesti v bližini Grljana prišlo med avtoma do trčenja, zaradi katerega se je morala cela družina zateči na zdravljenje v tržaško splošno bolnišnico. Gre za 43-letnega Silvija Antala iz Tržiča, njegovo ženo Margherito in 16-letnega sina Lucijana. Antalo se je peljal z družino v svojem dauphinu, ko je okrog 19. ure iz nepojasnjenih razlogov trčil v fiat 1100, ki ga je v nasprotno smer vozil 32-letni Ruggero Camuffo iz Ul. Balero 1. Pri trčenju so se vsi trije člani družine ranili. Antalo se bo moral zdraviti od 9 do 30 dni zaradi udarca in verjetnega zloma desnega kolena ter ran na nosu in po rokah. Njegova žena bo ležala od 7 do 10 dni zaradi možganskega pretresa in udarca po ustnicah, sin pa se bo zdravil 6 dni zaradi možganskega pretresa ter udarcev na levi ličnici in na nosu.

Športšport

ODBOJKA

SINOČI ZA B LIGO

Z izredno voljo borovci prisilili CRDA na predajo

Plavi niso nasedli izzivanju igralcev in navijačev nasprotnega moštva

BOR — *CRDA 3:2
(11:15, 8:15, 15:2, 15:11, 15:9)

CRDA: Catalan, Fogato, Mucchino, Matteucci, Coletti, Miserocchi, Cedolini, Rivierani, Unterweger, Sorgo in Pipan.

BOR: Jurkič, Plesničar, Fučka, Uršič. Vodopivec, Mijot, Orel, Veljak

Sodnik Caputo (Trst), stranski sodnik Kalin (Trst).

Po dveurnem ostrem in napetem boju je plava šesterka slavila sinoči v telovadnici pri Sv. Soboti zasluženo zmago. Borovci so sicer slabo začeli in prepustili nasprotniku kar dva seta. V tem delu igre se je pokazala predvsem netreniranost nekaterih slovenskih atletov, ki so zapravljali žogo za žogo. Prav ti atleti so nato kot prerojeni dobesedno iztrgali zmago ekipi ladjedelnic, ki je, po našem mnenju, odigrala danes svojo najboljšo tekmo tega prvenstva. V tretjem setu so borovci povedli celo s 13:0, kar je segrelo Borove navijače, ki so prišli bodrit svojo šesterko, kljub drugim vabljivostim včerajšnjega dne. Občinstvo je nenehno bodrilo plave, ki so na tem valu navdušenja nizali točko za točko, enkrat s plasiranimi žogami, drugič z bliskovitimi bombami, ki pa jih je obramba belih večkrat tudi ujela. Nastajala je velika napetost na igrišču in ob njem. Žoga je večkrat presla mrežo in to po lepih akcijah. Tak primer je bil v zadnjem in odločilnem setu, ko smo pri stanju 9:9 zabeležili kar šest menjav servisa na vsaki strani. Nato so plavi potegnili na dan še svoje najboljše orožje, značajnost, in so kljub zafrkljivim izrazom nasprotnega občinstva in celo igralcev, katerih sodnik Caputo danes ni mogel ali ni hotel brzdati, pustili nasprotnike celo pri 9. točki in osvojili v veliko navdušenje navijačev, zaslženo zmago.

Sodnik je bil včeraj zelo slab, predvsem zaradi tega, ker mu je v nekaterih trenutkih zmanjkala odločnost (čudno!).

Od igralcev moramo tokrat pohvaliti predvsem igro Vodopivca, ki je večkrat z uspehom prevaral nasprotnikovo obrambo na dobre podaje Jurkiča, kateremu gre lovorika drugega najboljšega igralca v plavem dresu. Omenili bi še ostale, ker si zaslužijo, a le zaradi igre v zadnjih treh setih.

f. v.

ZA ZIMSKI POKAL

Tri zmage šesterk Partizana z Reke

Sinočnje tekme za «Zimski pokal prijateljstva» so se zaključile z zmago moške in ženske šesterke reškega Partizana. Moška vrsta gostov z Reke je premagala nasprotnika iz Brega s 3:0 (15:2, 15:5, 15:5), ženska šesterka Partizana pa je odpravila borovke in Brežanke. Več dela so imele gostje z Borom, saj so se dekleta športnega združenja uspešno upirale in klonile šele po ostri borbi, ki je dosegla višek v petem setu, s 3:2 (15:11, 15:12, 9:15, 7:15, 16:14). Dekleta Brega pa so morale prepustiti zmago predstavnicam Partizana s 3:0 (15:12, 15:7, 15:12).

GORIŠKI NOGOMET

Sovodenjci danes proti Vermeljanu

Prvo kolo povratnega dela prvenstva z nepopolno postavo belih

Danes popoldne ob 14.30 začnejo Sovodenjci s prvo povratno tekmo proti Vermeljanu. Ne moremo predvidevati o izidu te tekme, saj so Sovodenjci v nepopolni formi in ne vemo še, kako se bo nasprotnik izkazal. V prvi tekmi je zmago zabeležil Vermeljan, toda še ni rečeno, da jo je zaslužil, saj so bili doseženi goli bolj po naključju kot pa z igro. Medtem pa so Sovodenjci napadli ter obstreljevali nasprotnikova vrata, se mora Vermeljan za zmago zahvaliti le vratarju, ki je na čudežen način reševal.

Kaj pa danes? Ali bo tudi tokrat obramba «belih» tako nerodna? Ali bodo tudi danes Ferfolja, Cijak, Petejan, Dužman in Sfiligoj tako neusmiljeno obstreljevali vrata Vermeljana?

Posamezno so igralci, vsaj nekateri, dokaj trenirani. Na pr. Marinič in Kuzmin, ki sta nastopila v vrstah Olimpije, ko je ta nastopala v Sovodnjah. Čeprav sta igrala le borih 15 minut, sta zadobila nekaj znanja, ki jim je dal Kaloperović. Po mnenju Kaloperoviča sta oba odlična napadalca, ki bi s treningom žela lepe uspehe. Medtem ko je Marinič nekoliko počasen, ima Kuzmin sijajen sprint, ki bi ga v napadu lahko uporabljal za hitre protinapade. Vendar Kuzmin je nujen v obrambi, kjer zaseda mesto desnega beka. Odsoten bo levi bek Pelegrin, ki se je prejšnji teden poškodoval pri cestni nesreči. Drugih novih ni, vendar je možna tudi sprememba v postavi.

Za današnjo tekmo vabi vodstvo na igrišče sledeče igralce: Ferfolja S., Kuzmin, Petejan, Černe, Ferfolja B., Petejan Jelko, Dužman, Marinič, Ferfolja, Sfiligoj, Cijak, Brut, Stancani, Malič, Marega in Petejan Boris. Tekma bo ob 14.30. Deloval bo bife.

K. B.

OLIMPIJSKE VESTI

Smučarji LDR Koreje ne bodo prišli v Grenoble

GRENOBLE, 3. — Mednarodni olimpijski odbor, ki se je sestal v Grenoblu na svojem 66. kongresu je zavrnil z 31 glasovi proti 21 (2 sta se vzdržala) zahtevo severnokorejskih predstavnikov po spremembi uradnega naziva iz Severne Koreje v Ljudska demokratična republika Koreja.

Delegacija severnokorejskega olimpijskega odbora je nemudoma protestirala in je zahtevala, da se enkrat za vselej prekine s to «diskriminacijo politične narave».

Zaradi tega nepravičnega sklepa mednarodnega olimpijskega odbora so predstavniki Ljudske demokratične republike Koreje sklenili, da se ne bodo udeležili zimskih olimpijskih iger v Grenoblu. Zanimivo je, da Korejci tudi v Tokiu niso iz istih razlogov nastopili. Vodja severnokorejske delegacije Jim Choong Kook se je ob koncu tiskovne konference zahvalil francoskemu prireditvenemu odboru za podporo tezi LDR Koreje in je pripomnil, da je prepričan, da bodo v prihodnosti tezo njegove delegacije gotovo sprejeli.

* * *

GRENOBLE, 3. — Za otvoritev zimskih olimpijskih iger, ki bo v torek v prisotnosti predsednika francoske republike generala De Gaulla bodo vsi prostori zasedeni. Do danes so že razprodali vse vstopnice (60.000).

* * *

GRENOBLE, 3. — Čeprav je olimpijski odbor zimskih iger poskrbel za veliko število prevajalcev, je vendar prišlo do nesporazumov. Trije južni Korejci, ki so zaprosili šoferja taksija, da bi jih odpeljal v Chamrousse, ki je v bližini Grenobla, so se nepričakovano znašli kakih 100 km dlje in sicer v Chamberyju.

* * *

CHAMROUSSE, 3. — Danes so se skoraj vsi tisti, ki se potegujejo za olimpijske kolajne v alpskih panogah pojavili na progah in jih natančno proučevali. Najboljši smučarji in smučarke so se, kljub snežnemu, ki je zmanjšal vidljivost, dolgo zadržali na progah in si ogledali najboli kritične predele. V ženski konkurenci je najbolj presenetila Kanadčanka Nancy Greenova, ki se je večkrat spustila skupno s prijateljico in tekmico Marielle Goitschel po progi.

Pri moških je v smuku zabeležil najboljši (sicer neuraden) čas Italijan Ivo Manicknecht, medtem ko je favorit št. 1 Francoz Jean Claude Killy, ki je bil zelo negotov na smučeh, padel v najboljši form, sta po mnenju izvedencev Avstrijca Gerhard Nenning in Helmi Messner.

* * *

AUTRANS, 3. — Italijanska reprezentanca za nordijske discipline je imela danes na progi, kjer bo v sredo tekmovanje na 30 km, trening, ki ga je vodil trener «plavih» Sved Bengt Hermann Nilsson. Najboljši čas je na 10 km dolgi progi dosegel De Florian. Za njim so se v manjših presledkih uvrstili Serafin, Manfroi, Stella itd. Trener je že določil člane štafete 4x10 km, vendar bo določil njihov vrstni

E. PETROV

Srečanje v gledališču

— Oprostite, državljan, mi lahko prosim nekoliko pokažete program?

— Prosim, z veseljem.

Dal sem program svojemu sosedu. Sprejel ga je s poklonom.

Moj sosed je bil tog in eleganten.

— Merci, — je rekel, ko je pregledal imena nastopajočih. — Oprostite, ali ste iz province?

— Ne, iz Moskve. Ali ste mislili...

— Kje pa, ničesar nisem mislil... Samo malce sem opazoval... Veste, sem nekakšen opazovalec ljudi... Zelo rad, veste, opazujem množico. Sediš takole v naslonjaču, čakaš, da se bo dvignil zastor in opazuješ. Zelo zanimivo in poučno. Saj je vendar obraz vsakega človeka njegova posetnica, potni list, anketa, če hočete.

— Da, sem pripomnil.

— Dovolite, da se vam predstavim, — je rekel sosed, — verjetno se ne pogovarjate radi z neznanimi ljudmi. Kaj ni res? Torej... Naperekorov, Mihael, pravni svetnik.

Ko sem stisnil tenke sosedove prste, sem opazil, da so njegove roke zelo skrbno negovane.

Potem sem se tudi jaz predstavil. Začela sva se pogovarjati.

— Dandanes tako redko srečaš inteligentnega človeka — je potožil Naperekorov. — To me nekoliko tlači. Po vašem izrazu vidim, da se ne strinjate z menoj. Ampak niste me prav razumeli. Govorim o tisti zunanji inteligenci, lahko bi rekli, o kulturnosti. Saj to je, dragi moj sosed, grozno! Ozrite se okrog sebe! Recimo, tisti mladenič. Ga vidite? Izgleda da je študent. Sodeč po izrazu njegovih oči ni neumen, mogoče je celo talentiran. Ampak poglejte ta zamaščeni jopič, ta neobriti podbradek! Poglejte, kako nevljudno je obrnil hrbet svoji sosedi. Poglejte, kako hladno je pozdravil tistega starčka Videli boste, da je pod napisom «kultura» (tu mislim znanost, ljubezen do umetnosti etc.) skrita nekulturnost, nespoštovanje človeške osebnosti, grobost in nesramnost.

Med odmori sva se sprehajala po hodniku, govorila o predstavi in skupno obsojala nekulturno občinstvo.

— Ali vidite tistega tipa? — mi je šepnil Naperekorov v kadilnici. Tistega z bradavico, ki kadi cigareto. Stavim, da bo vrgel čik na tla in ne v pepelnik, ki stoji pred njegovim nosom.

Človek z bradavico je potegnil zadnji dim in vrgel čik v pepelnik.

— No ja, to je eden od redkih primerov, — je vzvišeno dejal Naperekorov, — zato, ker je stal pepelnik tako blizu. Kljub temu pa je nekulturen človek. S takimi zalisci, kot jih ima on, kulturen človek ne more hoditi okrog.

Naperekorov je dejansko delal vtis čudovitega, «kulturnega» človeka. Ljubko je duhovičil, ves čas se je opravičeval, metal se je za izgubljenimi robčki in se neprestano silil, da bi komurkoli odstopil svoj prostor v kadilnici.

Predstava se je bližala h koncu. Don Jose je jokal in se žalostil ob mrtvi Carmen.

— Na svidenje, sosed! — mi je zaklical Naperekorov in se odtrgal s sedeža.

— Počakajte, — sem mu rekel, — saj zastor še ni spuščen.

— Dobro vem, kaj bo potem, — je glasno izjavil Naperekorov. Zapel po «aretirajte me», potem pa ne bom prišel do galoš.

Občinstvo se je vznemirilo. Naperekorov se je prerival skozi vso dvorano in pri tem povzročal neprijeten hrup.

— Sedite! — so vpili gledalci.

Don Jose je škilil na gledalce in povzdignil glas

Medtem je pri izhodnih vratih prišlo do izgreda. Vratarji niso pustili Naperekorova ven.

— Nimate pravice! — je vpil moj sosed. — Mogoče moram pa zaradi naravnih potreb ven!...

— Ti-i-ho! so vpili od povsod.

— To je nesramno! se je kregal Naperekorov. — Nekulturno je zadrževati človeka, ki mu niso važne galoše, pač pa mora ven zaradi naravnih zahtev!... Pustite me!

Kljub temu ga niso izpustili. Vrata so odprli šele takrat, ko so zamrli zadnji zvoki orkestra in je padla zavesa. Naperekorov se je valil skupaj z ostalo množico. Videl sem ga, ko je podrl neko starko, ugriznil študenta v zamaščenem jopiču in z mojstrskim udarcem knockoutiral enega od vratarjev. Slišal sem, ko je nadrl garderobko in ji obljubil, da se bo pritožil v upravi.

Zmagoslavno, z galošami in kožuhom, je skozi množico prikoračkal do mene.

— Poslušajte, — sem mu rekel, — saj to je vendar grobost in nesramnost.

Naperekorov me je pogledal s krvavimi očmi, me mahnil z galošami po obrazu in odvihral proti izhodu.

PO USPEŠNEM DELU ZADOŠČENJE

Po sobotni premieri so člani Dramskega odra pri p.d. «I. Cankar» v torek ponovili delo Moj ubogi Marat Alekseja Arbuzova. Na sliki so od leve na desno: Ivan Verč, Filip Fischer, Ornela Čuk, Sergej Verč

OD DILETANTIZMA DO EVROPSKE RAVNI

«Črne maske» lahko postanejo slovenska reprezentativna opera

Kakovostno podlago je dala slovenski glasbi ustanovitev Glasbene matice 1872

Prejšnjo nedeljo smo nad prispevek na tem mestu napisali «nadaljevanje in konec», kar pa ni ustrezalo. Studija, kot vidimo, se še danes nadaljuje, vendar pa se ne more več govoriti o kakem sodelovanju v okviru italijansko - slovenskih kulturnih stikov; gre samo za opis glasbenega razvoja pri Slovencih ter so le na koncu spet omenjeni neki stiki, ki pa ne presegajo oblike gostovanj, ki so sedaj povsod v navadi.

V takšnem glasbeno-kulturnem razpoloženju je nastala prva slovenska opera. Leta 1780 je kamniški učitelj Jakob Zupan uglasbil opero «Belin» na besedilo Janeza Damascena Deva. Partitura ni ohranjena. Niti ne vemo, če so opero sploh kdaj postavili na oder. Na nastanek «Belina» je močno vplival Italijan Pietro Metastasio, ki je bil dunajski dvorni pesnik. Na podlagi ohranjenega Devovega libreta in Zupanove skladbe «Te deum laudamus» sodi Dragotin Cvetko, da je šlo za opero v baročnem slogu, čeprav je že nastopila v Zupanovem času dobe klasične glasbe.

Na Zoisovo pobudo se je ukvarjal z glasbo tudi Linhart. Njegovi skladbi za glas in cembalo sta v čistem rokokojskem slogu

Janez Krstnik Novak je prvi predstavnik klasičnega glasbenega sloga v Sloveniji. Kot dirigent Filharmoničnega društva je močno pomagal pri njegovem vzponu. Sestavil je glasbo za Linhartovo veseloigro «Ta veseli dan ali Matiček se ženi» z naslovom «Figaro». Novakov prehod iz rokokoja v klasiko je pod zaznavnim Mozartovim vplivom.

Tudi romantično glasbo, ki ji je kumoval Beethovnov genij, so Slovenci črpali iz nemškega okolja. Italijanska glasba se je namreč v preteklem stoletju v glavnem izživljala v operi. V romantiki dobiva slovenska glasba svojsko narodno motiviko in umetniško obliko. Mihevc, Ribar, Ahacel, Hašnik, Slomšek in Fleišman so gojili posvetno in cerkveno glasbo. Pojavijo se prvi glasbeni listi, kot na primer Fleišmanova «Slovenska grlica».

V dobi čitalnic je najznačilnejši pojav nastanek glasbenih in pevskih društev. Zborovska glasba je v tem času dosegla po zaslugi Frana S. Adamiča, Hajdriha, Kocjančiča, Lebana in Maška velik razmah in sega s svojimi zapoznelimi izrastki še skoraj v naš čas. Ustanovitev Glasbene matice leta 1872 je dala novo kakovostno podlago slovenski glasbi, ki je še z Dolinarjem, Fajgljem, Levičnikom in Vilharjem globoko tičala v diletantizmu. Dobimo tako resne glasbenike Foersterja, Gerbiča, brata Ipavca, Jenka, Sattnerja, Parmo in Širco, ki se jim sicer poznajo močni nemški in italijanski vplivi, toda ne brez zaznavnih slovenskih narodnih osnovnih prvin. V ljubljanske koncertne dvorane sta dirigenta Josip Čerin in Vaclav Talich uvajala simfonije in komorno glasbo. To je delal v Trstu kapelnik Teply. Nastali so tedaj resni slovenski poskusi na simfoničnem in opernem področju. Dvigati smo se začeli iz zamočvirjenosti, to je iz zamudniškega položaja, ki so ga na primer Rusi uspešno prebredli v Glinkovem času.

Nadaljnji razvoj doživi slovenska glasba z nastankom «Novih akordov» pod vodstvom Gojmira Kreka in s sodelovanjem Lajovica, Kozine, Premrla in Emila Adamiča.

Lirika je najmočnejša značilnost slovenske glasbe. Pogrešamo pa dramatske umetnine. Slovenska opera je zato nekoliko zaostala za splošnim glasbenim razvojem. V okviru nove romantike kroga «Novih akordov» se pojavi izrazit operni glasbenik Miroslav Širca — Risto Savin. Pri Parmi so otipljivi Verdijevi vplivi. V Širčevih operah «Lepa Vida», «Gosposvetski sen» in «Matija Gubec» pa lahko ugotovimo sovplivanje wagnerjanskega zanosa, francoske melodioznosti, slovanske motikive in celo italijanskih verističnih doseZkov, ki so s Puccinijem prišli do najprepričljivega izraza.

Slovenci smo se še dalje zanimali za italijansko opero. Po prvi svetovni vojni, v letih 1918-1920 se Verdiju pridružita še Puccini in Leoncavallo kot zastopnika italijanske veristične operne dejavnosti. Doba 1920-1925 je značilna za povratek k Donizettiju in Rossiniju, za nadaljnje uveljavljanje Verdija in Puccinija ter za rastoče zanimanje za novejše skladatelje, na primer za Wolf-Ferrarija. Italijanski spored ljubljanske Opere za čas 1925-1913 je znatno razširjen. Poleg že omenjenih skladateljev so v repertoarju še Ponchielli, Giordano, Mascagni, Montemezzi, Zandonai in Respighi. Tako smo dobili že nekako ustaljen repertoar slovenske opere glede italijanske operne glasbe.

Italijani slovenske operne glasbe ne poznajo, ker se slovenska operna dejavnost s Foersterjem, Parmo, Širco, Sattnerjem, Bravničarjem, Kogojem, Švaro in Ostercem še ni uveljavila v tujini, ker še ni dosegla splošne evropske ravni, če izvzamemo Kogojeve «Črne maske». Parmove opere «Kseraja», «Zlatorog» in «Stara pesem» so skromna dela. Foersterjev «Gorenjski slavček», ki smo ga po tej vojni že poslušali na prostem na Stadionu 1. maja v Trstu, je močno slovansko občuteno delo. Sattnerjeva opera «Tajda ali Kompostejlski romarji» je naivno zamišljena in nepopolno izpeljana. Bravničarjevo «Pohujšanje v dolini Šentflorjanski» izkorišča veristične izsledke italijanske in splošne evropske glasbe, barva je impresionistično poživljena, čeprav dramsko napetost moti pretesna navezanost na Cankarjevo dramo. Nova predmetnost je očitna v Švaroki «Kleopatri» in Osterčevih delih «Medea», «Maska rdeče smrti» in «Dandin v vicah». «Črne maske» Tržačana Marija Kogoja po besedilu Rusa Leonida Andrejeva imajo vse vrline, da lahko postanejo slovenska reprezentativna opera zaradi modernih ekspresionističnih sestavin in zaradi izvirne izraznosti in lepote. Po dolgem presledku so jo pred nekaj leti ponovili z velikim uspehom v Ljubljani, kar daje upati, da je ne bodo zanemarjali kot doslej, čeprav predstavlja njena izvedba znatne težave tehničnega značaja.

Italijani so po drugi svetovni vojni začeli spoznavati tudi slovensko simfonično glasbo. Gostovanje raznih italijanskih virtuozov v Ljubljani in drugih slovenskih kulturnih središčih so že v navadi. Naj omenim na primer samo čelista Mainardija s pianistom in dirigentom Zecchijem, pianista Ciccolinija in violinistko Carmirelli. Slovenska filharmonija je pod vodstvom Sama Hubada in drugih že večkrat gostovala v Italiji in tudi v Trstu. Isto lahko z veseljem ugotavljamo glede ljubljanske Opere. Prišlo je do dogovorov med radijskimi ustanovami obeh sosednih držav, po katerih se radijski in televizijski poslušalci seznanjajo z reprezentativnimi glasbenimi deli obeh držav. V tem okviru so organizirali tudi vrsto koncertov. Prvi od teh je bil pred desetimi leti v Benetkah. Izvajali so italijanska in jugoslovanska simfonična dela. Od Slovencev so bili zastopani Slavko Osterc, Lucijan Marija Škerjanc in Matija Bravničar. V zadnjem desetletju pa se na tržaškem glasbenem področju uspešno uveljavljata ožji rojaka Ubald Vrabec in Pavle Merku.

Najnovejše glasbeno-operistično sodelovanje, ki je prišlo do srečnega in razveseljivega izraza pri tržaški izvedbi opere Rimsky-Korzakova «Deklica iz Pskova» v Verdijevem gledališču pod taktirko Slovenca Sama Hubada in z udeležbo jugoslovanskega režiserja, inscenatorja in beograjske sopranistke, odpira široke perspektive za prihodnost.

Podatke, kolikor niso v tem in prejšnjem sestavku viri posebej navedeni, sem črpal glede glasbe iz številnih monografij Vilka Ukmarja in Dragotina Cvetka, ki so doživele zajetno znanstveno obdelavo v trodelni Zgodovini glasbene umetnosti na Slovenskem, *glede gledališča pa v zadevnih temeljnih študijah Stanka Škerlja, in sicer:*

«Italijanske predstave v Ljubljani od 17. do 19. stoletja», *Kronika slovenskih mest, I., Ljubljana 1943, str. 95, 179;*

«Italijanske predstave v Ljubljani do zgraditve Stanovskega gledališča *(1. 1765.), o.c., I., str. 277;*

«Italijanske predstave v Ljubljani po zgraditvi Stanovskega gledališča *(1. 1765.), o.c., II., str. 48, 107, 200, 281;*

«Zadnja faza italijanskega gledališča v Ljubljani», *o.c., III., str. 172, 228.*

Janko Jež

«OČE NAŠ» - SEDMA KNJIGA PAVLA ZIDARJA

Zidar ne vsiljuje svojih spoznanj Če hočemo, ga smemo tudi odkloniti

Z romanom «Oče naš» se je Pavletu Zidarju razrastel opus v sedem knjig. Debutiral je leta 1960. z zbirko pesmi «Kaplje ognjene». Leta 1962. mu je Cankarjeva založba tiskala štiri novele pod skupnim naslovom «Soha z oltarja domovine», za katere je prejel nagrade Prešernovega sklada. Naslednje leto je spet pri isti založbi izšla knjiga «S konji in sam», vanje je vključil dva prazna teksta: «Odhod» in «Konji». Leta 1965 mu je mariborska založba Obzorja tiskala kmetiški roman «Sveti Pavel», ki je požel nič koliko pohval publike in kritike. Pri državni založbi Slovenije sta leta 1966 izšli noveli Jutro in Jem njegovo telo, tokrat pod pesniškim naslovom «Jem njegovo telo in pijem njegovo kri». Istega leta je izdal pri Mladinski knjigi kot izredno knjigo zbirke Zenit bridko meditacijo o koroških Slovencih «Karantanijo». Lani oktobra pa so mu mariborska Obzorja objavila najdaljši dozdajšnji tekst in sicer roman «Oče naš».

Gre za verno nadaljevanje «Svetega Pavla». Sestavlja ga pet novel, ki jih moraš brati tudi posamič, kot novele, neodvisno drugo od druge, ali pa kot roman v najtesnejši, kar pretesni povezavi. Odlika romana je ravno v tem, da ga moreš prijeti v roke poljubno, kot nadaljevanje «Svetega Pavla» ali pa kot samostojno knjigo.

Kot pri «Svetem Pavlu» se tudi v romanu «Oče naš» poslužuje impresivne mozaične tehnike. Gradi počasi in preudarno, detajl po detajlu, pri detajlih se celo nalašč malce zamuja. Jutru pomaga, z vso potrebno obzirnostjo, da se izlušči iz maternične teme, hišam, da si pod povešenimi slemeni popravijo držo, navčku dopusti, da se do sitega izjoka, da pokropi s svojo otožnostjo žive in mrtve, njivo in polja. Iz teh skrbno obdelanih drobcev pa se zoblikuje celota. Pred očmi nam pričara dolenjsko vas s shodom vaščanov. Pred nami defilirajo ljudje in njih človeške usode. Razne Intiharce, Maznikovke, Korenke, Kukova, Velkovrhova, Virantova. Pravkar umrli mežnar Jarc s svojo brljavo in neumno Tratarco ,stari Presetec, trugar Jazbec, kaplan Guld s farovško Micko in psom Murijem, šolska upraviteljica in šnopsarka Marijana Stegnar, Sinetov Lojz, pa Lamovšek, pa ječar Just itd. Celo mrliči se povračajo: Zavrniškov Pep, ki je utonil v drožah, Pugeljnov Ruda, ranjka Perkótovka, Svitanova Peregrina ter potovka Anastaza. Pretresljiva galerija ljudi, ki so eno z dušo in telesom zemlje, čeprav jih kaj skopo hrani, eno z nebom, ki se vse bleščeče in sinje razprostira nad njihovimi glavami in jih bije in zaliva s točo in plohami ter jih tlači ko vročična mora, eno s podnebjem, ki jih določa in živi, eno s stisko in usodo, ki jih gnete, pregiba in mikasti.

In kaj nam morejo povedati te Ajdičke, Kramarice in Strgarke? Kaj ti Tomiči, Napotniki in Finci? Da jih ni več tako strah, odkar so zagovornika Voranca zgubili, ker so pač pridobili novega zarotitelja v Pavletu Zidarju? Morejo.

Da me ne bodo prepolna usta hvale, še nekaj obrobnih opazk in pomislekov.

«Oče naš» ni tako monoliten, ves iz ene grebe ali čoka kot «Sveti Pavel». Avtor tu pa tam razbija iluzijo o nekem zaprtem in zaokroženem svetu z neposrednimi posegi in meditacijami. Vmešava se v pogovor svojih junakov, prekinja jih z osebnimi pripisi in popravki. To pravzaprav nam niti povsem ne vzame sape, ne moti nas. Zdi se nam celo posrečeno in duhovito. Saj smo že pri Pirandellu tega vajeni. Pri Pirandellu sicer... junaki izsiljujejo pisca in terjajo pravico, da jih uresniči tako kot so, brez olepšav, z vsemi stilističnimi napakami in psihološkimi spodrsljaji, tako, kot jih je resnično, ne izmišljeno življenje zapisalo, brez radiranja in korektur, brez družbeno-literarnih trikov, brez prikrivanj in vljudnostnih zamolčanj, brez lepopisnega ščegetanja in praznih poetizacij. Pri Zidarju pa smo priče obratnega prijema. Pisatelj se spopade s svojima junakoma, ker ga oba z dvoreznostjo tehtnih argumentov vlečeta in speljujeta na svoj mlin, kot vodo. Otepa se ju kot nadležnih podrepnih muh ter zase terja pravico — zase in posledično tudi za vsakega bralca posebej — da je sam svoj gospod, da se ne opredeli na njun in nikogaršnji pritisk in diktat, ampak po svojih lastnih notranjih nujah in spoznanjih — samoodgovorno — po imperativih, ki so v njem zoreli, vzklili in pognali, ki so iz njega samega zrasli in se postavili, srva obotavljivo, na lastne noge brez vsakršnega zunanjega nasilnega vmešavanja, brez vsakršne politične - moralne in moralno - religiozne pretnje ali izsiljevanja. Terja pač pravico, ki nam jo že ustava (in vsaka dobra ustava na svetu) črno na belem zagotavlja, a nam je žal marsikdo in marsikdaj, v vsakdanji praksi, na svojo pest skuša kratiti. Pravico do lastne presoje, do svoje vesti.

Ta Zidarjeva digresija deluje sprva na bralca malce presenetljivo, skoraj bizarno, ker nanjo — pri Zidarju — sploh ni računal. Vanj butne tako iznenada in nepričakovano, da se ves stresе iz napetosti in sanj. Iz pazljivosti in koncentracije ga pot pelje v osuplost in na tla, ko da bi ga kdo s čebrom vode polil. Šele polagoma se razživi in dojame, za kaj pravzaprav gre. Malo mu je seveda žal, da pisatelj tako premišljeno ležerno lomi in kruši celovitost svojega, kot med in vosek gostega romana, malo pa ga veseli, da ga... vrača sebi in odvezuje. Zdi se mu, ko da mu šepeče v uho: Ne nasedi nikomur tja v tri dni: ne meni, ne Justu, ne Lamovšku, ne Debevcu, ne polkovniku, ne Pupisovi, ne Pirjevcu, ne sekretarju, ne Guldu, ne nikomur. Kar je zanje pravilno in zveličavno, utegne biti zate, za tvojo konstitucijo, naprobe in v pogubo. Ti nisi oni in oni niso ti. Ravnaj se vselej po svoji vesti in pameti in ne po tuji glavi, pa če je ovenčana z odpustki ali doktorati. Ko ga boš pokronal, boš sam kriv — ne bo ti treba na druge metati prsta, kot je to zdaj običaj, če se pa boš na prste povzpel, se boš spet po svoji zaslugi. Živi svoje življenje, ne sposojaj si ga, kot sladkor ali sol, pri drugih. Ploskaj, ko ti gre na ploskanje, brcaj, cepetaj, ko bi ti radi utesnili ali skrajšali korak, in nikogar ne posiljuj, nikogar ne sili, da pije s tabo vsiljeno bratovščino, če mu refošk ali cviček tvojih misli ne tekne. Ti svojo modrost obdrži in imej, drugim pa pusti njihovo. Saj svet ni en tir, ni le ena dimenzija. Toliko je svetov, kolikor je ljudi. Mentaliteta sofirja ne ustreza pešcu, mesto ne premleva misli, ki pretresajo vas. Turistu in sprehajalcu se zemlja drugače razkriva kot kmetu in garaču.

Na kratko: Zidar nas odvezuje. Ne vsiljuje nam svojih spoznanj in svoje vrednosti, le opisuje, daje nam postost izbire, samokritičnost, prostost tehtanja, dvoma, opredelitve. Smemo ga tako rekoč odkloniti, se z njim strinjati, misliti po svoje, če tako čutimo.

Mene osebno, na primer, moti Guldovo urokavičeno, razumniško, domala salonsko izumetničeno premišljevanje na koncu bdenja ob mrliču Jarcu. Moralo bi biti domišljeno nekaj let po zadnji vojni, pa mu Zidar podtika misli in časnikarske informacije (afera CIA), ki jih še včerajšnja rosa pokriva. Moti me na Guldovih ustih Tomaž Salamun in njegovi že literarno zgodovinski «prehlajeni predmeti zgodovine», ki zares nimajo kaj iskati v organskem, kar mrgoleče celičnem in «evglenskem», (da posnamem Zidarja na strani 235) in «pravem praživalskem svetu». Nimam nič proti podpredmeteni nadarjenosti mladega koprskega pesnika, nasprotno, vendar se mi zdi njegov verz v simbiozi z Guldom in Zidarjem ter s preteklim časom, malodane neprebavljiv, neumestna afektacija. Skratka, pretežni del Guldove tirade oz. dolgega govorjenja, se mi zdi — v okolju, kjer je bilo izrečeno — rahlo komično, zdi se mi, ko da bi mestni šolenček, ves pokapan z lakom in neonskimi odbleski asfaltiranih alej rezoniral s pre-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Aleksander Blok:

DVANAJST

V zbirki drobnih knjižic Večni sopotniki, bibliofilski knjižni zbirki, namenjeni posebnim prijateljem literature in knjige, je izšla v prevodu Mileta Klopčiča pesnitev Aleksandra Bloka DVANAJST. Z ilustracijami Jožeta Ciuhe in s spremno besedo Bratka Krefta predstavlja ta drobna knjižica, pravcati bibliogilski biser, obenem pa tudi počastitev obletnice velike revolucije. Kajti ta Blokova pesnitev predstavlja, kot je zapisal Bratko Kreft, skupaj s pesnitvijo Skiti, prvo in umetniško vrhunsko manifestacijo oktobrske revolucije. Z njima se je Aleksander Blok za vselej zapisal v svetovno družbeno in literarno zgodovino, kakor si je z vsem svojim pesniškim delom pridobil eno izmed prvih mest v svetovni liriki.

Pesnitev Dvanajst je nastala januarja leta 1918, kratek čas po revoluciji. Takrat sedemintridesetletni petrograjski pesnik, najvidnejši in že takrat najbolj priznani ter slavljeni pesnik ruskega simbolizma Aleksander Blok je objavil pesnitev Dvanajst ter z njo zbudil splošno presenečenje. Tako pri boljševikih, ki bi prej pričakovali Bloka v nasprotnem taboru, še bolj pa pri predstavnikih tedanje ruske literature, od katerih se je večina postavila na nasprotno stran. Zlasti presenečeni so bili boljševiki, ker si niso mogli predstavljati, da bi se njihovi revoluciji med prvimi priključil pesnik intimnih erotičnih in ponekod že religiozno mističnih pesmi, subtilni lirik z izbranim jezikom in stilom. S to pesnijo se je Blok, globoko pretresen od revolucije in spoznanja, da ni več nobene poti nazaj in da je treba iti korak z revolucijo, po svoje pridružil revoluciji. Pa čeprav sam ni bil prepričan boljševik temveč je simpatiziral z levimi eseri, levimi socialnimi revolucionarji.

Pesnitev sama, napisana v desetih poglavjih, epsko sorazmerna skromna, brez stalnih kitic in rednega stiha, pripoveduje pravzaprav o preprosti zgodbi, v kateri se pesnik ni mogel izogniti ljubezenskega trikota. Petruha se je zaljubil v Katjo, ta pa se mu je izneverila in ušla z Vanjko. Vanjka je od boljševikov prestopil k protirevolucionarjem, zato je dobil denar in zdaj veseljači s Katjo. Petruha sklene, da se bo maščeval. Ko Petruha hodi v patrulji dvanajstih mož po leningrajskih ulicah, naleti na Katjo in Vanjko. Boljševiška patrulja strelja in sam Petruha ubije Katjo. To pa muči njegovo vest. Toda tovariši ga opogumljajo, naj drži korak z revolucijo in vzdrži v boju, ki bo še dolg in hud.

Tako se ta drobna knjižica, izdana v izbrani estetski opremi, z odličnim slovenskim prevodom Mileta Klopčiča, gotovo našim najboljšim pesniškim prevajalcem, zlasti iz ruščine, predstavlja tudi slovenskim bralcem, kot svojevrsten biser ruske, sovjetske poezije. Njene estetske in idejne vrednote so tako velike, da pomeni njena slovenska izdaja obogatitev slovenske prevodne poezije. Posebno še, ker ima knjiga z globokim znanjem in vehementno besedo napisan uvod akademika dr. Bratka Krefta, ki je s tem uvodom ne samo približal slovenskemu bralcu to svojevrstno umetnino, temveč jo tudi vsestransko ovrednotil in analiziral. Ta kritično - analitična ocena estetske in idejne vrednosti pesnitve Dvanajst, označitev nje pomena ter vloge samega pesnika Bloka pa je tisto, ki daje tej izdaji še posebno vrednost, čeprav je pesnitev sama dovolj močna umetnina, da neposredno učinkuje na bralca.

Sl. Ru.

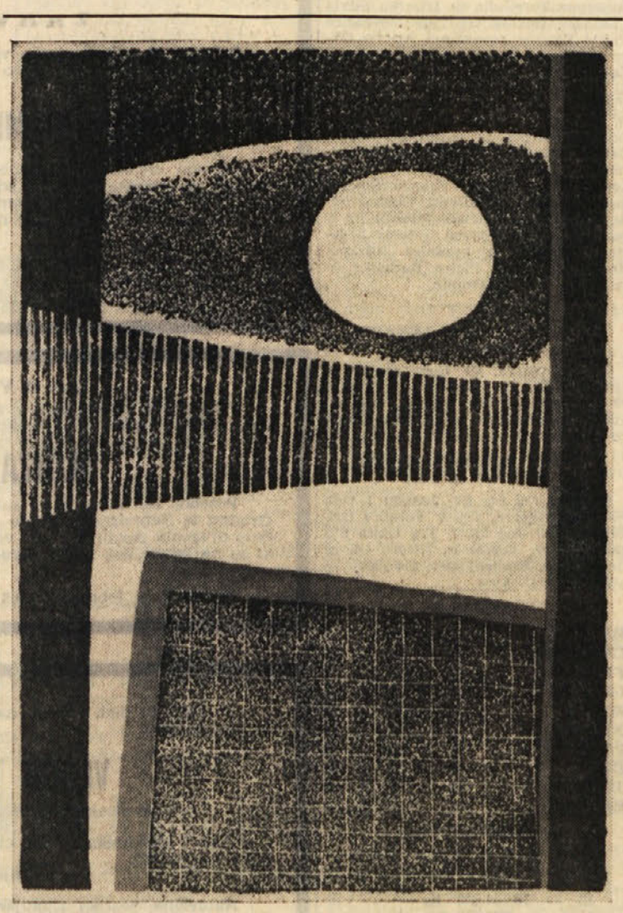

LOJZE SPACAL — Mesec na stadionu (1967)

Guy de Maupassant:

Njeno življenje

Tenkočutni poznavalec človeške duševnosti in strogi kritik pokvarjene meščanske družbe, francoski klasik Guy de Maupassant, sodi s svojimi deli, posebno še novelami, v sam svetovni vrh. Njegova dela, zlasti novele, v katerih je neprekosljiv mojster, poznamo tudi pri nas. Zato pisatelja takega slovesa niti ni potrebno posebej predstavljati. Tisti, ki poznajo njegovo ime, bodo zato tudi brez posebnih priporočil segli po njegovem romanu NJENO ŽIVLJENJE, katerega slovenski prevod je nedolgo tega izdala Pomurska založba v Murski Soboti in s tem posredovala slovenskim bralcem še eno lepo delo svetovnega slovstva. Roman, ki ga je odlično prevedel Cene Vipotnik, je opremila Lidija Osterc, tako da sodi knjiga po svoji zunanji opremi, ki je nadvse okusna, in po svoji žlahtni vsebini na police vsakega ljubitelja kvalitetnega branja,

Njeno življenje je roman o ljubezni, roman o življenjski usodi mladega bogatega dekleta francoske družbe preteklega stoletja in o njeni usodni ljubezni. V samostanu vzgojena Jeanne je s svojimi starši odšla na poletje v podeželski gradič v Normandijo in tam spoznala prikupnega vikonta. Poročila sta se. Toda v pričakovanju globokega ljubezenskega doživetja je doživela samo nesrečo. Najprej je naletela na svojega moža, kako jo je varal s služabnico, potem pa z ženo sosednjega graščaka. Pri vsem tem pa ji je mož ves čas ostal tujec, saj se njuni duši nista nikoli zbližali. Razočaranja so sledila drugo drugemu, mlada žena je ostajala sama doma, njen mož pa je z njenim denarjem pohajal okoli, dokler ni prevarani mož sosednje graščakinje povzročil konec sramoti. Toda tudi z otrokom, edinim sinom, ni imela sreče. Spridil se je in odšel v svet, doživel tam svojo osebno tragedijo in se slednjič s svojim otrokom vrnil k materi, ki je medtem izgubila tudi vse svoje premoženje in postala še bolj osamela, razočarana in do dna zagrenjena.

Vsa ta zgodba je pripovedana s klasično mirnostjo suverenega pripovednika, ki pa kljub svoji navidezni nepristadetosti prikazuje ljubezen mladega dekleta kot elementarno silo, ki usodno oblikuje življenje. Poleg ljubezni je v tem romanu še samota tisti element, ki je vseskozi pričujoč. Bolestno samoto, tipično za Maupassanta, vseskozi občuti glavna junakinja romana in osamelost jo kljub poroki, kljub graščini na kateri živi, kljub otroku, spremlja vse življenje do starosti. Čeprav sicer lahko govorimo o romantiki, v kateri je ta tekst tudi nastal, pa je vendar roman Njeno življenje globoka literarna umetnina, ki je vredna branja Ni pri tem odveč omeniti, da so tudi v tem Maupassantovem delu, kot v njegovih krajših tekstih, človeški liki izklesani do popolnosti in človeško prepričljivi, da vred bralcem polno zažive in se mu dodobra vtisnejo v spomin. Zato torej lahko govorimo o odličnem romanu velikega pisatelja, ki si bo našel pot do premnogih slovenskih bralcev.

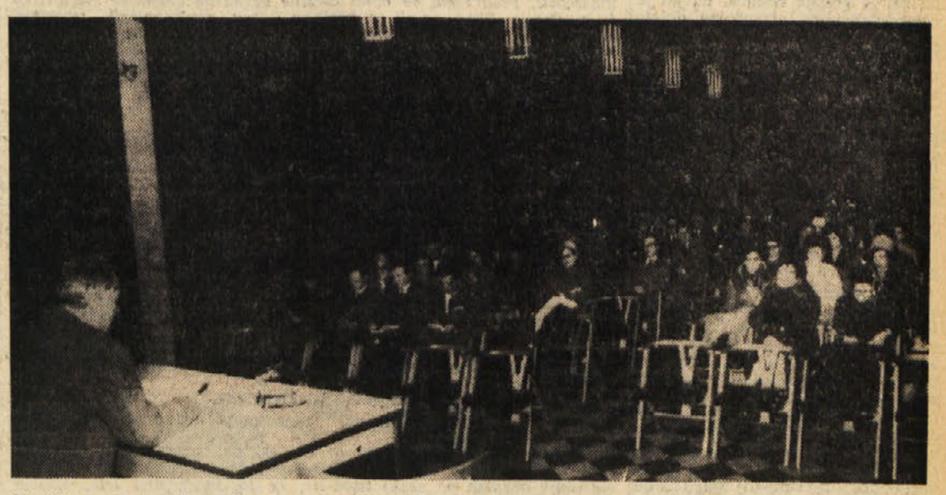

Sindikat slovenske šole je priredil v Kulturnem domu strokovno predavanje. Govoril je prof. Beličič o temi «Popravljanje slovenskih pismenih izdelkov iz praktičnega in pedagoškega vidika». Predavanje je imelo lep uspeh

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 9,8 stopinje, najnižja 5,9, ob 19. uri 9,2 stopinje, vlaga 70 odst., zračni tlak 1014,6 stanoviten, veter 2 km jugovzhodnik, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 6,9 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 4. februarja
BOJANA
Sonce vzide ob 7.24 in zatone ob 17.14. — Dolžina dneva 9.50. — Luna vzide ob 9.55 in zatone ob 23.39.
Jutri, PONEDELJEK, 5. februarja
AGATA

DEKRET PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Stolice na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom

Sedaj je nujno potrebno rešiti vprašanje habilitacije profesorjev

V Uradnem listu štev. 29 od 1. februarja je objavljen dekret predsednika republike štev. 1375 od 11. julija 1967 glede ustanovitve stolic na srednjih šolah s slovenskim jezikom na Tržaškem in Goriškem.

DANES OBČNI ZBOR SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

Danes, 4. februarja ob 9. uri bo v mali dvorani Kulturnega doma redni letni občni zbor Sindikata slovenske šole s sledečim dnevnim redom: otvoritev, izvolitev predsedstva občnega zbora, branje zapisnika lanskega občnega zbora, poročila tajništva, referentov, blagajnika, nadzornega odbora in razsodišča, razprava in sprejem poročil, razrešnica, volitve novega odbora, predlogi, razno.

S tem je odobrena tabela stolic, potrebni pa bodo nadaljnji dekreti za določitev organika na posameznih šolah.

Z veseljem pozdravljamo objavo omenjenega dekreta predsednika republike, toda pripomniti moramo, da je nujno potrebno rešiti problem habilitacije profesorjev. Zato naj se po objavi dekretov o določitvi organika za posamezne šole čimprej razpišejo natečaji. Vprašanje habilitacije pa ni važno samo za srednje šole, ampak tudi za višje srednje šole.

Na podlagi omenjenega dekreta predsednika republike so v tabeli določeni učni predmeti in skupine predmetov ter število stolic, in sicer: verouk (eno poverjeno mesto), slovenščina, zgodovina, državljanska vzgoja, zemljepis (dve stolici za vsak tečaj), italijanščina in spoznavanje latinščine (ena stolica za vsak tečaj), tuj jezik (ena stolica za vsaka dva tečaja), matematika in prirodoslovje (ena stolica za vsak tečaj), tehnična vzgoja (ena stolica za vsake štiri tečaje), umetnostna vzgoja (ena stolica za vsake tri tečaje ali za vsaka dva tečaja in tri vzporedne razrede), telesna vzgoja (dve tedenski uri za vsak razred), glasbena vzgoja, (ena stolica v šolah, ki imajo vsaj 6 tečajev).

OSMICE

Sedaj ima v Borštu osmico Ivan Sedmak. Ko bo ta iztočil, bo odprl osmico Ljubomir Petaros, prav tako v Borštu. Za njim pa... no, to bomo javili drugič.

Prav gotovo bodo tudi o tej zadevi razpravljali na današnjem občnem zboru Sindikata slovenske šole. Krščanska demokracija pa nam sporoča, da spada omenjeni dekret, skupno s predloženim zakonskim osnutkom Belci-Bressani, v okvir prizadevanj za ureditev vprašanja slovenskega šolstva v Italiji.

Javni natečaj za 30 mest pomožnega knjigovodje

Tržaška prefektura sporoča, da je bil z ministrskim dekretom z dne 5. decembra 1967 razpisan javni natečaj za 30 mest pomožnega knjigovodje pri civilni notranji upravi. Natečaja se lahko udeležijo diplomirani knjigovodje, stari 18 do 32 let, italijanski državljani v posesti civilnih pravic, ki so nekaznovani, fizično zdravi in ki so že opravili vojaške dolžnosti. Natečaja se lahko udeležijo tudi nameščenci državne uprave, ki imajo vsaj kvalifikacijo arhivarja in nižjo srednjo izobrazbo, (torej tudi če niso diplomirani knjigovodje).

Besedilo natečaja je bilo objavljeno v Uradnem vestniku št. 16 z dne 20. januarja letos. Prošnje za udeležbo naj interesenti izročijo na tržaški prefekturi najkasneje do 29. februarja. Prošnje je treba napisati na kolkovanem papirju, naslovljene pa morajo biti na «Ministero dell'Interno — Direzione Generale degli Affari Generali e del Personale». Na prefekturi prejmejo interesenti tudi druga morebitna pojasnila.

Poziv poverjenikom za pustne prireditve na Opčinah

Odbor za pustne prireditve na Opčinah vljudno opozarja vse poverjenike za pustno slavje, ki bo na Opčinah ob sodelovanju okoliških vasi 24. t.m., na 2. širši sestanek, in sicer poverjenike iz vasi Bazovica - Gropada - Padriče - Trebče - Bani - Opčine - Vel. Repen - Prosek - Kontovel in Križ. Na dnevnem redu bo pomenek o vozovih, voznikih, o razporeditvi vozov, o pustni povorki o ocenjevanju najlepših vozov in dr.

Pridite točno ob 20. uri v rezervirano sobo gostilne Fabčič na Opčinah.

Obvestilo FIOM-CGIL delavcem Felszegi

Pokrajinski sindikat FIOM-CGIL in patronat INCA bosta, kolikor je mogoče, pomagala delavcem ladjedelnice Felszegi pri ureditvi prejemkov in odpravnin ter plačila prispevkov za pokojnine. Zaradi tega bodo od jutri dalje na razpolago na sedežu INCA in CGIL v Miljah v Ul. S. Giovanni št. 4 v Ljudskem domu sindikalni funkcionarji vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure. V Trstu pa bodo na razpolago vse dni med običajnim urnikom uradov v Ul. Pondares št. 8. Pomoč bo brezplačna in v interesu vseh delavcev je, da se točno izračuna, koliko vsakomur pritiče, da se uredi ves postopek za prijavo kredita posameznih delavcev, ter da se storijo vsi koraki za ureditev pokojninskih prispevkov in pokojnin.

Sami delavci pa so sklenili, da odstopijo miljski občinski podporni ustanovi velike količine testenin, vina in olja, ki so jih bili zanje zbrali v Miljah in drugod.

Felszegi predmet današnjega zborovanja KPI v Miljah

Danes ob 11.45 bo na Trgu Marconi v Miljah javno zborovanje komunistične partije o temi: «Stališče komunistov o stečaju ladjedelnice Felszegi». Govorila bosta tajnik federacije prof. Sema in pokrajinski svetovalec Donadel. V primeru slabega vremena bo zborovanje v dvorani kina «Verdi».

V zvezi s stečajem Felszegi, nam je federacija KPI poslala sporočilo, v katerem je med drugim rečeno, da so odločna borba delavcev ladjedelnice, solidarnost vseh delavcev, takojšnji poseg miljske demokratične občinske uprave in vse pobude, ki so jih že svoj čas podvzeli komunisti ob zasedbi ladjedelnice, jasno pokazali, da je obstajala rešitev, ki bi bila lahko takoj sprejeta in uresničena in ki bi upoštevala osnovne potrebe delavcev in krajevnega gospodarstva. Treba je bilo preprečiti suspenzijo delovanja ladjedelnice tudi samo za en dan s takojšnjim posegom javnega kapitala, s čimer bi rešili krizo in odstranili ljudi, ki so odgovorni za prejšnje slabo upravljanje, ter bi s tem zajamčili dejansko javno nadzorstvo nad bodočo upravo.

Potem ko KPI obsoja KD in PSU, češ da nista hoteli prejudicirati načrtov CIPE in da sta raje sprejeli rešitev po zasebnem kapitalu, da so imeli demokristjani in socialdemokrati svoje ljudi v prejšnji upravi ladjedelnice, ugotavlja, da vlada zanemarja vprašanja Trsta, kjer se je v zadnjih štirih letih število zaposlenih zmanjšalo za okrog 10.000 oseb.

Tržaški komunisti, pravi poročilo, zahtevajo, da je treba postopek o stečaju zmanjšati na najkrajši čas in da je treba ponovno zaposliti v ladjedelnici vse dosedanje delavce pred političnimi in deželnimi volitvami, da se prepreči špekulacije in izsiljevanja. Poleg tega pa se je treba še naprej boriti za ohranitev sedanje zmogljivosti ladjedelnice Felszegi.

Spreten vlom v zlatarno

Tatovi so v petek v zgodnjih popoldanskih urah vlomili v zlatarno v Ul. delle Torri 2, ki je last Francesca Gerbija, ter iz izložbe odnesli precejšnje število zlatnine. Tatvino so neznanci izvedli zelo spretno in verjetno zelo hitro, saj se pri belem dnevu in v samem središču mesta nihče od mimoidočih ni zavedel njihovega početja. Škoda ni bila še točno preračunana, zdi se pa, da znaša okrog 6 milijonov. Karabinjerji so uvedli preiskavo, ki je pa do sedaj še brezuspešna.

ZA NOVINARSKI PLES

Za novinarski ples, ki bo 24. februarja, so vabila na razpolago pri članih uredništva Primorskega dnevnika. Ker je zaradi pripravljanja miz skoraj nemogoče ustreči povpraševanju po vabilih v zadnjem času pred plesom, priporočamo, naj si vsi oskrbijo vabila znatno prej.

V Slovenskem klubu — Gregorčičeva dvorana, Ul. Geppa 9 — bo govoril v torek, 6. februarja ob 20.30 **dr. RAFKO DOLHAR**, naš znani javni in kulturni delavec, o temi

NA MEJAH SODOBNE MEDICINE

Na svojevrstno sodobno predavanje vabimo vse člane, prijatelje kluba in zlasti mladino, da se zanimivega večera polnoštevilno udeležijo.

PRVI NASTOP GOJENCEV STUDIA SG V TRSTU

RUSI MOST

(Recital iz dramskih del, proze in poezije tržaških ustvarjalcev)

Kulturni dom v Trstu

v soboto, 10.II.1968 ob 21. uri
v nedeljo, 11.II.1968 ob 16. uri

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO

priredi 17. februarja v Excelsior Palace

slovanski ples

Vstop samo z vabili, ki jih dobite na sedežu društva in v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20.

PREŠERNOVA PROSLAVA
v PROSVETNEM DOMU na OPČINAH
V nedeljo, 11. februarja 1968, ob 16. uri

Sodelovali bodo okoliški pevski zbori in openski recitatorji

Govoril bo prof. Josip Tavčar
Prireditev organizira Prosvetno društvo TABOR

Glasbena matica po televiziji

Opozarjamo naše bralce na jugoslovansko televizijsko oddajo, ki bo v petek, 9. t. m. V reportaži o Glasbeni matici bodo nastopili gojenci glasbene šole, orkester Glasbene matice, mali godalni orkester, mladinski pevski zbor «Kraški slavček» in otroški zbor z Opčin.

Vsi, ki se zanimajo za glasbo, zlasti za glasbeno vzgojo naše mladine, naj ne zamudijo te prilike.

Razna obvestila

Tržaški filatelistični klub «L. Košir» bo imel v sredo, 7 tm. redni sestanek od 19. do 20. ure v prostorih kluba, Ulica dei Montecchi 6 (Sv. Jakob). Delile se bodo vsem članom zadnje novosti.

* * *

V torek 6. tm. bo v veliki dvorani Krožka za kulturo in umetnost (Ul. S. Carlo 2) svojevrstna prireditev, ki jo organizira društvo Arte Viva. Giuseppe Chiari bo z besedo, projektorjem, klavirjem, kitaro, amplifikatorjem in mikrofonom analiziral list «La Nazione» iz Firenc. Prost vstop.

* * *

V sredo, 7. tm. ob 19. uri bo v Ameriškem kulturnem krožku (Ul. Galatti 1) predaval (v angleščini) Mr. Frank Romea. Predavanje z naslovom «The American Musical Theatre» bodo dopolnjevali barvni diapozitivi.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Draga Kebra daruje: Berta Zužič 1000 lir za Glasbeno matico, družina Pepi Gorkič 5 tisoč in družina Gruden 5 tisoč lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah.

V počastitev pete obletnice smrti dragega sina Serafina Vaclika darujejo starši 4000 lir za spomenik padlih partizanov na Opčinah. V isti namen daruje Pepi Grzančič 1000 lir in Ivanka Dolenc tudi 1000 lir namesto cvetja na grob pok. učitelja Draga Kebra.

V spomin na 6. obletnico smrti drage mame Josipine Dekleva darujejo hčerke 3000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina na pok. g. Marijo Domicelj, sotrpinko v izgnanstvu, daruje družina Ernesta Piščanca 1000 lir za Dijaško matico. V počastitev spomina pok. Marije Domicelj roj. Čok darujejo: Terezija Skrlavaj in Viktorija matico, nadalje Just Kristina Lavrenčič 1000, Viktorija Čok 1000, Angela in Sergij Pečar 1000, Pavla in njena hčerka Angela Gombač 1500 lir za Dijaško matico.

V spomin pok. gospe Ane Trbižan daruje družina Rudež 1000 lir za Dijaško matico. V isti namen daruje Dragica Kavčič 500 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob pok. Marije Križmančič (Petračeve) darujejo: Srečko Križmančič (Fogonov) 1000 lir za športno društvo «Zarja»; 7000 lir za športno društvo «Zarja» in 3000 lir za Slomškov dom — vsak po 1000 lir: Frlinovi, Metjolovi, Kusovi, Fečevi, Zepenčičevi, Olga Kovačič, Dora Cezarjeva, Marija Bertaljetova, Svetka Čukova in Stefanija Pickotova.

Kino

Nazionale 14.30 «Per favore non mordermi sul collo». Jack Mac Gowran, Sharon Tate. Technicolor.
Excelsior 14.30 «Gangster story». Warren Beatty, Faye Dunaway. Technicolor. Strogo prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 14.30 «Violenza per una monaca». Rossana Schiaffino, John Richardson. Eastmancolor - Widescope.
Eden 14.30 «Ajako». Senzacionalen film, prepovedan mladini pod 18. letom.
Grattacielo 14.00 «Diabolik». John Philipp Law, Marisa Mell. Technicolor.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 14.00 «Le professioniste». Cinemascope Colore. Japonski film o tokijskem podzemlju. — Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 14.30 «Jamango». Film velikih strasti. Technicolor.
Filodrammatico 14.30 «L'agente Flitx». Zabavna barvna parodija. Raimondo Vianello, Pamela Tudor.
Moderno 14.00 «I lunghi giorni della vendetta». Technicolor. G. Gemma. Zadnji dan.
Cristallo 14.00 «A piedi nudi nel parco». Robert Redford, Jane Fonda.
Garibaldi 15.00 «Cinque per la gloria». Stewart Granger, Mike Rooney.
Capitol 14.00 «La Cina è vicina». Film nagrajen na beneškem festivalu. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Aurora 15.00 «Il quinto cavaliere è la paura». Mojstrovina češke kinematografije. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Astoria 16.30 «Avventure in Oriente» Technicolor. Elvis Presley.
Impero 15.00 «Marcellino pan y vino». Svetovno znani španski film.
Astra 15.00 «Tutti insieme appassionatamente». Julia Andrews, C. Plummer. Technicolor.
Vittorio Veneto 14.00 «Chi ha salvato il Presidente». Luis de Funnes, Folco Lulli. Technicolor.
Ideale 14.00 «Non c'è posto per i vigliacchi». Claude Everret. Technicolor.
Abbazia 14.00 «La lunga estate calda». Paul Newman, Joanne Woodward. Technicolor.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo France Prešeren v Boljuncu priredi v četrtek, 8. tm. ob 20.30 Prešernovo proslavo v prostoru domače osnovne šole. Nastopili bodo domači višjesrednješolci in mešani pevski zbor društva Prešeren.

Prosvetno društvo France Prešeren v Boljuncu obvešča, da bo važna mesečna seja širšega odbora v sredo, 7. tm. ob 20.30. Odborniki so naprošeni, da se seje točno in polnoštevilno udeležijo.

Gledališča

Verdi

Danes ob 16. uri. Rossini: **Pepelka** (La Cenerentola). Abonma D za vse vrste prostorov. Izvajalci so isti kot pri premieri. Pri blagajni se danes že prodajajo vstopnice za jutrišnjo predstavo.

V četrtek ob 20.30 tretja predstava «Pepelke».

Razstave

Centro Arte Viva — Feltrinelli (Knjigarna Feltrinelli, Korzo Italia 3). Od 8. do 23. februarja razstavljajo Sandro De - Alexandris, Arrigo Lora-Totino in Enore Zaffiri.

III. predpustni ples Š. D. BREG

bo v soboto, 10. t. m. od 21. do 4. zjutraj na stadionu «1. maj»

Igra orkester SINKOPI iz Ljubljane

DELOVAL BO BIFE

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

Dne 3. februarja se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo je 23 oseb.

UMRLI SO: 77-letni Luigi Cernigoi, 88-letni Giuseppe Gandolfo, 96-letni Girolamo Rossetti, 65-letni Domenico Zacchi, 80-letna Maria Zazinovich vd. Giorgolo, 68-letna Maria Perissini por. Cecconi, 80-letna Maria Vattovaz, 80-letni Pietro Innocente, 75-letni Gaetano Zattara, 28-letna Vanda Biagini por. Fonda, 21-letna Nadia Maria Abrami, 86-letna Giovanna Neger vd. Devescovi, 68-letni Santo Tripli, 4 ure star Jernej Strah 78-letna Fernanda Dose por. Bagatin, 50-letni Alfio Barbaria, 74-letna Dora Boz, 67-letna Francesca Lecce por. Pirrone, 64-letni Francesco Furlan, 96-letna Caterina Riosa vd. Zuliani, 81-letni Attilio Minca, 70-letna Rosa Bassi por. Stasi, 89-letna Bice Macchioro vd. Finzi.

OKLICI: agent javne varnosti Francesco Angelico in učiteljica Maria Luisa Pizzo, pristaniščnik Giuseppe Salmonese in prodajalka Elvira D'Abbraccio, tehnični uradnik Maurizio Borselli in uradnica Maria Franca, študent Costantino Giorgetti in študentka Emanuela Chierigo - Perizzi, mehanik Guerrino Bossi in delavka Giulia Sandrin, finančni brigadir Giulio D'Onofrio in gospodinja Andreina D'Ottavio, radiotehnik Luciano Rolfi in gospodinja Oriella Cherin, kapitan Mario Medin in gospodinja Bruna Daus, uradnik Gian Pietro Mianj in gospodinja Laura Vanon, radiotehnik Livio Verani in frizerka Nerina Konic, krojač Giuseppe Torricella in frizerka Silvia Carnielli, častnik trgovske mornarice Tullio Susi in gospodinja Ariella Oliva, pomorski častnik Ermogene Luigi Zannini in študentka Eleonora Bersani, zidar Sergio Gatto in služkinja Vittoria Brec, natakar Alberto Possa in gospodinja Irene Launoj, trgovec Edeorda Guglia in gospodinja Maria Celona, natakar Gianfranco Franceschetti in strojepiska Henny Hooft, agent javne varnosti Franco Finadri in gospodinja Antonietta Tamburrello, uradnik Annunziato Minniti in uradnica Antonia Pavan, inženir Federico Ambrosi in uradnica Adriana Benvenuti, mizar Pietro Burbante in tapetnica Anita Diminic.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 19.30)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26 (tel. 38-937). Dr. Rossetti, Ul. Combi 19 (tel. 94-654). Dr. Signori, Trg pri glavni bolnišnici 8 (tel. 93-006). Tamaro et Neri, Ul. Dante 7 (tel. 37-623).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Godina, Trg pri Sv. Jakobu 1 (tel. 90-212). Grigolon, Trg V. Giotti 1 (tel. 761-952). Ai due Mori, Trg Unità d'Italia 4 (tel. 35-478) in Nicoli, Ul. di Servola 80, Skedenj (tel. 816-296).

LOTERIJA

BARI	74	11	55	3	5
CAGLIARI	39	80	60	42	38
FIRENCE	28	88	80	57	7
GENOVA	40	9	28	83	48
MILAN	57	49	37	53	24
NEAPELJ	50	37	57	11	47
PALERMO	23	26	33	74	63
RIM	48	55	32	67	18
TURIN	69	70	30	81	52
BENETKE	85	7	63	45	74

ENALOTTO

2 X 1 X X X 1 X 2 2 X X

Kvote:
12 — 10.234.000 lir
11 — 230.200 lir
10 — 17.700 lir

Na filharmonični akademiji v Bologni je 29. januarja 1968 diplomirala

ADRIJANA SIMIČ

z Opčin.

Prisrčno ji čestitajo starši, sorodniki in prijatelji.

Mali oglasi

«CITROEN» — mehanična delavnica Samaritani in Miceo ter prodaja nadomestnih delov, Ul. C. Rittmeyer 42.

USLUŽBENKA, 45, iz Ljubljane želi spoznati vdovca italijanskega državljana Slovenca ali Italijana do 65 — poznanstvo za ženitev. Pisati na naše uredništvo pod «Uslužbenka».

ISCEMO VAJENKE. Obrnite se na I.R.E.T., Ul. Petrarca 8.

TRICLANSKA DRUŽINA v Rojanu išče hišno pomočnico za dopoldanske ure. Telefonirati na 65-580 od 14.30 dalje.

ZA ITALIJANSKE ŠOLNIKE IN DIJAKE

V Kopru seminar italijanske kulture

Sprejem na generalnem konzulatu

KOPER, 3. — V dvorani gledališča v Kopru so danes slovesno odprli sedmi seminar italijanske prosvete in kulture, na katerem bodo v teku prihodnjih 10 dni predavanja za okrog 100 šolnikov in 154 italijanskih šol iz Koprščine in Bujščine. Na otvoritvi seminarja so bili navzoči član izvršnega sveta Slovenije Bojan Lubej, člani jugoslovansko-italijanske delegacije mešanega odbora za manjšinska vprašanja, generalni konzul republike Italije v Kopru dr. Mario Alessi, predsednik italijanske Unije za Istro in Reko prof. Borme, kakor tudi zastopniki kulturnega življenja Trsta in Ljubljane. V okviru seminarja je Ljudska univerza iz Trsta priredila tudi razstavo knjig, ki bo po končanem seminarju podarjena italijanski gimnaziji v Kopru.

Ob začetku VII. seminarja italijanske kulture je italijanski generalni konzul v Kopru dr. Alessi priredil na sedežu konzulata sprejem, ki so se ga udeležili poleg konzularnih predstavnikov in profesorjev, ki bodo na seminarju predavali, tudi številni predstavniki oblasti iz Ljubljane, vseh treh obalnih občin ter več oseb iz Trsta. V gostoljubnem ozračju je med živahnimi razgovori čas hitro potekel.

Trije Jugoslovani ki so bili naivni

V petek zvečer so agenti letečega oddelka na prijavo jugoslovanskega državljana Milenka Jovanovića aretirali 38-letnega Marija Posanija z Elizejskih poljan 21, 28-letnega Pasquala Iurissevicha iz Ul. Milano 27 in Francesca Coljo, 26 let, iz Ul. della Guardia 37. Na te se je bil Jovanović obrnil, da bi mu pomagali spraviti čez mejo večjo količino blaga, v glavnem oblačila za približno pol milijona lir. Res so se dogovorili, in tako je trojica v četrtek natovorila blago na dva avta ter se v spremstvu Jovanovića in dveh njegovih kolegov, solastnikov blaga, odpravila proti jugoslovanski meji. Ko so prišli v bližino bloka, so Tržačani svetovali Jugoslovanom, naj peš prekoračijo mejo, češ da se bodo tako ognili strožji carinski kontroli. Toda komaj so naivni Jugoslovani stopili na cesto, sta avta zavila po stranski poti in se z vso brzino odpeljala proti Trstu. Opeharjenemu Jovanoviću ni preostalo drugega, kot da se je obrnil na agente letečega oddelka, ki so kaj kmalu indentificirali in aretirali malopridneže. Ti so sicer takoj priznali svojo krivdo, blaga pa niso mogli vrniti, ker so ga bili medtem prodali 25-letnemu Luigiju Santiju iz Ul. Milano 27. Agenti so nemudoma stopili do njega, toda tudi ta je bil medtem prodal blago 26-letnemu Saturninu Zigonu iz Boljunca, ki je lastnik trgovine Realtex v Ul. Rossini 14. Pri njem so agenti res našli blago ki so ga takoj vrnili lastnikom. Trojico bodo sedaj prijavili sodišču zaradi tatvine. Santija in Zigona pa zaradi nakupa ukradenega blaga.

Razstava in prodaja rabljenih avtomobilov

Stalno razstavo in prodajo rabljenih avtomobilov pri tržaški filiali Fiata — Ul. Campo Marzio 10, ki je bila do sedaj v pritličnih prostorih, so zdaj premestili v I. nadstropje iste stavbe, kjer so razširili in popolnoma obnovili prostore.

Kakor je znano, so na omenjeni razstavi vedno na razpolago kupcem razni tipi Fiatovih vozil po ugodnih cenah, z jamstvom in z olajšavami pri izplačilu.

ŠE NEKATERI PODATKI TRGOVINSKE ZBORNICE

Lani so v Trstu sklenili 3438 pogodb za skupno vrednost 19.869 milijonov

Gre za nepremičnine, od katerih je bila najdražja prodana za 175 milijonov - Stanovanja so draga - Posojil proti vknjižbi na nepremičnine so dovolili za skoraj 15 milijard

Po podatkih, ki jih je pravkar objavila trgovinska zbornica, so lani na pristojnem uradu v Trstu zabeležili 3438 pogodb, ki so se nanašale na prodajo 3438 nepremičnin v skupni vrednosti — po izjavah prizadetih pogodbenikov — 19.869 milijonov lir. Za primerjavo naj navedemo, da so v letu 1966 zamenjali na našem področju več nepremičnin kakor lani, in sicer 3719, njihova skupna vrednost pa je bila znatno nižja, saj je dosegla le 15.907 milijonov lir.

Iz drugega vira povzemamo nekaj podrobnosti v zvezi s poslovanjem tega tržišča v decembru lanskega leta. V tem mesecu so na našem področju zabeležili 352 kupoprodajnih pogodb, ki so se nanašale na prav toliko nepremičnin, in sicer v skupni vrednosti 3,96 milijarde lir. Od tega je večina nepremičnin bila v samem mestu (322), preostalih 30 pa v šestih občinah tržaške pokrajine. Med najbolj vidnimi kupčijami je odkup neke stavbe v Zgornji Carboli, okoli katere je še 3640 kv. m koristne površine, za 175 milijonov lir; za neko stavbo v Ul. Settefontane je neki podjetnik plačal 90 milijonov; za zazidalno parcelo v Ul. Molino a vento (2493 kv. m) so odšteli okroglih 40 milijonov. Še dražje so plačali neko dvorišče v Ul. Romagna, ki meri 720 km.m, in za katero so prav tako odšteli 40 milijonov lir.

Za nepremičnine v tržaški okolici in na Krasu so ostale cene tudi v decembru kolikor toliko stalne in čvrste. Povpraševanje po zazidalnih površinah in po starih stavbah, ki naj prepustijo mesto novim blokom, je zelo živahno. Opaziti pa je, da se nekateri investitorji obnašajo precej previdno, deloma tudi zaradi tega, ker je po mestu še vedno precej neprodanih stanovanj. Kaže pa, da so zadnji dogodki na mednarodnem monetarnem tržišču preusmerili investitorje, da vlagajo v večji meri kokor običajno razpoložljiva sredstva v zemljo in v gradbeništvo. Na tržišču se namreč v zadnjem času pojavlja čedalje več prinosnikov likvidnega denarja, ki se zanimajo zlasti za zazidalne parcele v bližnji okolici in na tistih področjih, kamor se bo po vsej verjetnosti najprej raztegnilo tržaško mesto.

Stanovanja so, kakor znano, precej draga na našem področju. Med najdražjimi pa se navaja neko trisobno stanovanje z veliko dnevno sobo, jedilnico in lastno garažo v Ul. Bellosguardo, za katero zahtevajo nad 14 milijonov. V isti ulici zahtevajo za povsem podobno stanovanje, ki pa šteje še eno sobico, slabih 15 milijonov lir. V Ul. Manzoni so zahtevali za trisobno stanovanje s pritiklinami, dnevno sobo in jedilnico 14 milijonov. V nižjem delu Ul. Buonarroti so zadnje dni decembra prodali stavbo za 35 milijonov lir. Stara stanovanja gredo v promet po znatno nižji ceni, zlasti ko gre za odročna področja in za stavbe brez sodobnih naprav za ogrevanje.

Tudi glede izdjanja posojil proti vknjižbi na nepremičnine so v preteklem decembru zabeležili precejšnjo aktivnost: vsega skupaj so na pristojnem uradu našteli 138 takih pogodb, celokupna vrednost dovoljenih posojil pa je znašala skoraj 15 milijard. Levji delež pripada v tej zvezi «Società Timavo Agricola Immobiliare» iz Devina, ki je pri treh bančnih zavodih najela skupno 14,05 miljarde lir posojila. Sledijo številne manjše operacije, med kateri naj navedemo posojilo 120 miljonov po 8 odst. nekemu zasebniku, posojilo 80 miljonov proti vknjižbi na nekatere stavbe na Vrdeli, dalje posojilo 75 miljonov proti vknjižbi na neko stavbo na Greti itd.

Umetnost v slikah

Aprila izide prva knjiga iz doslej najbolj popolne in dragocene knjižne zbirke o svetovni umetnosti — UMETNOST V SLIKAH. Zbirka sestoji iz 18 knjig in bo v celoti izšla v štirih letih. Najuglednejši strokovnjaki vam bodo kar s 5000 fotografskimi posnetki (po večini v barvah) prikazali umetniške mojstrovine iz vseh obdobij človeškega ustvarjanja. Gre za edinstveno zbirko najpomembnejših stvaritev iz zakladnice svetovne umetnosti. V tem delu vas ne bosta navdušila samo lepota tisočletne arhitekture in kiparstva ter bogato razkošje čudovitih umetnin skrivnostnega Orienta in daljne Azije, marveč vas bo prevzela tudi impresivna mikavnost afriške črnske umetnosti. Pred vami se bodo zvrstile nesmrtne umetnine stare Grčije in starega Rima, zazrli se boste v blesk srednjeveških stvaritev, seznanili se boste z bajeslovnim svetom in izredno kulturo Majev, Inkov in Aztekov, katerih skulpture dokazujejo, da se mnogi sodobni umetniki očitno zgledujejo pri starodavnih, povsem vpeljanih oblikah kiparske ustvarjalnosti. Spoznali boste veličastna dela zahodne kulture, slikarstvo naših dni, vse stilne smeri in tokove. Skratka, po izjemno nizki ceni boste s to zbirko neprecenljive vrednosti pripomogli sebi in svoji družini do novih virov spoznavanja in lepote. Svojo knjižnico pa boste brezmejno obogatili z najpopolnejšo in luksuzno opremljeno zbirko najbolj veličastnih del svetovnega stavbarstva, kiparstva, grafike in uporabne umetnosti, ki vam jo bo prav vsakdo gotovo silno zavidal.

V vsaki knjigi bo okrog 300 slik, med temi jih je veliko prvič posnetih prav za to zbirko. Vsako sliko spremlja kratko in jedrnato besedilo, ki pojasnjuje zgodovinski nastanek in značilnost posameznih del. Povrh boste našli v knjigah tudi tiste podatke, ki jih sicer lahko dobite samo v posebnih strokovnih publikacijah: ime avtorja, velikost dela, čas nastanka, snov, iz katere je bila umetnina ustvarjena, kje se ta sedaj nahaja itd. Vse knjige bodo razkošno vezane z zlatim tiskom.

Vse, kar smo gori zapisali, ni gola reklama, temveč ugotavljanje neizpodbitnih dejstev. Glede tega se lahko tudi sami prepričate! Stopite do

TRŽAŠKE KNJIGARNE

TRST — Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61792

Zbirka stane samo 81.000 lir. Gotovo pa boste prijetno presenečeni, ko vam bodo v knjigarni povedali, da jo lahko plačate tudi v mesečnih obrokih po nekaj tisoč lir, in to skozi štiri leta, kolikor časa bo pač zbirka izhajala.

Pa še nekaj: Čimprej se pozanimajte za nakup te knjižne mojstrovine, da vas drugi ne prehitijo, kajti imeti tako dragoceno umetnostno zbirko le niso mačje solze!

TEŽAVE ZVEZDOZNANSKEGA OBSERVATORIJA

Dežela naj zavodu pomaga vsaj z ukinitvijo najemnine

Mednarodni zvezdoznanski simpozij bo v Trstu od 12. do 19. septembra

Že pred mesecem dni smo napisali nekaj vrst o dejavnosti tržaškega zvezdoznanskega observatorija, ki ga vodi prof. Margherita Hack. Tedaj smo omenili tudi, da je v teku delo za izgradnjo in izpopolnitev zvezdoznanske postaje v Bazovici, in sicer pod Kokošjo (nedaleč proč od spomenika bazoviškim žrtvam).

Prof. Hack nam je posredovala še nekaj vesti o gradnji tega znanstvenega središča. Neko tržaško podjetje skrbi sedaj za izdelavo velikega paraboloida s premerom 10 m, ki ga bodo uporabljali pri astronomskih opazovanjih z radijskimi žarki. Upajo, da bo paraboloid izdelan do prihodnjega oktobra, ali pa še mnogo prej. Stroški za to napravo so zelo visoki, a namestili jo bodo v opazovalnico pod Kokošjo.

Požrtvovalni znanstveni delavci tržaškega astronomskega observatorija se morajo, seveda, boriti z velikimi finančnimi težavami. Finančna sredstva, s katerimi bi morali razpolagati, da bi modernizirali naprave ter lahko šli vsaj kolikor toliko vštric s sodobnim razvojem na področju astronomije, bi morala biti precejšnja. Sredstva pa, ki jih prejemajo od države, so zelo skromna. Neverjetno se sliši, toda žal je grenka resnica, da jih je celo ustanovitev avtonomne dežele prizadela Zemljišče pod Kokošjo je bilo namreč erarično ter je sedaj prešlo v posest dežele. Dokler je z njim razpolagal erar, observatoriju ni bilo treba plačevati najemnine. Dežela pa jim je prekrižala vse te račune ter zahtevala, da se plača ustrezna najemnina. Spričo dejstva, da je dežela prevzela nase tudi del obveznosti za pospeševanje znanosti, bi bilo potrebno, da uprava ukine vsaj plačevanje najemnine, če že noče podpirati observatorija na izdatnejši način.

Prof. Margherita Hack in njeni sodelavci pa niso izgubili poguma. Ko je bil leta 1966 v Trstu mednarodni zvezdoznanski simpozij, na katerem so proučevali vprašanja toplote «mladnih» zvezd, je eden izmed prisotnih predložil, da bi bili taki simpoziji vsak dve leti, in sicer v našem mestu. Prof. Hack je sprejela to pobudo ter se resno lotila dela. Sedaj se ve že z gotovostjo, da bo simpozij od 12. do 19. septembra. Udeležilo se ga bo od 60 do 70 delegatov iz vseh dežel sveta (Anglije, Sovjetske zveze, ZDA in od drugod). Gre torej za znanstveni dogodek, ki bo potekal na zelo visoki ravni. Na simpoziju bodo razpravljali o zelo zagonetnem vprašanju, ki zadeva izgubo mase pri zvezdah, ki izumirajo. V teh primerih lahko nastanejo tako imenovane zvezde «novae» ali «supernovae», ali pa bele pritlikave zvezde.

V zadnjih dneh se je tržaški astronomski observatorij ukvarjal z opazovanjem številnih sončnih peg. Po nekaj dneh pojav ni bil več viden, ker se je medtem Sonce obrnilo okoli svoje osi. Pričakujejo, da bodo pege spet lahko opazovali čez kakih 14 dni. Domnevajo, da bo pojav sončnih peg prišel do viška prihodnje leto.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, ko nas je za vedno zapustil naš nepozabni

Jakob Grgič

Posebna zahvala darovalcem cvetja ter vsem, ki so pokojnika spremili na zadnjo pot.

Družina Grgiča

Padriče, 4. II. 1968

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so spremili na zadnji poti našo predrago mamo, taščo in nono

Katarino Sulčič vd. Bogatec

Posebna zahvala darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so na kateri koli način počastili spomin pokojnice.

žalujoči sorodniki

Trst, Sv. Križ, 4. II. 1968

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našo drago mam

TUDI TA SLIKA IMA ŽE LEPO STAROST

Ti otročički so danes že «skoraj» stari — imajo vsaj okrog 65 let. Slika je namreč iz l. 1910 in na njej so otroci dolinske šole z učiteljico in katehetom. — Sklenili smo, da damo vsakomur, ki se najde na tej sliki, kako knjigo. Prosimo torej vse, ki so ugotovili, da so na sliki, naj se javijo v našem uredništvu od torka dalje (Ul. Montecchi 6/II)

PISMO BOLJUNČANOV V ZVEZI Z GRADNJO «GMT»

Z nekoliko dobre volje bi se ohranilo več hiš

Pričakujemo, da bo vodstvo Ustanove za industrijsko pristanišče in predsedstvo družbe GMT upoštevalo utemeljene zahteve 277 podpisnikov

V zvezi z napovedano razširitvijo področja industrijskega pristanišča za gradnjo tovarne «Grandi Motori» so Boljunčani te dni poslali vodstvu ustanove za industrijsko pristanišče in predsedništvu «Družbe GMT» naslednje pismo z 277 podpisi:

«Spodaj podpisani prebivalci Boljunca (občina Dolina), ki so pri gradnji industrijskega kompleksa «GMT», kot lastniki zemljišč in zgradb, nahajajočih se na področju namenjene gradnje, direktno zainteresirani — čeprav ne nasprotujejo postavitvi tovarne v bližini vasi, ker pač ni mogoče dobiti v tržaški pokrajini drugega primernega prostora — po vpogledu gradbenih načrtov, ki jih je prejela dolinska občina od ustanove tržaškega industrijskega pristanišča,

izražajo svojo veliko zaskrbljenost, ker segajo izbrane površine prav v notranjost južnega dela vaškega središča in bodo zaradi tega porušene številne stanovanjske hiše, ki so jih pred kratkim sezidali prizadeti mali lastniki z velikim trudom in žrtvovanjem.

Podpisani toplo in nujno pozivajo obe v naslovu navedeni ustanovi, da nekoliko spremenita omenjene načrte, tako da bi bilo področje namenjene gradnje odmaknjena za nekaj desetin metrov v smeri proti hribu Čelo in proti severozapadni strani vasi. Na ta način bi v vsem severovzhodnem delu vasi ne bilo treba rušiti skoraj nobene niše in tudi občinsko športno igrišče bi ostalo na sedanjem mestu ter bi tako vsa vas ostala bolj odprta.

Končno pripominjajo, da je zelo težko dobiti na tem območju primerna zemljišča za ponovne gradnje stanovanjskih hiš, ki bi bile morebiti porušene.

V upanju, da bo ta prošnja z razumevanjem in resnostjo sprejeta, se podpisani v naprej zahvaljujejo in pozdravljajo z odličnim spoštovanjem.»

Sledi 277 podpisov.

Pričakujemo, da bodo na pristojnem mestu upoštevali utemeljene zahteve Boljunčanov

Možje, ki so vodili in ohranili bazovsko Zavarovalnico živine

V nedeljo popoldne je bil v Bazovici 70. občni zbor Zavarovalnice za govejo živino. Na tej jubilejni proslavi, o kateri smo že obširno poročali, so predstavniki oblasti in raznih ustanov ter organizacij v svojih pozdravnih nagovorih omenili nekatere probleme in nakazali poti, smernice, načine za njihovo rešitev. Zelo koristno bi bilo, da bi naši živinorejci o vsem tem še podrobno razpravljali in da ne bi ostalo le pri ugotovitvah.

Delo naših prednikov, zaslužnih prosvetarjev in kmetov, ki so se pred toliko leti lotili dela, čeprav brez izkušenj, ter ustanavljali zavarovalnice, zadruge itd. nam mora biti v spodbudo in zgled.

O dolgoletnem in uspešnem delovanju Zavarovalnice za govejo živino v Bazovici smo sicer že obširno pisali, vendar pa se nam zdi potrebno, da navedemo še nekaj podatkov, in sicer o možeh,, ki so imeli največje zasluge.

Poleg ustanoviteljа *Josipa Pertota*, prvega predsednika *Petra Križmančiča* in prvega tajnika *Mihe Ražma*, moramo navesti imena vseh predsednikov od leta 1911 naprej, kakor je razvidno iz društvenih knjig.

Od leta 1911 do 1912 je bil predsednik *Ivan Križmančič*, nato *Ivan Ražem* (1913-1915), *Peter Ražem* (1916-1917), *Just Ražem* (1918), *Anton Grgič* (1919-1920), *Vincenc Križmančič* (1921-1925), *Ivan Ražem* (1926), *Andrej Presel* (1927 do 1933), *Vincenc Križmančič* (1934 do 1944), *Ivan Marc* (1945-1947) *Ivan Križmančič* (1948-1951), *Zoro Grgič* (1952-1968).

Pokojni Andrej Presel, ki je bil predsednik od leta 1927 do 1933, je med drugim imel veliko zaslugo, da je s pomočjo pokojnega Ivana Mahniča, dolgoletnega blagajnika, preprečil razcepitev zavarovalnice. S sodelovanjem zavednih članov odbora sta Andrej Presel in Ivan Mahnič spravila zavarovalnico na noge, da se je ohranila in okrepila.

Izlet v Trst bo ostal v slabem spominu 22-letni ameriški študentki Annetti Anderson. Neznanci so ji namreč v petek ukradli z avta, ki ga je parkirala v Ul. Torrebianca, transistor znamke «Magnavox», ki je bil vreden približno 25 tisoč lir.

---

10 dni se bo moral zdraviti tudi 34-letni delavec Bruno Locatelli iz Prebenega 11, katerega je med delom v podjetju Italsider v Škednju udaril v glavo kavelj, ki je visel z nekega žerjava.

VPRAŠANJE V DEŽELNEM SVETU

Reguliranje Idrije in Verše
Ljudsko prenočišče v Ul. Gozzi

Težave za gradnjo ljudskih stanovanj v Zagraju
Pomanjkanje učilnic v državnem umetnostnem zavodu

Na eni izmed zadnjih sej deželnega sveta so odborniki odgovorili na razna vprašanja svetovalcev. Tako je odbornik za javna dela Masutto odgovoril na vprašanje svetovalcev KPI Bergomasa in Jarca o reguliranju reke Idrije in potoka Verše. Odbornik je bil namreč lani v februarju zagotovil, da bodo proučevanja v zvezi z reguliranjem teh vodnih tokov in svetovalca bi bila rada zvedela, kaj je s stvarjo.

Odborništvo je pripravilo aprila lani program posegov o soškem porečju, potem ko je hidrološka komisija pri odborništvu razpravljala o tem vprašanju. Deželni odbor je okvirno odobril program in odborništvo je poverilo stvar nekemu goriškemu strokovnjaku. Toda splošno študijo o soškem porečju mora pripraviti tretja podkomisija ministrstva javnih del za načrtovanje del za splošno vodno ureditev v vseh Treh Benečijah. V ta namen se je sestavila posebna delovna skupina, ki je ugotovila, da so dela v soškem porečju zelo nujna.

26. januarja je bil na magistratu vodà v Benetkah sestanek, ki ga je vodil predsednik višjega sveta javnih del. Na tem sestanku so sklenili, da bodo ustanovili več delovnih skupin, ki bodo poglobile že začete študije. Za porečja Tilmenta, Livenze in Soče so ustanovili delovno skupino, ki jo vodi prof. Francesco Ramponi, docent stolice za hidravliko na tržaški univerzi. Med drugimi je v njej tudi prof. Venzo, geolog tržaške univerze, deželo pa zastopajo funkcionarji odborništva za javna dela.

Ministrstvo javnih del je določilo rok za predložitev študij do 31. oktobra letos. Študij za reguliranje Idrije in Verše spada pač v ta okvir, kajti dežela se ne sme vmešavati v stvar, ki spada v državno pristojnost.

Isti odbornik je odgovoril istima svetovalcema tudi na vprašanje glede gradnje 14 stanovanj na odkup in 6 ljudskih stanovanj v Zagraju. Rekel je, da je deželno odborništvo že javna dela že ob razdelitvi prispevkov na podlagi zakona št. 26 iz leta 1965 proučilo položaj v zagrajski občini, kjer primanjkuje stanovanj. Kar se tiče omenjenih 14 stanovanj se je postopek v zvezi z načrti za njihovo gradnjo res močno zavlekel. Prav tako je imel goriški IACP težkoče s finansiranjem. Sedaj je treba odstraniti ovire za najem ugodnega posojila in dežela je pri tem posredovala. Pogajanja za najem ugodnega posojila so bila dolga, toda ustanovi IACP je bilo na tem, da ne bodo obresti previsoke, tako da bodo stanovanja lahko odkupile tudi manj premožne družine.

Odbornik za krajevne ustanove Vicario je odgovoril na vprašanje komunista Cuffara glede pobude tržaškega župana za zbiranje prispevkov za rešitev vprašanja ljudskega prenočišča v Ul. Gaspare Gozzi, tako da bi lahko podnevi ogrevali eno dvorano za reveže, ki hodijo spat v prenočišče. Odbornik je dejal, da ni kaj ugovarjati tej pobudi, ki je zakonita in socialno koristna. Odbornik je zatem orisal položaj v zvezi z ljudskimi prenočišči v Trstu. Do 31. januarja lani sta delovali dve ljudski prenočišči v Ul. Pondares in v Ul. Gozzi. V poslopju v Ul. Gozzi je bilo tudi zavetišče za obnemogle, v katerem je bilo konec 1965. leta 54 moških in 98 žensk, katere pa so premestili v letu 1966 v zavetišče ECA v Ul. Pascoli. Tako so lahko ukinili prenočišče v Ul. Pondares in ga združili s prenočiščem v Ul. Gozzi, ki pa nima naprav, da bi lahko delovalo kot dnevno zavetišče. Po županovi pobudi je prispeval vladni komisariat 6.500.000 lir, kar pa ni dovolj. Vsekakor je pobuda tržaškega župana hvale vredna.

Odbornik za šolstvo Giust je odgovoril na vprašanje svetovalca Taunerja (PLI), ki se je pritožil, ker ni dovolj učilnic za državni umetnostni zavod, ki šteje sedem razredov, medtem ko je učilnic samo pet in morajo poučevati dijake zato tudi v dveh laboratorjih. Odbornik je dejal, da je v podobnem položaju mnogo drugih šol v deželi in državi. Dežela tudi ne more poseči vmes na podlagi zakona o šolskih gradnjah, ker določa prispevke le za strokovne šole in za otroške vrtce. Vsekakor pa bo odbornik opozoril pristojne šolske oblasti na to vprašanje.

Nagrajeni živinorejci

Kakor smo že poročali, je bila v torek, 30. januarja, v sejni dvorani Trgovinske zbornice podelitev nagrad živinorejcem s Tržaškega, ki so se udeležili nagradnega tekmovanja za zboljšanje hlevov, kokošnjakov in svinjakov.

Nagrade za izboljšanje hlevov na podlagi zakona štev. 404 od 23. 5. 1964 so dobili:

Josip Capponi — Pesek št. 1 — I. nagrada (850.000 lir), Frančiška Marc vd. Gregori — Bazovica št. 214 — I. nagrada (850.000), Alojz Skerk — Šempolaj št. 22 — II. (550.000), Alojz Racman — Gročana št. 14 — II. (550.000), Vladimir Bandi — Prebeneg št. 4 — III. (350.000), Vilhem Canziani — Dolina št. 141 — IV. (200.000), Ivan Gregori — Bazovica št. 176 — V. (150.000), Josip Carli — Slivno št. 3 — V. (150.000), Stanislav Gregori — Gropada št. 14 — VI. (100.000), Marija Petelin por. Grassi — Slivno št. 21 — VII. (50.000), Josip Skrk — Salež št. 61 — VII. (50 tisoč), Angel Legiša — Slivno št. 30 — VII. (50.000), Viktorija Pettirosso por. Pettirosso — Jezero št. 3 — VIII. (40.000), Silvester Rasenì — Bazovica št. 82 — VIII. (40.000), Andrej Hervat — Boršt št. 36 — IX. (20.000).

Nagrade za zboljšanje hlevov na podlagi zakona štev. 1366 od 29 junija 1929 so prejeli:

Mirko Pernarčič — Medjavas št. 7 — I. (350.000), Ivan Marc — Bazovica št. 2 — II. (250.000), Alojz Racman — Gročana št. 31 — II. (250.000), Rafael Gregori — Padriče št. 52 — III. (200.000), Avgust Radetič — Medjavas št. 10 — III. (200.000), Mario Milič — Mali Repen št. 8 — IV. (170.000), Josip Furlan — Gabrovec št. 27 — V. (130.000), Josip Berdon — Domjo št. 123 — V. (130.000), Franc Subani — Trnovca št. 12 — V. (130.000), Avguštin Fonda — Bazovica 167 — VI. (90.000), Mario Racman — Draga št. 33 — VI. (90 tisoč), Karlo Komar — Fernetiči št. 5 — VII. (60.000), Josip Vrabec — Prečnik št. 7 — VII. (60.000), Martin Stubelj — Mali Repen št. 11 — VIII. (20.000), Bruno Zahar — Boršt št. 58 — VIII. (20.000), Rudolf Žagar — Draga št. 5 — VIII. (20.000), Franc Pahor — Medjavas št. 8 — IX. (15.000), Ernest Smotlak — Mačkovlje št. 58 — IX. (15.000).

Nagrade za zboljšanje svinjakov sta prejela:

Lucia Clari por. Zupin — I. (180.000), Angelo Serli — II. (120 tisoč).

Nagrade za zboljšanje kokošnjakov so prejeli:

Lucia Clari por. Zupin — I. (140 tisoč), Karlo Legiša — Devin št. 1 — II. (80.000), Josip Legiša — Devin št. 5 — II. (80.000), Josip Carli — Slivno št. 8 — III. (50 tisoč), Ivan Gruden — Šempolaj št. 41 — III. (50.000).

Torek, sreda...

V Slovenskem klubu je v torek Rudi Hoenn pokazal vrsto diapozitivov iz naših planin.

Solisti na komornem koncertu Glasbene matice v sredo. Od leve na desno: Alojzij Mordej (čelist), Marjan Lipovšek (pianist), Božena Glavakova (mezzosopranistka), Mitja Gregorač (tenorist).

SODOBNO KMETIJSTVO

Zelo koristna nova revija

Pravkar je izšla prva številka nove revije za pospeševanje kmetijstva, živilstva in gozdarstva «Sodobno kmetijstvo». Revijo, ki se že s svojo prvo številko predstavlja z zelo zanimivo vsebino, lepo urejevana in z ovitkom v barvah, izdaja časopisno podjetje «Kmečki glas» v Ljubljani. Ravnatelj je Jaka Bogataj, odgovorna urednika pa sta inž. Nadja Engelman in inž. Danica Honzak. Posamezni izvod stane 4 Ndin, za tujino pa 6 Ndin. Letna naročnina za posameznike, knjižnice in šole 45 Ndin, za gospodarske organizacije 140 Ndin, za dijake in študente kmetijskih šol 20 Ndin. Letna naročnina za tujino 67,5 Ndin.

Ko smo tako na kratko seznanili naše čitatelje o reviji «Sodobno kmetijstvo», naj sedaj še povemo, kaj nam o njej obetajo njeni uredniki in sodelavci. Že prvi naslov «...Tvoja zemlja je draga...» — iz pesmi Valentina Vodnika — nam inž. Jože Guzelj razodeva skrb in zavzetost slovenskih kmetijskih strokovnjakov in delavcev za zemljo, za našo zemljo, za vso slovensko zemljo, tudi tostran meje.

«Znanost ne pozna meja. Človeški duh je sprejemljiv za novo, naprednejše. Znanost ne more biti le last izbrancev . . . Vera v moč znanosti je silna, ki poganja kolesja napredka . . .

Slovenski kmetijski prostor je majhen, raznolik in razgiban. Za poljem sadovnjak, vinograd, pašnik, senožet, gozd in planina . . . Kdor hoče bolje živeti, mora napredovati.

Tako ste zdaj pred odločitvijo — pravi naslanja Guzelj kmetom, ki bo toliko lažja, če boste skrbno prelistali to prvo številko. In kaj lahko pričakujete od naslednjih številk? Vsekakor več praktičnih napotkov, kot jih lahko vsebuje prva številka. Ko začenjamo orati ledino spričo velikih želja, moramo najprej «izmeriti šir in dalj», na prvo brazdo pa se bo naslonila naslednja, globlja in plodnejša . . .»

Da, tudi slovenski kmetje na Tržaškem, Goriškem in Slovenski Benečiji bodo gotovo pozdravili pobudo izdajateljev, urednikov in sodelavcev nove revije. Saj smo tudi pri nas občutili in še vedno občutimo pomanjkanje strokovnih kmetijskih člankov in praktičnih napotkov. Pri nas so kmetijske razmere izredno težke, zemlja je skopa, a kljub temu na njej vztrajajo naši ljudje.

Prva številka «Sodobno kmetijstvo» objavlja tudi dva zanimiva sestavka iz naših krajev. Inž. Miloš Kodrič je napisal članek «Stanje in perspektive vrtnarstva na Tržaškem», tajnik Kmečke zveze Lucijan Volk pa članek «Kmetijstvo v zamejstvu» Sodelovanje dveh Tržačanov v prvi številki je dokaz, da uredništvo nove revije ne bo nas pozabilo, da bo «Sodobno kmetijstvo» še nadalje obravnavalo tudi naša kmetijska vprašanja. Sicer pa pričakujemo, da se bodo v prihodnjih številkah revije oglasili še drugi Tržačani, Goričani in beneški Slovenci.

Revijo bodo naši kmetje kmalu dobili na dom v ogled. Prepričani smo, da bo tudi za njih postala nepogrešljiv vodnik in svetovalec.

SLAVKO ŠTOKA

Priprave za pust v Boljuncu

Naglo se bliža konec pustne dobe in se najavljajo pustne zabave ter prireditve. Med tradicionalne pustne prireditve na Tržaškem spada pustni pogreb, že nekaj let izstrelitev, v Boljuncu. Tam imajo celo pustni odbor in dom.

Tudi za letos napovedujejo še bolj pester in zanimiv spored kot prejšnja leta. Pustna doba je že pripravljena, ne ve se pa seveda, kaj bodo dediči podedovali, saj je pust še zdrav in čil. Čeprav je še živ, pa ve kaj ga čaka in kakšne bodo pogrebne ceremonije.

Na pustni torek bo po vasi igrala godba od Sv. Barbare, na pepelnico pa godba iz Gradca, ki jo v Boljuncu že poznajo. Letošnji pustni proslavi in pogrebu, ne, zstrelitvi, bo prisostvovala kot izreden gost iz inozemstva 17-letna Neda Nikolič iz Boljunskega polja pri Buzetu, ki je blizu svoje vasi našla posmrtne ostanke lanskega boljunskega pusta.

Večna nesnaga?

Problem odlaganja odpadkov, starih in neuporabnih predmetov je vedno bolj kočljiv. Razpasla se je zelo grda navada, ki jo je treba odpraviti. Marsikateri meščan odpelje staro šaro, razbite steklenice, škatle, izrabljene avtomobilske gume itd izven mesta in jih odloži kar ob cesti. Takih kupov je vedno več na raznih krajih. Tam se seveda množi vsa golazen, muhe in podgane. Da ne govorimo o nevarnosti za otroke. Pristojna občinska oblast mora nekaj ukreniti. Gornja slika nam kaže, kako je v obcestnem kanalu, takoj izven mesta na cesti Trst - Katinara.

GOSPODARSKA PRAZNINA V «PREHODNEM RAZDOBJU»

Postopno pešanje gospodarske sile tržaškega industrijskega ustroja

Nedavni sestanek med predstavniki državne industrije ni prinesel nobenega novega elementa, ki bi obetal bližnjo razjasnitev

Pred kakšnimi desetimi dnevi je bil na trgovinski zbornici v Trstu precej buren sestanek, katerega so se udeležili predstavniki tržaških srednjih in malih industrijskih podjetij ter obrtnikov. Sestanek je sklicala zbornica na pritisk strokovnih organizacij, ki združujejo tukajšnje srednje in male industrijce ter obrtnike. Te so zahtevale nastop osrednje gospodarske organizacije v tržaški pokrajini spričo čedalje resnejšega položaja znotraj in okoli miljske ladjedelnice Felszegy in spričo postopnega preusmerjanja proizvodnje v ladjedelnici Sv. Marka v Trstu. Kako potreben je bil takšen sestanek in kako napačno je bilo, da so z njim toliko časa odlašali ,so pokazali najnovejši dogodki v zvezi z miljskim obratom.

Na zasedanju, ki je bilo za zaprtimi vrati, so razpravljali o tem, kaj so in česa niso trgovinska zbornica in druge vodilne gospodarske organizacije naredile za to, da bi pomagale vsem tistim malim in srednjim podjetjem z našega področja, ki jih polagoma utaplja splošno popuščanje gospodarske konjunkture zlasti v kovinopredelovalni industriji.

V krajšem poročilu o poteku in zaključnih sklepih sestanka je zbornica tedaj zagotovila, da se bo na pristojnih mestih zavzela za to, da se primerno izpolni vrzel, ki jo predstavlja «prehodno razdobje», v katerem se uresničujejo sklepi medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje CIPE in med temi zlasti tovarna Grandi Motori Trieste. Postopno opuščanje tradicionalnega dela v tržaških in miljskih ladjedelnicah je namreč že doslej povzročilo veliko škodo našemu gospodarstvu, do uresničitve novih industrijskih pobud v zameno za stare pa je, kot vse kaže, še dolga pot in desetinam malih in srednje velikih podjetij preti že otipljiva nevarnost, da bodo morala polagoma odpustiti z dela še tiste delavce, ki jih imajo, in zapreti obrate.

Na pobudo zbornice pa so se te dni sestali najvišji predstavniki tukajšnjih industrijskih podjetij, pri katerih je soudeležena država, to je predvsem Italcantieri, Tržaški Lloyd, Grandi Motori Trieste, Tržaški arzenal - Sv. Marko, CRDA - Tovarna strojev, Italsider in Società Stabilimenti Meccanici Triestini. Sestanka so se udeležili tudi nekateri funkcionarji trgovinske zbornice s predsednikom na čelu in najvišji predstavniki deželne finančne družbe Friulia. Kar se je dalo zvedeti v zvezi z njihovim delom ni mnogo in resnici na ljubo tudi ni preveč v tolažbo našemu javnemu mnenju, ki z veliko zaskrbljenostjo opazuje postopno pešanje gospodarske sile našega industrijskega ustroja. Predstavniki pomorskih družb in škedenjske železarne so obljubili, da bodo za vnaprej skušali čim bolj upoštevati domača podjetja, ko pojde za podeljevanje raznih «zunanjih» del. Predstavnik Italcantieri je povedal, da je družba lansko leto vzela v službo na našem področju 60 novih kvalificiranih moči in da se bo proizvodnja Diesslovih motorjev v Tovarni strojev nadaljevala vse dotlej, dokler ne bo začela obratovati tovarna Grandi Motori Trieste. Tovarna strojev pri Sv. Andreju bo v letošnjem letu vzela v službo še 50 mladih vajencev, ki so se izšolali pri CIFAP; hkrati s tem bo tovarna povečala število svojega osebja za 100 delavcev, ki jih pa bo prevzela iz organika ladjedelnice Sv. Marka. Italcantieri zaposluje danes izven svojih obratov okoli 500 delavcev v Trstu in Tržiču, je zaključil svoja izvajanja zastopnik Italcantieri, žal pa ni v tej zvezi navedel, koliko je teh delavcev v Trstu in koliko v Tržiču.

Kakor vidimo torej, ni sestanek med predstavniki državne industrije praktično prinesel nobenega novega elementa, na podlagi katerega bi se dalo sklepati, da se naši kovinopredelovalni industriji obeta v doglednem razdobju kakršna koli razjasnitev.

Nesreči na delu

40-letna delavka Fioretta Draini, por. Bordato, stanujoča v Ul. Tiepolo 3, se je včeraj ponesrečila pri delu v tovarni FIL-SNIA v industrijskem pristanišču. Zaradi udarcev po obrazu se bo morala zdraviti 10 dni na nevrokirurškem oddelku splošne bolnišnice.

* * *

Na ortopedski oddelek splošne bolnišnice so včeraj sprejeli 36-letnega elektromehanika Aleksandra Gregorija iz Padrič 25 zaradi zloma in delne amputacije kazalca leve roke. Poškodbo si je Gregori prizadejal med delom v podjetju CEAM v Ul. s. Rita 4. Zdravil se bo en mesec.

Zidar ne vsiljuje svojih spoznanj

(Nadaljevanje s 3. strani)

močenimi škarpeti, zguljenimi škornji in poševedranimi gojzarji. Pa kaj je Zidarja prijelo, da se ni ovedel hrešečih razpok in prepada med polikanim in poškrobljenim svetom lepoumniških izrekov in njegovim, do brutalnosti trdim kmečkim svetom? Evforija besed? Tipično slovenski, moralizatorsko - pridigarski zagon?

Navkljub naštetim pomanjkljivostim je «Oče naš» eden od večjih literarnih dogodkov lanskega leta. Zgovorno priča o nenehnem iskateljstvu in brezkompromisni predirnosti slovenskega snujočega duha.

Ni nujno, da se strinjamo z njimi ali s komursibodi. Nujno je, da jih beremo, da jih slišimo, da skušamo — onstran predsodkov, simpatij in antipatij — prodreti v njihov miselni svet in da se, oplojeni z njihovimi preokupacijami, obogatimo s svojimi lastnimi mislimi.

Jolka Milič

KRZNA
SUPER ELEGANTNI MODELI
VIŠJA KAKOVOST
VELIK PRIHRANEK
PELLICCERIA CERVO
TRST
Viale XX Settembre 16/III

SEBOFLEX
VSE ZA KINO
IN FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst, Ul. Mazzini 53 Tel 733-361
Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

FRANKO PAHOR
ŽENSKA IN MOŠKA KONFEKCIJA
TRST
L. [illegible] ANI 9
DREV MIRAMARE 183

TRGOVINA ČEVLJEV
ALTA MODA
TRST, UL. G. GALLINA 3 — TEL. 31822
IMA TE DNI VELIKO RAZPRODAJO ČEVLJEV — OB TEJ PRILOŽNOSTI BOSTE ZELO UGODNO NAKUPOVALI
— ČEVLJI NAJBOLJSIH ZNAMK — NOVEJSI MODELI

Kino na Opčinah
predvaja danes, 4. t. m. s pričetkom ob 15. uri zabavni Technischope Technicolor film:
LA CONGIURA
(ZAROTA)
V glavni vlogi igra VITTORIO GASSMAN.
Drugi igralci: JOAN COLLINS, JACQUES BERGERAC, HILDA BARRY.

KINO «IRIS» PROSEK
predvaja danes, 4. t. m. s pričetkom ob 16. uri Cinemascope Technicolor film, ves prežet z dramatičnostjo in pustolovščinami:
UN MILIONE DI ANNI FA
Igrata: JOHN RICHARDSON in RAQUEL WELCH

MEHANIČNA DELAVNICA S KAROSERIJO **GRGIČ**
PRODAJA VSEH VRST NOVIH IN OBNOVLJENIH AVTOMOBILOV. NA RAZPOLAGO FIAT 1100 (leta 1958), FIAT 1100 (leta 1960), FIAT 500 (leta 1962) BIANCHINA FAMIGLIARE 500 (leta 1961), FIAT 600 (leta 1959), GIARDINETTA FIAT 500 (leta 1953)
Sprejema vsaka popravila avtomobilov in karoserije ter pranje in čiščenje — Cene ugodne! Hitra postrežba!
PADRIČE - Telefon 226-161

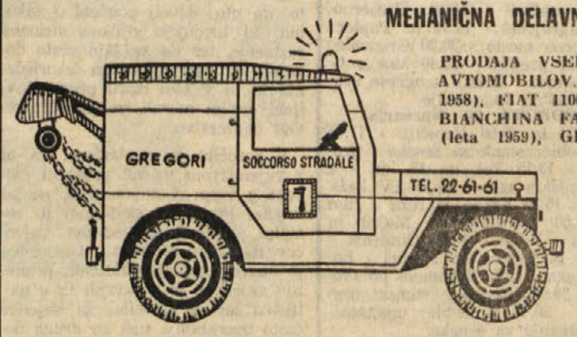

RADIO TELEVIZIJA

NEDELJA, 4. FEBRUARJA

Radio Trst A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 8.00 Koledar - 8.30 Kmetijska oddaja - 9.00 Maša - 9.50 Bach: Preludij in Fuga št. 4 - 10.00 Godalni orkester - 10.45 V praznični tonu - 11.15 Oddaja za najmlajše: «Poslednji Mohikanec» - 11.50 Ringaraja - 12.00 Nabožna glasba - 12.30 in 13.30 Glasba po željah - 13.00 Kdo, kdaj, zakaj - 14.45 Popevke - 15.30 «Antigona», tragedija - 16.50 Revija orkestrov - 17.30 Prijatelji zborovskega petja - 18.00 Koncert v miniaturi - 18.30 Kino, včeraj in danes - 19.00 Ansambel «The Lettermen» - 19.15 Sedem dni v svetu - 19.30 Lahka glasba - 20.00 Šport - 20.30 Iz slov. folklore «Pratika» - 21.00 Moderni ritmi - 21.30 Vaški ansambli - 22.00 Nedelja v športu - 22.10 György Kurtág: Godalni kvartet - 22.25 Vokalni ansambli - 22.45 Antologija jazza

Trst

9.30 Kmetijska oddaja - 9.45 Nabožna oddaja - 11.30 Za prijatelje cvetja - 12.15 Tedenski športni pregled - 14.00 «El Campanon».

Koper

7.30, 12.30, 13.30, 14.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.09 Prenos RL - 9.10 Zabavni zvoki - 9.30 Nedeljsko srečanje - 9.45 Kitare - 10.00 Prenos RL - 10.30 Nove plošče - 11.00 Dogodki in odmevi - 11.30 Današnji pevci - 11.50, 12.50, 14.30 in 15.07 Glasba po željah - 12.35 Zunanjepolitični pregled - 14.30 Sosedni kraji in ljudje - 16.00 Prenos RL - 19.00 Športna nedelja

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila 8.30 Kmetijska oddaja - 9.10 Nabožna oddaja - 10.45 Glasbena igra - 11.40 Roditeljski krožek - 12.00 Kontrapunkt - 13.15 «Tisočak» - 13.38 Poje Little Tony - 14.30 Beat glasba - 15.30 Popoldne z Mino - 16.00 Nogomet od minute do minute - 18.00 Simf. koncert - 20.20 Glasbeni variete - 21.15 Športni dnevnik - 21.30 Celist A. Janigro -

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila - 8.45 Oddaja za ženske - 9.35 Veliki variete - 11.00 Nedeljske pesmi - 11.35 Juke box 12.00 Športna prognoza - 13.00 Radijski kvizi - 14.30 Teden aktualnosti - 15.00 Zabavna glasba - 16.20 Nastopajo diletanti - 17.05 Športna nedelja

III. program

10.00 Brunettijeva simfonija - 10.35 Skladbe za orgle - 11.15 Sopranistka M. Koleva in tenorist C. Valletti - 12.20 Glasbene priredbe - 13.00 Velike interpretacije - 14.30 Giardini in Bruckner - 15.30 Duerrenmatt: Meteor - 17.10 Brahmsove variacije - 17.30 Slišice in Fantazija - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Koncert - 20.30 TV razprava 21.00 Stockhausen danes 23.15 Revija revij.

Slovenija

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 7.30 Za kmetijske proizvajalce - 6.30 in 7.50 Informativna oddaja - 8.05 James Krüss: «Rožencvet» - igra za otroke - 8.40 Skladbe za mladino - 10.09 Še pomnite tovariši ... Neža Maurer: Zveza mora ostati - 14.05 Mozaik lepih melodij 11.0 Turistični napotki - 12.00 Na današnji dan - 13.15 Iz operetnih partitur - 13.40 Nedeljska reportaža - 14.00 Lahka glasba - 14.30 J. Osenka : Kronika nekega planeta - humoreska - 15.05 Športno popoldne - 17.05 Arije iz Verdijevih oper - 17.30 J. Mlakar: Kako je Trebušnik hodil na Triglav - 18.00 Revijski orkestri - 18.30 Tenorist Anton Dermota

Ital. televizija

11.00 Nabožna oddaja 12.00 Aktualnosti - 12.30 Settevoci - 13.30 Dnevnik - 14.00 Kmetijska oddaja - 14.45 Športno popoldne - 17.00 Program za mladino - 18.00 Nedeljski ansambli - 19.00 Dnevnik - 19.10 Nogometna tekma - 19.55 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Dickens: Pickwickovci - 22.05 Športna nedelja -

II. kanal

17.30 Sfida all'oceano - 18.20 De Tervagne: Tourquoise - 21.00 Dnevnik - 21.15 Film: «Nevarna igra» - 22.15 Settevoci.

PONEDELJEK 5. FEBRUARJA

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.14, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 in 17.40 Radio za šole - 12.00 Elektronske orgle - 12.10 Pomenek s poslušavkami - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Priljubljene melodije - 17.00 «I Leggendari» - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Orkester R. Argues - 18.00 Polifonski zbor - 18.15 Umetnost - 18.30 Iz Haydnovega in Martinovega opusa - 19.30 Kako in zakaj 19.40 Glasovi in slogi - 20.00 Športna tribuna - 20.35 Trii in kvarteti - 20.50 Brusini: «Menijev poklic» - 21.05 Tamburaški ansambli - 21.30 Retrospektiva jazza - 22.00 Pol ure popevk - 22.30 Tenorist Mitja Gregorač - 22.50 Glasba za lahko noč.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tretja stran - 13.15 Poje Dudine - 13.50 Radole: Parola dita no torna piu indrio - 14.45 Nove knjige.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Trio in orkester - 10.35 Polke in valčki - 11.00 Otroški kotiček - 11.15 Ritmi - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.15 Za oddih in razvedrilo - 14.30 Zvoki in barve - 15.30 Popularne skladbe - 16.30 Športni ponedeljek - 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.10 Prijetna glasba - 17.40 Fagotist V. Cesar - 19.00 Ritmi za orgle - 19.30 Prenos RL - 22.10 Današnji motivi.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 Šola - 10.35 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija - 14.40 Pesmi Sanrema - 15.30 Nove pesmi - 16.30 Moderne melodije - 17.11 Shakespearovi angleški kralji - 18.00 Glasba za mladino - 19.12 Roman v nadaljevanjih - 20.15 Sestanek petih - 21.00 Koncert - 22.20 Monteverdijeva glasba.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Roman - 10.40 Pisana glasba - 11.44 Pesmi desetletja - 13.00 Športni pregled - 14.05 Juke box - 14.45 Glasbena paleta - 15.15 Znanstvena oddaja - 15.35 Neapeljske - 16.00 Pesmi Sanrema - 16.15 Popoldanski spored - 17.35 Enotni razred - 18.20 Poljudna enciklopedija - 19.00 Pisana glasba - 20.00 Operni svet 21.10 New York 68.

III. program

10.00 Nabožna glasba - 11.15 Lisztove skladbe - 11.45 Haydn, kvartet opus 33 - 12.35 Cimarosa, sonate - 13.00 Veliki interpreti - 15.30 Clementijeva sonata, opus 14 - 15.45 Szymanowsky: «Hagith» - 17.00 Francoščina - 17.45 Rosettijeva simfonija - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Koncert - 20.30 Kvartet Guarnieri.

Slovenija

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.08 Glasbena matineja - 8.55 Za mlade radovedneže - 9.10 Iz jug. studiov - 9.45 Mladinsko petje - 10.15 Pri vas doma - 11.09 Turistični napotki - 11.15 Cocktail melodij - 12.00 Na današnji dan - 12.10 Iz Schubertove zakladnice 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Dva venčka slovenskih - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Razpolozenjska glasba - 15.40 Mešani zbor - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Mezzosopranistka Glavakova in ten. Brajnik - 19.15 Poje Vice Vukov - 20.00 Simf. orkester in zbor Slov. filharmonije.

Ital. televizija

10.30 Šola - 12.30 Kazenski postopek - 13.00 Čudovita priroda - 13.30 Dnevnik - 17.00 Giocagiò - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Knjižne novosti - 19.15 Otrok v šolski dobi - 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Film: «I cavalieri del Texas» - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

18.30 Nikoli ni prepozno - 19.00 Angleščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Športni pregled - 22.00 Simf. koncert - 22.35 Balet.

JUG. TELEVIZIJA OD 4. DO 10.-II.-1968

NEDELJA, 4. februarja

9.30, 20.00 in 22.00 - Poročila - 9.35 Dobro nedeljo voščimo - 10.00 Kmetijska oddaja - 10.45 «Kekec», slov. film za otroke - 12.15 Pionirska prometna služba - 12.30 Padalci - reportaža - 12.50 Vaš šlager sezone - 13.05 I. Štivičić: Zbiranje poguma - 14.00 in 15.00 Nogomet Zagreb : Reka - 14.45 TV prospekt - 15.45 Odbojka Mladost : Partizan - 17.15 TV kažipot - 17.35 Dileme - danski dokumentarni film - 18.10 Kako so snubili Abigail Johns - film - 20.50 Glasbena oddaja - 21.50 Športni pregled.

PONEDELJEK, 5. februarja

17.00, 20.00 in 22.05 Poročila - 17.05 Mali svet - 17.30 Arhitektura Leningrada sovj. film - 17.50 Obzornik - 18.30 Portret prof. Draga Ulage - 18.50 Reportaža - 19.20 Kuharski nasveti - 19.50 Deset minut s Cristophom - 22.35 A. Dumas: Dama s kamelijami - 21.35 Glasbena oddaja.

TOREK, 6. februarja

18.05 Poročila - 15.00 Grenoble: Začetek zimskih olimpijskih iger - 18.10 Lutkovni film - 18.25 Slovenski pogovorni jezik - 18.50 Arabski svet - 19.30 Obzornik - 20.10 Zakon je zakon - franc. film - 21.45 Neiztrohnjeno srce - ob slov. kulturnem prazniku - 22.45 Hokej ČSSR : ZDA - iz Grenobla.

SREDA, 7. februarja

20.00 in 22.10 Poročila - 16.05 Tek na 30 km - z zimskih olimpijskih iger - 17.20 Kljukec se zmoti - 17.45 Kje je, kaj je - 18.00 Obzornik - 18.20 Ne črno ne belo - 19.05 Akademija in podelitev Prešernovih nagrad - 19.45 Cikcak - 20.20 Grenoble: Filmski pregled - 20.35 F. S. Finžgar: Razvalina življenja - TV drama - 21.35 Materinski dan - film.

ČETRTEK, 8. februarja

15.40, 20.00 in 23.40 Poročila - 15.45 Smuk za moške - z olimpijskih iger - 17.15 Prijatelj s strehe - 17.30 Oddaja za otroke - 18.00 Obzornik - 18.20 Narodna glasba - 18.45 Reportaža - 19.05 Pravdarji - humor. oddaja - 20.20 Grenoble: filmski pregled - 20.40 Rezerviran čas - 21.40 Karaulac: Sezona poljubov - 22.40 Tekmovanja v dvosedežnem bobu - z olimpijskih iger.

PETEK, 9. februarja

14.45 in 20.00 Poročila - 15.00 Slepo zaupanje, film - 15.30 Hitrostno drsanje za ženske - z olimpijskih iger - 16.30 Grenoble: Hokej SZ : ZDA - 17.10 TV prospekt - 18.05 Obzornik - 19.00 Glasbena matica v Trstu; Prešernovi nagrajenci - 19.30 A. Papler: Oguljeno mesto - 20.20 Grenoble: filmski pregled - 20.40 Mož s tisoč obrazi - 22.40 S kongresa zveze mladine Jugoslavije.

SOBOTA, 10. februarja

20.00 in 23.00 Poročila - 11.45 Grenoble: smuk za ženske - prenos - 13.15 Tek na 15 km - z olimpijskih iger - 15.55 TV kažipot - 16.20 Važna je roža - film - 17.00 Novy-Taufer: Mojca in živali - lutke - 18.00 Obzornik - 18.20 B. Crnčević: Poklici - humoreska - 19.20 S kamero po svetu - 20.20 Grenoble: filmski pregled - 20.40 Grenoble: umetnostno drsanje za ženske.

Goriško-beneški dnevnik

OB OBISKU DELEGACIJE IZ SLOVENIJE

Koristne izmenjave izkušenj IACP v Gorici s predstavniki sorodnih ustanov iz Slovenije

Skupaj so si ogledali ljudske gradnje v Gorici in N. Gorici - Oba predsednika sta izrazila željo, da bi nadaljevali s takimi srečanji - Prihodnji sestanek bo v kratkem v Ljubljani

Pred dnevi je bil na sedežu Zavoda za ljudske hiše (IACP) v Gorici študijski sestanek med vodstvom te ustanove in predstavniki ustanov za ljudske stanovanjske gradnje iz Slovenije.

V sestavu delegacije iz Slovenije so bili: Marko Rajner predsednik republiškega zavoda za stanovanjsko gradnjo iz Ljubljane, ravnatelji takih zavodov Maks Staré iz Ljubljane, Janez Skušek iz Maribora, Ernest Ebenšpanger iz Murske Sobote Vlado Česnik iz Celja, Ivo Miklavčič iz Kranja, Savo Prion iz Kopra, Branko Šavle iz Nove Gorice; dalje predsedniki delavskih svetov pri gradbenih podjetjih: Jože Pintar iz Ljubljane, in Štefan Ciman iz Nove Gorice ter zastopnika gradbenega podjetja iz Trbovlja Hinko Kamnikar in inž. Gvido Burja.

Za IACP so goste sprejeli: predsednik prof. Cellie, glavni ravnatelj Piazzesi, geometri Lippi in Travan ter Ciril Makuc, ki je bil tudi za tolmača. Po pozdravu predsednika Cellia so si slovenski gostje z zanimanjem ogledali nove gradnje Zavoda za ljudske hiše v Gorici v Ul. Colombo, Friuli, Kraški ulici, in v Ul. Cipriani, kjer so se ugodno izrazili o gradnjah, ki so sad dolgoletne izkušnje. Na sedežu Zavoda so imeli potem razgovore za okroglo mizo, kjer so se gostje seznanili s podrobnim delovanjem te ustanove.

Pred tem so bili vsi skupaj v Novi Gorici, kjer jih je prisrčno sprejel predsednik Rajner in voditelji Zavoda za stanovanjske gradnje Slovenije. V Novi Gorici so imeli najprej ogled skupine novih poslopij v gradnji, kjer so se gostje iz Gorice prepričali o velikem napredku stanovanjskih gradenj na tem področju.

Sestanek obeh delegacij je bil zanimiv in koristen, ker so si ob tej priliki izmenjali medsebojne izkušnje in koristne informacije. Pri tem so lahko goriški predstavniki ugotovili precejšnje izboljšanje na gradbenem področju v Jugoslaviji, zlasti po gospodarski reformi, se pravi od 1966 dalje. Ugotovili so, da lahko pridejo posamezni delavci do svojega lastnega stanovanja s pomočjo bančnih kreditov pod ugodnimi pogoji; lahko pa gradijo hišo tudi s pomočjo stanovanjskih zadrug in stanovanjskih podjetij. Najemnine tudi urejujejo, da bodo odgovarjale cenam na gradbenem tržišču, v njih bo vključen tudi določen odstotek za redno in izredno vzdrževanje stanovanj in stavb.

Gostje iz Slovenije so se med drugim živo zanimali tudi za organizacijski in kontrolni sistem Zavoda v Gorici; predsednik Cellie jim je obrazložil tudi ukrepe ki jih predvideva italijanska zakonodaja, s pomočjo ustanove za delavska stanovanja GESCAL in v zadnjem času tudi s pomočjo deželne uprave, za gradnjo cenenih ljudskih stanovanj.

Pred zaključkom obiska se je predsednik Rajner zahvalil vodstvu goriškega Zavoda za lep sprejem ter je predlagal, naj bi nadaljevali tudi v prihodnje s takimi sestanki in izmenjavo izkušenj. Izrazil je željo, da bi predstavniki IACP iz Gorice v kratkem prišli na obisk v Ljubljano, slovenski gradbeni tehniki, pa naj bi prišli na obisk v Gorico. Predsednik IACP Cellie je s svoje strani podčrtal važnost takih sestankov v okviru dobrih sosedskih odnosov obeh držav ter sprejel vabilo predsednika Rajnerja za nadaljevanje takih stikov.

Dve aretaciji zaradi pijanosti in pretepa

Leteči oddelek policije v Gorici je prejšnji večer okrog 18.30 pobral na trgu pred županstvom 37-letnega Paola Vončino iz Farre, ki se ga je tako nalezel, da ga noge niso več nosile. Pridržali so ga v temnici dokler se ni nekoliko streznil potem pa so ga izpustili. Prijavili so ga sodišču zaradi pijanosti na cesti.

Policija je izsledila tudi neznanca, ki je dne 30. januarja ob 19. uri zvečer pretepel v Ul. Aosta v Gorici 40-letnega Pietra Lorenzonija, kolporterja «Piccola», iz Ulice Formica 19, ga ranil na tilniku ter mu razbil nos, da se bo moral zdraviti 20 dni v bolnišnici. Gre za 43-letnega Filippa Messino iz Ul. Carducci 17, s katerim sta imela družinski prepir. Policija je tudi Messino prijavila sodišču zaradi namernih poškodb, ki jih je povzročil Lorenzonu.

Obvestilo kmečke zveze kmetovalcem iz Sovodenj

Kmečka zveza za Goriško sporoča prizadetim kmetovalcem s področja sovodenjske občine, da kdor si želi nabaviti umetna gnojila ali semensko koruzo, lahko naroči eno ali drugo, ali pa oboje najkasneje do nedelje, 11. februarja pri naslednjih poverjenikih:

V Sovodnjah pri Francu Petejanu
Na Peči pri Jožefu Maliču
V Rupi pri Salomonu Tomšiču.

Novi odbor kmečkega društva v Štandrežu

Poročali smo že o nedavnem občnem zboru kmečkega društva v Štandrežu, na katerem so izvolili iz svoje srede tudi novi odbor, ki bo upravljal društvene zadeve v letošnjem letu. V ta odbor so bili izvoljeni:

Rudi Budal, Savo Hoban, Dušan Brajnik, Kazimir Brajnik, Emil Pavlin, Ladko Zavadlav, Jožef Pavletič, Ivan Brajnik, Rado Pavlin, Emil Cingerli in Stano Cingerli.

V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni: Alojz Hoban, Silvester Zavadlav in Emil Marušič.

VČERAJ POPOLDNE V GORICI

Na seji pokrajinskega sveta obravnavali hudo gospodarsko stanje

Debata o krizi v podgorski predilnici - Slovenski dijaki v kmetijski šoli v Castelfranco Veneto

Problem uradno napovedane krize v podgorski predilnici, je osredotočil debato na včerajšnji seji pokrajinskega sveta. Argument se postavlja trenutno v ospredje, vsi govorniki (predsednik Chientaroli - Perissin - KD, Poletto - PSIUP, Tacchinardi - PSU, Selli in Menichino - KPI, Zucalli - PLI) pa so poudarili v svojih izvajanjih, da je kriza v goriški pokrajini zelo pereča in da ne zadeva samo podgorske predilnice. V Podgori so napovedali te dni 150 odpustov, na vidiku pa so še številni drugi odpusti, ker je tovarna v krizi; v Tržiču se zapira tovarna Solvay, ki daje delo 400 ljudem; v tržiški ladjedelnici se postopoma z modernizacijo in okrepitvijo naprav niža število zaposlenih, ker bodo nove naprave široko avtomatizirane itd..

Po dolgi debati so načelniki skupin sestavili resolucijo, v kateri se med drugim delegirajo predsednik in pokrajinski odbor, da vzporedno z drugimi organizmi napravijo vse, kar je v njihovi moči, da se prepreči znižanje delovnih mest v raznih tovarnah na ozemlju goriške pokrajine.

V nadaljevanju diskusije so pokrajinski svetovalci odobrili več upravnih sklepov.

Med temi velja omeniti odobritev stroška za prevoz in učenje kmečkih mladeničev iz naše pokrajine, ki obiskujejo državni zavod za kmetijstvo v Castelfranco Veneto (o katerem smo v našem listu pred časom obširno pisali). Odbornik Vezil je dejal, da so dijaki in njihovi starši v tem prvem dvomesečnem razdobju zadovoljni in da so imeli pred dnevi sestanek dijakov in staršev z zastopniki pokrajine in šolskega zavoda. Naj omenimo, da obiskujeta zavod v Castelfranco Veneto tudi dva slovenska mladeniča (vseh dijakov iz goriške pokrajine je 11), iz Brd in sicer Dušan Maraž iz Števerjana in Franc Gravner z Oslavja. Prejšnji teden so bili izvoljeni trije starši goriških dijakov v «svet staršev» te šole; med njimi je tudi Jožef Gravner z Oslavja.

Naj omenimo še, da so med raznimi sklepi v korist osebja sprejeli imenovanje ragionjerja Rinalda Sillija za glavnega knjigovodjo pokrajinske uprave.

Dve smrti na Krasu

Preteklo nedeljo so na Vrhu pokopali Franca Černica, z Vrha št. 50, ki je podlegel bolezni, čeprav mu je bilo komaj 61 let. Pogreba se je udeležilo precej ljudi tudi iz drugih bližnjih vasi.

Pokojnik je bil kmet obenem pa tudi lovec ter je bil več let član domačega lovskega društva. Zaradi njegovega vedrega značaja so ga cenili vsi, ki so ga poznali. Zapustil je sina, ki je na domu in pet hčera. Pevci zbora «Kras» iz Dola-Poljan so mu zapeli v slovo nekaj žalostink.

V ponedeljek pa so v Doberdobu spremili k zadnjemu počitku 77-letno Frančiško Lavrenčič, por. Devetak s Poljan, ki je umrla preteklo nedeljo. Bila je priljubljena in zavedna slovenska žena in mati. Njen sin Stanko je padel pri partizanih, drugi sin Jordan pa je delaven član pevskega zbora «Kras» iz Dola-Poljan, ki je zapel pokojnici v slovo.

Družinam obeh pokojnikov izrekajo znanci in prijatelji sožalje, ki se mu pridružuje tudi uredništvo Primorskega dnevnika.

TEKSTILNA KRIZA NA GORIŠKEM

Vsi krajevni organi se strinjajo da je treba preprečiti odpuste

Posredovanje župana Martine v Rimu - Jutri sestanek na Zvezi industrijcev - Stališče PSU

Goriški občinski odbor je na svoji zadnji seji v petek proučil najprej proizvodno krizo v tekstilni tovarni v Podgori. Župan Martina je pojasnil, da je občinska uprava že dolgo sledila temu problemu ter je organizirala tudi obisk predsednika deželne uprave Berzantija, ki si je v preteklem decembru ogledal položaj v tej tovarni. Vodstvo tovarne pravi, da so nastale težave predvsem zaradi vrste proizvodnje, ker podobne izdelke proizvajajo tudi v manj razvitih državah po znatno nižjih cenah.

Ob obisku goriške delegacije v Rimu pri predsedniku vlade Moru je župan postavil ta problem med najvažnejše na Goriškem in Moro je obljubil, da mu bo posvetil vso pažnjo. Na seji so odborniki sklenili, da je treba nadaljevati z obrambo delovnih mest na Goriškem; poudarili so tudi, da je treba zaradi ponavljajoče se krize na tekstilnem področju, misliti tudi na ustvaritev novih delovnih mest v drugih industrijah; to seveda v širšem okviru, ker je treba sedaj najprej rešiti krizo v podgorski tovarni.

Sindikat CISL sporoča, da bo jutri, v ponedeljek ob 15.30, na sedežu zveze industrijcev sestanek med vodstvom tovarne in sindikalnimi predstavniki delavcev, kjer bodo govorili o nameravanem odpustu 150 delavcev v Podgori. Sindikati bodo vztrajali na stališču, da se ne sme z nadaljnimi odpusti zaostriti gospodarsko krizo. Pri tem se bodo opirali na dejstvo; da bodo v Rimu kmalu razpravljali o zakonskem osnutku za reorganizacijo tekstilne industrije. Ta osnutek predvideva kredite pod ugodnimi pogoji za modernizacijo naprav; davčne olajšave, državne prispevke za katere je določen sklad 65 milijard ter povišek dnevnice brezposelnim te kategorije od 400 na 800 lir za dobo 360 dni (doslej 180 dni). Spričo vsega tega je sindikat CISL mnenja, da vodstvo tovarne lahko umakne svoj predlog za odpust delavcev.

Tudi sekcijski odbor PSU v Gorici je na svoji zadnji seji proučil položaj podgorske tekstilne tovarne in grožnjo za odpuste delavcev ter priporočil socialističnim upraviteljem v raznih organih, naj storijo vse potrebno, da se prepreči tak množičen odpust. Obenem je priporočil svojim zastopnikom v raznih organizmih naj zahtevajo od vlade take ukrepe, ki bodo lahko učinkovito in trajno rešili gospodarski problem na Goriškem, v modernem in naprednem duhu.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

vabi na

PREŠERNOVO PROSLAVO

v nedeljo, 11. februarja ob 16. uri
v Prosvetni dvorani na Verdijevem korzu 13

Program:

1. **Slavnostni govor podpredsednika SKGZ dr. Petra Sancina;**
2. **Nastop pevskih zborov z Goriškega: «Kras» — Dol-Poljane, «Oton Župančič» — Štandrež, «Jezero» — Doberdob, «Srečko Kosovel» — Ronke;**
3. **Nastop članov Glasbene matice iz Trsta;**
4. **Nastop članov Slovenskega gledališča iz Trsta**

Vstopnina: sedeži 300 lir, za dijake 200 lir; stojišča za dijake 100 lir.
Sedeži se lahko rezervirajo od torka dalje na sedežu SPZ, tel. 24-95.

OKROGLA MIZA ACLI PO ANKETI

Za zaščito vajencev je potrebna tudi reforma strokovnega šolstva

V poročilu so navedene številne krivice za vajence na delovnem mestu - Predlog za obvezno šolstvo do 16. leta - Stališče delodajalcev in vloga urada za delo

Pred časom je organizacija ACLI začela s proučevanjem položaja industrijskih in vajencev drugih gospodarskih kategorij na Goriškem. Ko so zbrali potrebne podatke, so sklicali konferenco za okroglo mizo, na katero so povabili predstavnike delodajalcev, sindikatov ter pokrajinskega urada za delo. Konferenca je bila pretekli petek zvečer v dvorani trgovinske zbornice, ter jo je vodil predsednik pokrajinske uprave dr. Chientaroli.

Pokrajinska delegatka ACLI Carla Visintin, je v uvodu podala daljše poročilo, v katerem je navedla podatke in ugotovitve, ki so jih zbrali pri anketiranju vajencev vseh gospodarskih kategorij na Goriškem. Iz teh podatkov izhaja, da vajenci ne uživajo primerne zaščite, da niso dovolj poučeni o zakonih, ki urejujejo njihovo delovno razmerje, ter da se zato često dogajajo primeri njihovega izkoriščanja in bi v tem oziru predpostavljeni organi morali izvajati učinkovito nadzorstvo.

V poročilu je poudarjeno, da bi z vajeništvom morali ustvariti človeka z vsem dostojanstvom, ne pa robota, in da so sindikalni in socialni problemi kar se tiče vajencev na zadnjem mestu. Govornica je navedla nekaj praktičnih primerov vajencev pri frizerjih in v pletilstvu ter je omenila, da vajence često uporabljajo tudi za druga dela, ki z vajeništvom nimajo nič skupnega.

Izrecno je v poročilu nanizanih 7 točk zapostavljanja te kategorije, in sicer: 1. delodajalci zahtevajo od vajencev, da morajo opravljati težka dela; 2. da na koncu delovnega dne predložijo izdelek normalnega delavca; 3. morajo delati nad 44 ur tedensko; 4. ne uživajo predpisanih dopustov; 5. periodični poviški plače so neredni; 6. ovire vajencem pri polaganju izpitov in prehoda v višjo kategorijo; 7. ovire pri obiskovanju strokovnih in drugih tečajev.

Poročevalka je navedla tudi več statističnih podatkov, ki so podkrepili njena izvajanja, ter je zaključila s pozivom na sindikalne predstavnike, na pokrajinski urad za delo in na delodajalce, da bi se z večjo moralno odgovornostjo lotili reševati ta problem.

Predsednik ACLI Dessenibus je nato ugotovil, da je to prva debata za okroglo mizo, ki jo je organizirala ustanova ACLI in priporočal sodelovanje vseh za pravično rešitev tega in drugih problemov.

V imenu delodajalcev je nato govoril dr. Zandomeni, ki je med drugim dejal, da so strokovni tečaji za vajence često nezadostni in pomanjkljivi in da je težko dobiti vajence, ki bi se navezali na svoje delo in podjetje. Predlagal je tudi, naj bi država prevzela vzgojo vajencev, ki naj bi prišli na delo že izučeni in pripravljeni. Podobno se je izrazil tudi predstavnik obrtnikov, ki je dejal, da na Goriškem izkoriščajo obrtniški vajence mnogo manj kot drugod, zlasti na jugu.

Za sindikate je govoril najprej predstavnik CGIL Bergomas, ki je predvsem poudaril potrebo temeljite šolske reforme, ustanovitev primernih strokovnih šol, obvezen pouk do 16 leta, v katerega naj bi bil vključen tudi praktični pouk v delavnicah ter s tem v zvezi omenil, da tudi načrt ministra Pieraccinija za šolsko reformo predvideva podobne ukrepe. Predstavnik CISL Padovan in predstavnik UIL Lodolo sta pohvalila pobudo in anketo ACLI, ugotovila da obstajajo podjetja brez vajencev, da so večkrat delavci vključeni v kategorijo vajencev; tudi onadva sta kritizirala sedanji ustroj strokovnih in večernih tečajev, preobremenjenost vajencev in oziroma protizakonite odpuste, kot jih izvajajo v nekaterih primerih delodajalci brez vednosti prizadetih.

Predstavnik urada za delo pa je poudaril, da so vrata tega urada vedno odprta prizadetim za brezplačen posvet in pomoč, kar velja tudi za vajence, ter govoril o nekaterih določilih zakona o vajeništvu.

Bilo je že precej pozno, ko je predsednik konference zaključil debato, iz katere je bilo razvidno, da bo potrebno še več razprav, predvsem pa ukrepov za zaščito vajencev in njihovih pravic.

Natečaj za službo profesorja

Tajništvo slovenskega liceja v Gorici, Ul. Croce sporoča, da je z odhodom prof. Bukovca na drugo službeno mesto ostalo prosto mesto profesorja za pouk filozofije in zgodovine na tej šoli. Interesenti, ki imajo ustrezno diplomo in druge pogoje, se lahko obrnejo za podrobnejša pojasnila na omenjeno tajništvo v Gorici, Ul. Croce ob delavnikih med uradnimi urami, za vsa podrobnejša pojasnila.

Pogreb župnika Sedeja v Števerjanu

Včeraj popoldne ob 15. uri so se Števerjanci v izredno velikem številu udeležili pogreba svojega dolgoletnega župnika in dobrotnika Cirila Sedeja. Udeležilo se ga je toliko ljudi, da niso mogli vsi v cerkev. Med udeleženci je bilo posebno mnogo duhovščine iz Gorice in iz vseh briških župnij ter zastopniki iz Trsta. SKGZ je zastopal njen podpredsednik dr. Sancin, prisoten je bil deželni svetovalec dr. Škerk, predstavniki SDZ in drugih strank iz Gorice in Trsta.

V cerkvi se je z lepim govorom poslovil od pokojnika msgr. dr. Klinec, pri odprtem grobu pa se je poslovil domači župan Stanislav Klanjšček, ki je na kratko orisal življenje pokojnika in njegove zasluge. Povedal je, da je prišel po prvi vojni v razdejani Števerjan in da je domačinom pomagal na vse načine, jih bodril in zanje posredoval, kjer je bilo treba. Zato ga bodo vaščani ohranili v hvaležnem spominu.

Med cerkvenim obredom sta pela združena zbora «Briški grič» in zbor domačega katoliškega društva (nad 45 pevcev), ki so se poslovili z žalostinko od pokojnika tudi pri odprtem grobu.

Dodamo naj še, da je darovalo namesto venca na grob pokojnega župnika Sedeja 10.000 lir za Dijaški dom v Gorici.

čitajte PRIMORSKI DNEVNIK

Kino

Gorica

VERDI. 14.00: «La più grande rapina del West», G. Hilton in H. Pauers. Kinemaskopski barvni film.
CORSO. 15.00: «Ad ogni costo», E. V. Robinson in J. Leigh. Kinemaskopski barvni film.
MODERNISSIMO. 15—22: «Mon amour», J. L. Tintingnant in V. Lagrange. Francoski kinemaskop v barvah. Mladini pod 14. letom prepovedan.
CENTRALE. 15.00: «Le avventure e gli amori di Miguel Cervantes», H. Buhholz in G. Lollobrigida. Kinemaskopski koprodukcijski film v barvah.
VITTORIA. 15.00: «Intrighi al Grand hotel», R. Taylor in C. Spaak. Ameriški barvni film.

Tržič

AZZURRO. 14—22: «La feldmarescialla», Rita Pavone in F. Blanche. Barvni film.
EXCELSIOR. 14—22: «Piano, piano non ti agitare», C. Cardinale in T. Curtis. Kinemaskope v barvah.
PRINCIPE. 14—22: «L'indomabile Angelica», M. Mercier in R. Hossein. Kinemaskopski film v barvah.
S. MICHELE. 14—22: «La grande fuga», Mc. Queen in J. Garner. Ameriški kinemaskop v barvah.

Ronke

RIO. 15—21.30: «Un uomo, una donna», A. Aymee in J. L. Tintignant. Barvni film.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

V tednu od 28. januarja do 3. februarja se je v goriški občini rodilo 35 otrok, umrlo je 27 ljudi, dva para sta se poročila in šest parov so oklicali.

ROJSTVA: (slovenska imena so v mastnem tisku) Valentina Peri; Paolo Colaussi, Sabina Musina, Massimo De Biasio, Alessia Marzillo, Maurizio Musizza, Moreno Rossi, Cinzia Clemente, Adriano Rodolfilo, Alex Ferles, Emilio Feliciano, Marcella Dilillo, Antonietta Lamanda, Mauro Bressan, Armando Medeot, Alessio Zara, Fabiana Vidoz, *Erika Gurtner, Lucija Ciglič*, Antonella Calabrese, Arianna Brescia, Fabrizio Sgarbi, Lavinia Borioli, Dario Bon, Roberto Petronio, Giulia Valentinuzzi, Davide Visintin, Massimiliano Giurissa, Neva Ballaben, Roberto Padovan, Giorgio Pilati, Gianluca Bottello, Susanna Ferman, *Marko Žniderčič*, Isabella Tedesco.

UMRLI: upokojenka 92-letna Giuditta Pascolo vd. Sialiano; 74-letna Dolores Venuti por. Braidotti; 79-letna Cecilia Peterin por. Voncina; 62-letna Marcellina Vettorel por. Da Re; upokojenec 78-letni Antonio Pistilli; industrijalec 56-letni Rodolfo Zulli; uradnik 54-letni Giovanni Di Gallo; sobarica 68-letna Anna Zigon; 84-letna Teresa Presern; uradnik 62-letni Alfonso Ponton; upokojenec 90-letni Anton Cotič; upokojenc 69-letni Giuseppe Bressan; upokojenka 86-letna Elisa Aicher vd. Testa; upokojenka 34-letna Eleonora Diasutti vd. Cancva; invalid 80-letni Antonio Marchi; upokojenec 77-letni Ermenegildo Borghes; upokojenec 70-letni Antonio Bertocchi; upokojenec 70-letni Giuseppe Simonitti; upokojenka 81-letna Elisa Bonino vd. Zin; delavec 55-letni Francesco Marini; potujoči trgovec 78-letni Bassani; župnik 80-letni Ciril Sedej; 4-letna Cristina Strizzolo; 76-letna Giulia Bregant; 80-letna Maria Schwarz vd. Ziani; 85-letna Anna Debenjak vd. Formentini; upokojenka 89-letna Caterina Hvala vd. Faganel.

POROKE: podčastnik finančne straže Antonio Tec

KRVOSKRUNSTVO NI LE POJAV IZ GRŠKE MITOLOGIJE

Poroke faraonov v starem Egiptu in zanimivi razsodbi švedskih sodišč

Čudna usoda brata in sestre, ki nista vedela za svoje krvno sorodstvo, ker so ju ločeni starši izročili različnim rednikom

V grški mitologiji je najbolj znan primer krvoskrunstva v pripovedki o kralju Edipu v Tebah, čigar drama je navdihnila številne pesnike, da so nenaravno zvezo med njim in njegovo materjo Jokasto ovekovečili. Bogovi so hudo kaznovali nedolžnega Edipa, ki se je, ne da bi vedel, poročil s svojo materjo in z njo imel tudi otroke. Njega so potem Tebanci pregnali, nakar si je nesrečni kralj iztaknil oči. Toda bogovi so kaznovali tudi Tebe, kjer je razsajala kuga. Ali pa v starem Egiptu, kjer so se faraoni morali poročiti s svojimi sestrami. Tudi o egiptovski kraljici Kleopatri vemo, da je bila poročena s svojim bratom.

Na splošno pa velja zakonska zveza ali pa tudi samo ljubezensko razmerje med tako bližnjimi sorodniki kot so starši in otroki ali med bratom in sestro za hud prestopek in ga povsod kaznujejo. Dr. Božo Škerlj piše o tem v svoji knjigi «Ljudstva brez kovin» takole: «Ni ga ljudstva, tudi na najnižji kulturni stopnji, kjer bi bila npr. (razen ob redkih ekstatičnih, orgiastičnih prilikah) neomejena spolna promiskuiteta, kjer bi vsak moški lahko spolno občeval z vsako žensko. Povsod trčimo na omejitve, vendar so te odvisne od razumevanja sorodstva.»

Na Švedskem se je nedavno zvedelo o dveh primerih krvoskrunskih zvez med bratom in sestro. Zanimivo je vedeti, kako obravnava oba primera švedsko sodstvo.

Prva teh dveh nenavadnih zgodb sega tja do leta 1944. Takrat sta se zakonca Lättlokken odločila, da se bosta ločila, kljub temu da sta imela že dva otroka: triletnega fantka Kristerja in enoletno punčko Ullo Britt. Sodnik je bil prepričan, da se bosta zakonca potegovala za svoja otroka, a se je motil. Obadva sta na vse načine poskušala prevaliti skrb in odgovornost za otroka na drugega. Nobeden od obeh roditeljev ni hotel svojih otrok. In tako so otroka izročili popolnoma tujim družinam, ki so ju posvojili. Krister je prišel v družino nekega stockholmskega lekarnarja, Ulla pa k nekemu notarju na otoku Visby. Kot je v takih primerih v navadi, nista oba otroka niti slutila, da ne živita pri svojih pravih starših. V takih okoliščinah je bilo skoro nemogoče, da bi se oba otroka kdaj koli v življenju srečala, bodisi s svojimi pravimi starši ali pa med seboj. Ali vsaj zelo malo verjetno je bilo to.

Toda tudi to pot, kot marsikdaj, se je usoda poigrala z mladima človekoma.

Dvajset let je preteklo. Krister, sedaj že postaven mladenič, je sklenil preživeti svoj dopust na čudovitem otoku Visby v Vzhodnem morju. Tam se je nekega dne srečal z lepim dekletom po imenu Ulla-Britt. Bilo je takrat za skandinavske razmere lepo in toplo poletje. Znamenite visyjske rože so tako lepo cvetele in — zgodilo se je ,kakor se pač v nešteto podobnih okoliščinah pripeti. Devet mesecev pozneje je privekal na svet otrok. Nič posebnega ni to. Koliko otrok se rodi pred poroko staršev! Tudi Kristen in Ulla-Britt sta se nameravala poročiti, vendar pa šele nekoliko pozneje.

Zatakniło se je že ob prijavi otrokovega rojstva na matičnem uradu. Naletela sta na zelo natančnega uradnika, ki je preverjal to in ono. In pri tem ogledovanju osebnih listin mladih staršev, je ugotovil stvari, zaradi katerih se je čutil dolžnega vso zadevo prijaviti sodišču. Prišlo je do sodne obravnave, kjer sta bila Krister in Ulla-Britt seveda oproščena, ker nista vedela za svoje krvno sorodstvo. Kaj pa poroka? Formalno sicer še, nista bila poročena, toda... No, sodnik je izrekel glede tega salomonsko sodbo: zabičal jima je, da se ne smeta nikoli več sestati in da morata živeti v dveh različnih krajih, ki sta najmanj 80 kilometrov vsaksebi. Otroka pa so izročili materi v oskrbo.

Obsojenca sta se natanko pokorila razsodbi. Mladi oče se je naselil v kraju, oddaljenem natanko 82 kilometrov od kraja, kjer je živela Ulla-Britt z otrokom. Toda tudi po švedskih zakonih ima nezakonski ali ločeni oče pravico obiskati svojega otroka. In tako se pripelje Krister kadar le utegne s svojim avtomobilčkom na obisk k svoji družinici. Nihče mu tega ne brani. Toda, gorje mu, če bi ga zasačili, ko bi eno samo noč prebil v tistem kraju.

Zanimivo pri tem pa je, kakšno stališče je zavzelo švedsko javno mnenje v tej zadevi. Nekatere organizacije so proti razsodbi sodišča protestirale, neki poslanec pa je celo v samem švedskem parlamentu zahteval spremembo zakona glede krvoskrunstva. Njegova zahteva je sicer bila zavrnjena, vendar pa še ni bila izrečena o tem zadnja beseda. Niti ni uspela akcija, da bi to vprašanje s posebnim aktom ugodno rešil sam švedski kralj.

Drugi primer, o katerem je tukaj govor, pa ni tako dramatičen, čeprav sta oba «grešnika» prišla prav tako pred sodišče. Leif in Ingrid Eriksson sta polbrat in polsestra po materi. Njuna mati je bila ločena in se je vdrugič poročila. V prvem zakonu se je rodil Leif, v drugem pa Ingrid, ki pa je svojega polbrata Leifa videla prvič šele, ko ji je bilo 16 let. Takoj sta se zaljubila drug v drugega. Razlika med tem parom in onim prvim je, da Krister in Ulla-Britt nista niti slutila o svojem sorodstvu, medtem ko pa sta Leif in Ingrid za to dobro vedela. A to ju ni prav nič oviralo, da ne bi živela kot mož in žena. Tudi tema je sodišču prvotno odredilo ločena kraja za bivanje, a sta se temu le malo časa pokoravala. Začela sta ponovno živeti skupaj, dokler ju ni ovadil Ingridin oče. Na sodni razpravi je njun zagovornik zastopal zares svojevrstno stališče. Trdil je, da sloni zakonski člen, ki prepoveduje poroko med ožjimi krvnimi sorodniki na domnevi, da ima taka zakonska zveza neugodne duševne in telesne posledice na njih potomce. A sodobna medicinska raziskovanja so ugotovila, da potomci iz takih zakonskih zvez niso vedno degenerirani. Odvetnik je navajal celo primere iz starega Egipta, ko so naravnost zahtevali, da se morajo najvažnejše osebnosti v državi, to je faraoni, poročiti s svojimi sestrami. In v primeru Leif in Ingrid Eriksson je bilo to pot sodišče mnogo bolj uvidevno in popustljivo kot pa pri prvem paru (Krister in Ulla-Britt). Sodnik ni v svoji razsodbi zahteval, da morata bivati v različnih krajih in jima je določil le nekako «simbolično» kazen oz. globo. «Kajti, kaj bi koristila še tako stroga kazen, ko lahko z gotovostjo vemo, da bi jo obadva prej ali slej tako ali drugače obšla. Posledice bi nosili edinole otroci, ki bi se v tem zakonu rodili,» je pojasnil na koncu sodnik.

S. A.

Na Sardiniji končujejo snemanje filma «Podveza Colt». Film pripoveduje, kako je Lulù, nečakinja neke moralno pokvarjene ženske na Divjem zahodu, rešila zakonsko zvezo mladega para, ki mu grozi neki nasilnež, ki se ukvarja s tihotapstvom orožja. Na sliki vidimo zakonca, v katerih vlogah nastopata Marisa Solinas in Gaspare Zola

HOROSKOP

Veljaven od 4. do 10. februarja

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) V čustvenih zadevah vam bo nekdo dokazal iskrenost, prijateljstvo in razumevanje. Zaradi tega lahko gledate optimistično v življenje. Na delu boste polni vneme, toda nekdo bo hotel videti v vas ravnodušje, vendar morate vztrajati pri svojih načrtih. Slabe obisti.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V ljubezenskih zadevah morate te biti bolj optimistični in imeti več spoštovanja do osebe, ki vas ima rada. Tako bo življenje bolj vedro. Na delu bodo zelo ocenili vaše sodelovanje. Bolela vas bo glava in imeli boste bolečine tudi v ušesih. Oddaljite se od nekih prijateljev.

DVOJČKA (od 21. 5. do 20. 6.) V čustvenih zadevah boste dosegli, da vas bo oseba, ki vam je pri srcu, razumela, spoštovala in ljubila. Na delu boste gotovo napredovali gmotno in z vplivom. Zdravje ne bo ravno najboljše, ker boste preživljali vznemirljive noči. Potrebni ste mnogo počitka.

RAK (od 21. 6. do 22. 7.) V ljubezenskih zadevah se bo položaj znatno popravil in tudi s prijatelji se bodo odnosi zelo izboljšali. Prejeli boste neko brzojavko. Na delu boste dali neko pobudo, ki vam bo zagotovila gotovo napredovanje. Imate neke razvade, ki se jim morate odreči.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Te dni se bo vrnil v vaše srce mir. Ljubljena oseba vam bo dokazala, da goji do vas zelo globoka čustva, ki se ne opirajo samo na spolnost. Na delu boste dosegli zaželeni smoter in tedaj pojde vs elaže. Z zdravjem boste zadovoljni. Bodite vedno iskreni.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Prišlo bo do zelo zanimivih in nepričakovanih ljubezenskih zmenkov Uresničili boste neki ljubezenski sen, ki ga že dolgo gojite. S pomočjo nasvetov dobrih prijateljev boste zelo okrepili svoj položaj na delu. Pazite se pretiravanj pri hrani in pijači.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) V čustvenih zadevah upirajte se laskanju, ki ni iskreno Le tako boste ohranili svoj srčni mir. Pišite osebi, ki nestrpno čaka vesti od vas. Na delu boste razpravljali o svojih interesih in prepričali predstojnike, da vas podprejo. Vaše zdravje se bo okrepilo.

SKORPIJON (od 24. 10. do 21. 11.) V srčnih zadevah pojde vse najbolje, čeprav vam bo od začetka ljubljena oseba kazala na zunaj precejšnjo hladnost. Na delu boste imeli nekaj zelo genialnih idej in vsi vam bodo k temu čestitali. Bolela vas bo glava in imeli boste napete živce. Ne umikajte se.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Bo možnost, da si ponovno pridobite zgubljeno ljubezen. Pazite, da ne boste dragi osebi očitali njene pretekłosti, sicer boste vse pokvarili. Na delu bo prav, da se malo zganete, kajti pečeni golobi ne letijo nikomur sami od sebe v usta. Bodite zmerni pri pijači.

KOZOROG (od 21. do 20. 1.) V čustvenih zadevah težite za tem, da napihujete vsak najmanjši spor Pametno bi bilo, da se tega odvadite, sicer ne boste srečni. Na delu bo precej negotovosti, toda na koncu vam bo uspelo premagati vse ovire Spremembe temperature ne bodo koristile vašemu zdravju.

VODNAR (od 21. 1. do 19.2.) V zvezi z ljubeznijo vas čaka neko zelo ugodno potovanje in čustveno srečanje, ki utegne dovesti do zakona. Na delu vam bodo skušali škodovati, toda vsi napori vaših nasprotnikov se bodo izjalovili. Bodite vzdržni pri jedi. Z ljudmi bodite bolj taktni.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) V čustvenih zadevah bo prav, če boste vedno nasmejani. Le tako boste osvojili srce ljubljene osebe. Prejeli boste prijetno pismo. Na delu se ne bo ta teden prav nič spremenilo. Pazite se pred prehladom, ker vas bo lahko bolelo grlo. Bodite vedno odprtih oči.

KRIŽANKA

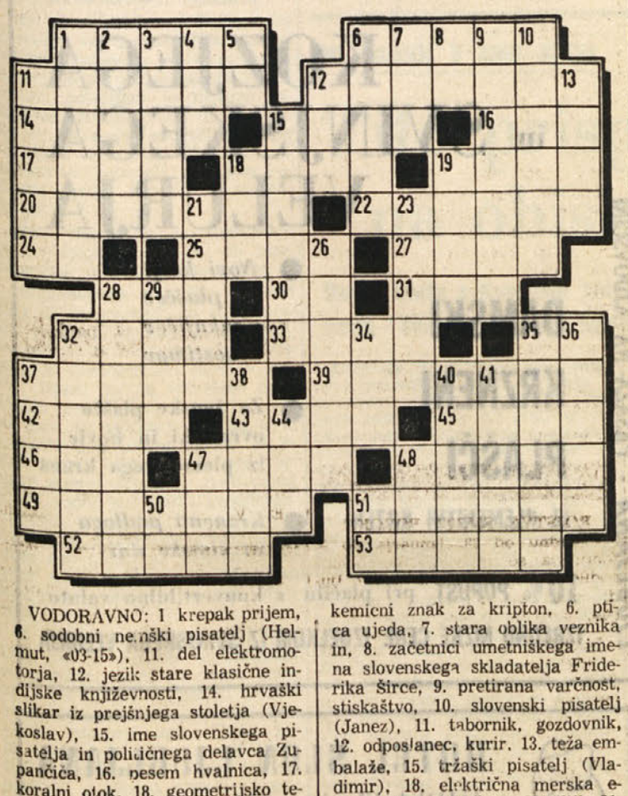

VODORAVNO: 1 krepak prijem, 6. sodobni nemški pisatelj (Helmut, «03-15»), 11. del elektromotorja, 12. jezik stare klasične indijske književnosti, 14. hrvaški slikar iz prejšnjega stoletja (Vjekoslav), 15. ime slovenskega pisatelja in političnega delavca Zupančiča, 16. pesem hvalnica, 17. koralni otok, 18. geometrijsko telo, 19. pokrajina v severozahodni Grčiji, 20. mesto v zahodnem Sremu, 22. del Hamburga, 24. kazalni zaimek, 25. ime ameriškega filmskega reziserja Premingera, 27. italijanska tiskovna družba, 28. bog ljubezni pri starih Slovanih, 30. avtomobilska oznaka Ogulina, 31. del parnega stroja, 32. eden od najvidnejših avstrijskih skladateljev (Alban, 1885-1935), 33. francoski pisatelj (Pierre, 1850-1923), 35. avtomobilska oznaka Peruja, 37. ruska specialiteta iz iker, 39. največji francoski renesančni pesnik, 42 ime ameriškega filmskega igralca Ladda. 43. bivša britanska kolonialna posest v južni Arabiji, 45. mestece pod Fruško goro 46. slano jezero v Turčiji, 47. spaček, škrat, 48. strah pred javnim nastopom, 49. radioaktivna kemična prvina (znak At), 51. športni vaditelj, 52. šotorišče, 53. ime srbskega pisatelja Daviča.

NAVPIČNO. 1. kip, soha, 2. igra s kartami, 3. ime italijanskega pisatelja Sveva, 4. mednarodni znak za klic na pomoč v sili, 5. kemični znak za kripton, 6. ptica ujeda, 7. stara oblika veznika in, 8. začetnici umetniškega imena slovenskega skladatelja Friderika Širce, 9. pretirana varčnost, stiskaštvo, 10. slovenski pisatelj (Janez), 11. tabornik, gozdovnik, 12. odposlanec, kurir. 13. teža embalaže, 15. tržaški pisatelj (Vladimir), 18. električna merska enota, 19. ognjenik na Siciliji, 21. veletok v SZ, 23. mesto v vzhodni Istri, 26. čik. 28. Vzhod, Jutrovo, 29. keltsko ime za Irsko, 32. nepotrebna stvar navlaka, 34. glas, zvok, 35. eksempel, 36. ime angleškega pisatelja kriminalnih romanov Wallacea, 37. osvežujoča pijača, 38. ozek borilni meč, 40. koruzi podobna rastlina, iz katere izdelujejo metle. 41. del rimskega amfiteatra, 44. del tedna, 47. število z dvema ničlama, 48. oblika rastlinskega stebla, 50. začetek abecede, 51 kazalni zaimek.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Johannesburg, 12. Aretej, 13. Tamara, 15. porod, 16. Paris, 17. GZ, 19. Enos, 20. potok, 21. Bra, 22. lij, 23. galun, 24. krut, 25. J(anez) M(enart), 26. trakt, 27. Miami, 28. trava, 29. pesnik, 30. Milano. 32. Talia, 33. akant, 34. kemik, 35. S(tane) S(ever), 37. Maks, 38. Rakek, 39. kot, 40. ura, 41. Kirst, 42. roba, 43. Ti, 44. rabat, 45. peron, 46. Ararat, 48. Maselj, 49. napredovanje.

ZAKONI ZVEZDNIC IN ZVEZDNIKOV LE TEŽKO VZDRŽIJO

Tudi Margaret Lee in Gino Malerba pojdeta menda vsak po svoji poti

Angleška filmska igralka je doslej nastopila že v 35 filmih in kaže, da se hoče osamosvojiti, ker jo «varuštvo» moža preveč tišči k tlom

Stvar je nekam čudna, a zdi se, kakor da bi bilo usojeno, da se morajo filmski igralci in igralke, ki se poročijo med seboj, prej ali slej ločiti. To velja tudi za «mešane» zakone, ko je en sam zakonec pripadnik izbrane kinematografske kaste. Spomnimo se le na Skofića in Lollobrigido ter na Audrey Hepburn in Mel Ferrera, za katere bi človek skoraj prisegel ali položil roko v žerjavico, da se ne bodo nikoli razšli, tako globoka in vztrajna se je zdela njihova ljubezen. In vendar sta se oba zakona skrhala. V tujini sicer ne pripisujejo tej stvari velike važnosti; zakonca se prijateljsko poslovita, dosežeta razporoko in si ustvarita vsak zase nov dom. Pri nas pa nastane s tem lahko cela tragedija, ker razporoke ni. Le Cerkev lahko razveljavi zakon, kar je pravno nekaj drugega, kot razporoka. A za to je treba mnogo denarja ter je treba najti tudi kakšno pretvezo, kot na primer spolno nemočnost zakonca, pa čeprav je tu mnogo otrok, kar jo očitno zanika. Sicer, kaj bi se čudili, če se z obilo denarja lahko razveljavi zakon, saj so tudi cerkev sv. Petra v Rimu sezidali na tej podlagi, to je s kupčijo z odpustki. Takrat so si torej predstavljali, (res da smo bili sredi «mastne» renesanse), da je moč z denarjem odpreti tudi vrata v nebesa. Seveda so sedaj drugačni časi in Cerkev je mnogo bolj poduhovljena od tedaj, kar je pač treba pripisati splošnemu razvoju, ki vpliva tudi na človeške nravi.

No, tu ne kaže, da bi ugotavljali, ali je človek po naravi monogamen ali poligamen: kar se zvezdnikov in zvezdnic tiče, se vsekakor zdi, da jim je poligamija bolj pri srcu ter da se ravnajo po reku: variatio dilectat. Morda je tega krivo tudi to, da imajo igralci več priložnosti, da se spoznajo med seboj ter odkrivajo drug v drugem razne duševne vrline, ki jih v svojem možu oziroma ženi ne vidijo. In predpostavimo v dobri veri, da gre le za duševne vrline in globine ter da nimajo nič pri stvari razne obline in drugi fizični čari in obilja. Kaj takega namreč nihče rad ne prizna.

Eden takih zakonov je tudi zakon med angleško igralko Margaret Lee, prikupno in duhovito blondinko, in med Italijanom Ginom Malerbom. Vzela sta se namreč pred petimi leti, ko je bila Margaret še neznana deklica in si je šele utirala pot v filmski svet. S poroko si je primožila tudi italijansko državljanstvo, tako da je lahko nemoteno delala tu v Italiji. Sedaj ima za seboj že 35 filmov in v zadnjem, to je v filmu «Te prikazni» je celo bolj ugajala od Sofie Loren. K vsemu temu naj še dodamo, da se je iz tega zakona rodil sinček, ki mu je sedaj štiri leta. Zaradi tega je vsa stvar seveda še bolj zapletena.

V tem zakonu je tudi nekaj podobnosti z Lollobrigidinim. Kot je Milko Škofič upravljal dolgo let Lollobrigidino premoženje, tako je tudi Gino Malerba «manager», to je nekak upravnik svoje žene in je pri tem najbrž prav tako ali še bolj oblasten, kot je bil Milko. Samo, da je Angležinjo pač teže «upravljati» kot pa Abručanko, ki jo je «razvadila» šele mnogo kasneje Amerika.

Zakonca sama sta na poizvedovanje radovednih časnikarjev, ko so zvedeli, da se Margaret seli iz svojega dosedanjega doma s sinom vred v neki rimski hotel, sicer odgovorila, da se sploh ne nameravata ločiti. Toda te izjave so bile tako medle in neprepričljive, da res niso mogle nikogar prepričati. Oba sta jim namreč izjavila, da jima je postal dosedanji dom pretesen ter da se bosta začasno nastanila v hotelu, dokler ne najdeta večjega stanovanja Toda časnikarji so tudi zvedeli, da sta bila oba v jutru pred selitvijo pri nekem odvetniku, kar pač daje misliti.

Domneva o ločitvi se je porodila tudi zato, ker so radovedneži večkrat čuli, kako sta se zakonca med seboj prepirala. Toda Margaret je na to pripombo časnikarjev odgovorila, da so prepiri za vsak zakon nekaka nepogrešljiva sol ali zabela ter da tako zakon le poživijo, to je nekako začinijo, da ne postane plehek. Drugi pa znajo povedati, da bo Gino še vedno Margaretin upravnik, le da bo manj odločal o tem, pri kakšnih filmih naj ona sodeluje. Da bi čimveč zaslužila, jo je stalno silil, naj nastopi v čimveč filmih, da bo zaslužek čimvečji Sedaj pa se je Margareti ob doseženem uspehu porodil občutek, da je zmožna kaj več, da ima tudi ona neko umetniško poslanstvo ter da lahko pomaga ustvarjati bolj resne filme, ki bodo ohranili trajno vrednost. Seveda pa je količina skregana s kakovostjo. Če hoče torej igralka ustvariti kaj trajnega, mora omejiti število svojih udeležb v raznih filmih.

Vzrok razdora naj bi bil torej prav v tem, da je Margaret odkrila svoje umetniške sposobnosti in prišla do prepričanja, da ima neko poslanstvo, kar pač omogoča vsakemu človeku, da ima večje veselje do življenja. Sedaj nastopa v novem filmu s Curdom Jurgensom in Robertom Hosseinom in to ni kar tako, saj gre za znana in že uveljavljena igralca. Nič čudnega ne bi bilo torej, če bi se tudi tej igralki zgodilo kot drugim, to je, da so se ločile od moškega, ki jim je pomagal pri prvih korakih. To se včasih zdi kot velika nehvaležnost, ampak v mnogih primerih je vendarle kriv le moški, ki si lasti nad igralko prevelike pravice. K temu je treba dodati še razliko v miselnosti med človekom z Juga in severnjakinjo. Zato bi lahko tudi iz te izkušnje dali prav italijanskemu pregovoru, ki pravi, da je treba izbirati ženske in vole v lastni deželi.

KRATKE ZANIMIVOSTI

Susan Strasberg in Gillo Pontecorvo sta se po sedmih letih zopet srečala v Rimu. Strasbergova je namreč nastopila v glavni vlogi v filmu «Kapò», ki ga je režiral Pontecorvo. Sedaj je prišla zopet v Italijo, da bi nastopila v filmu, ki ga bodo snemali Američani.

* * *

Saganova je prispela te dni v London, kjer bo razpravljala s svojim angleškim založnikom o tem, da bi napravili na podlagi njene knjige «La Chamade» glasbeno komedijo. Zanimivo pri tem, da je pisateljico spremljal njen bivši mož Američan Bob Westhof, s katerim ni živela skupaj, niti ko je bila z njim poročena, medtem ko sta vedno skupaj, odkar sta ločena.

BELI PANTER — SAŠA DOBRILA

šport šport šport šport

MEXICO 68

OLIMPIJSKE VESTI

Športne naprave v Ciudad Mexicu

MEHIŠKI ŠPORTNI CENTER

Center je zgradilo ministrstvo za javna dela v stanovanjskem delu mehiške prestolnice «Lomas de Sotelo» med veliko arterijo «Avenida del Conscripto» in krožnim bulvarjem mesta. Center je namenjen samo športu, trenutno pa je zaseden od študentov, ki uživajo državne podpore ali od skupin športnikov, kandidatov olimpijske ekipe, ki izpolnjujejo svoje znanje. Center obsega športno palačo z igriščem za košarko in odbojko, telovadnico s štirimi stezami za sabljanje z vsemi električnimi napravami, popoln atletski stadion, strelišče in kolesarsko dirkališče. Center ima tudi stanovanjski blok za 500 oseb, restavracijo, ki lahko sprejme 364 ljudi hkrati, rekreativni center, ambulante itd. 50-metrski bazen za plavanje in manjši za skoke bosta med igrami služila za treninge. Bazen in telovadnica sta sicer v isti zgradbi, vendar ločena. Bazen ima 8 prog, globok pa je 1,80 m. Tribune so samo na eni strani in lahko sprejmejo 1270 gledalcev. Slačilnice so pod tribunami. Bazen za skoke je dolg 31 metrov, širok pa 20. S stolpa so možni skoki iz višin 3, 5, 7,5 in 10 m. Tribune ob bazenu za skoke sprejmejo lahko 500 gledalcev.

SPORTNI CENTER CHAPULTEPEC

Zgrajen je bil leta 1948 po načrtu arhitektov Gonzalo Garita, Carlos Romo in Roberto Ibarrola. Nahaja se v parku z istim imenom. Ta center je zelo znan po svojih teniških igriščih, kjer se odvijajo vsa važna mednarodna srečanja in turnirji. Bogat je tudi z napravami za vodne športe. Razpolaga z olimpijskim odkritim bazenom z osmimi progami, z manjšim bazenom za skoke in z 25 m bazenom za plavanje s šestimi progami.

Danes na stadionu «Grezar»

Proti Marzottu Triestina z obnovljeno prednjo peterko

Triestina bo zopet nastopila na domačih tleh. Danes bo imela v gosteh Marzotto iz Valdagna, proti kateremu bo trener Radio ponovno predstavil doslej najbolj učinkovit napad Tržačanov. Upajmo torej, da se bo prvo povratno kolo prvenstva A skupine C lige, uspešno zaključilo za rdeče, ki so zadnje čase padli nižje v lestvici in predvsem razočarali gledalce, ki so v manjšem številu začeli zahajati na stadion.

Triestina bi morala danes nastopiti na občinskem stadionu «Pino Grezar» v postavi Chendi, Kuk, Martinelli, D'Eri, Capitanio, Pestrin, Ridolfi, Brusadelli, Pedroni, Scala in Ive.

NOGOMET DANES

A SKUPINA CLIGE

(1. povratno kolo)

TRIESTINA — MARZOTTO
Ghetti
BIELLESE — MONFALCONE
Cardelli
COMO — ENTELLA
Messinese
LEGNANO — MESTRINA
Nardis
PAVIA — UDINESE
Cali
RAPALLO — ALESSANDRIA
Ferrari
SAVONA — BOLZANO
Ciacci
SOLBIATESE — VERBANIA
Sgherri
TREVIGLIESE — PRO PATRIA
Zacchetti
TREVISO — PIACENZA
Ghirardello

ALIGA

(3. povratno kolo)

ATALANTA — CAGLIARI
Pieroni
BOLOGNA — BRESCIA
Bernardis
LANEROSSI VIC. — INTER
D'Agostini
MANTOVA — SAMPDORIA
Angonese
MILAN — NAPOLI
Monti
ROMA — SPAL
Carminati
TORINO — FIORENTINA
Francescon
VARESE — JUVENTUS
Sbardella

CATANZARO — FOGGIA
Toselli
GENOA — MODENA
Torelli
LIVORNO — REGGINA
Vacchini
MESSINA — VENEZIA
Vitullo
MONZA — VERONA
Di Tonno
NOVARA — LECCO
Acernese
PALERMO — PERUGIA
Bigi
POTENZA — LAZIO
Michelotti

BLIGA

(1. povratno kolo)

BARI — PADOVA
Palazzo
CATANIA — PISA
Possagno

DOMAČI ŠPORT

Danes, v nedeljo, 4. februarja

ODBOJKA

Mladinsko prvenstvo
Ob 8.30 v telovadnici ENAOLI
BREG — ENAOLI
KRAS — ENAOLI
BREG — KRAS

NOGOMET

II. kategorija
Ob 15. uri v Nabrežini
VESNA — ROMANA

* * *

III. kategorija
Ob 10.30 na stadionu «Prvi maj»
TECNOFER. — PRIMORJE

* * *

Ob 15. uri v Boljuncu
ZARJA — GRETTA

* * *

Prijateljska tekma
Ob 14.30 v Sežani
TABOR — PRIMOREC

KOŠARKA

Promocijsko prvenstvo
Ob 11. uri v Vidmu (Palasport)
PORZIO — BOR

OBVESTILA

ŠZ BOR
vabi mlada dekleta, ki jih veseli odbojka, da se v torek, 6. t. m. ob 14. uri udeleže prvega treninga na stadionu «Prvi maj» pri Sv. Ivanu.

Prihodnjo nedeljo bo v Črnem vrhu prvi dan II. zimsko športnih iger zamejskih Slovencev. Tekmovalo se bo na progah, kjer je SPDT že organiziralo veleslalom, ki se je zaključil z zmago Vojka Cesarja (na sliki).

11. in 18. februarja v Črnem vrhu

II. zimskošportne igre zamejskih Slovencev

SPD Trst organizira v Črnem vrhu nad Idrijo 11. in 18. februarja 1968 II. zimsko športne igre za društva in posameznike slovenske skupnosti v zamejstvu.

SPORED TEKEM

11. februarja	18. februarja
Slalom člani-ce	veleslalom člani-ce
veleslalom začetniki-ce	veleslalom naraščaj
tek na 2 km	štafeta 3x1 km
	sankanje

VPISOVANJE

Vpiše se lahko društvo ali posameznik. Vsak tekmovalec lahko nastopa le v treh disciplinah in štafeti.

Vpisovanje 7., 8. in 9. februarja 1968 od 19. do 21. ure v Slovenskem klubu, Ul. Geppa 9/I.

Vpisnina 100 lir na udeleženca.

TEKMOVALNE KATEGORIJE

Člani: člani s I. ZSI prvi trije uvrščeni v konkurenci začetnikov na I. ZSI in vsak smučar vpisan v FISI.
Začetniki: vsi, ki ne tekmujejo med člani in so dopolnili 15. leto
Začetniki: vsi, ki niso dopolnili 15. leto (razdeljeni v podkategorije po letih).

* * *

Za tekmovanja veljajo pravila FISI

* * *

Vsaka kršitev športnega duha in discipline bo prijavljena razsodišču II. ZSI, ki bo ukrepal soglasno z naslednjimi kaznimi: javni opomin (odvzem 2 točk posameznikom in 5 društvom), izključitev iz II. ZSI.

* * *

SPD Trst si pridržuje pravico menjave teh pravil.

ZAKAJ PREMALO TEKEM NA NABREŽINSKEM IGRIŠČU

Odgovor župana D. Legiše: Preobremenjenost igrišča

Spoštovani gospod urednik,

v zvezi s člankom, ki ga je Vaš list objavil dne 3. t. m. pod naslovom «Zakaj premalo tekem na nabrežinskem igrišču», Vas vljudno prosim, da bi priobčili naslednje pojasnilo:

1. občinska uprava je za nogometno sezono 1967-68 dodelila svoje športno igrišče v uporabo temle nogometnim klubom:

a) «Nabrežina» iz Nabrežine (tri ekipe);

b) «Vesna» iz Sv. Križa (2 ekipi);

c) «Primorje» s Proseka (2 ekipi);

č) «Libertas» s Proseka (1 ekipa).

Občinska uprava je dozdaj poskrbela, da je bilo stanje nogometnega igrišča, kljub očitno preveliki obremenitvi, takšno, da so se lahko vse tekme za prvenstvo redno odigrale.

2. Ko je bilo letošnje prvenstvo prekinjeno, se je na nabrežinskem igrišču odigrala ena sama prijateljska tekma, in sicer «Primorje - N. K. Tabor Sežana». Tekma je bila 28. januarja 1968.

Tekma «Nabrežina - Tecnoferramenta», ki je omenjena v članku in ki je bila odigrana 21. januarja 1968, ni bila prijateljska, temveč je bila za prvenstvo.

3. Ko je bilo letošnje prvenstvo prekinjeno, je občinska uprava, na predlog tehničnega urada, sprejela načelen sklep, naj se igrišče ne uporablja za prijateljske tekme. To pa samo zato, da se odločno preobremenjeno igrišče «odpočije». Edina izjema je bilo srečanje «Primorje - N. K. Tabor Sežana», ki je bilo mednarodnega značaja. Za to srečanje je «Primorje» vložilo prošnjo 19. 1. 1968 (mimogrede omenjam, da je prošnjo samo v italijanskem jeziku podpisal predsednik Felice Sedmak, kot je razvidno iz fotokopije, ki jo dostavljam uredništvu P. d.). Prošnja je bila ugodno rešena dne 27. 1. 1968, potem ko je Nogometna zveza preklicala tekmo za prvenstvo «Nabrežina - Veliki Repen», ki je bila določena za isti dan in isto uro.

4. Kar zadeva prijateljske tekme, pripominjam, da je občinska uprava bila ustno naprošena ,naj izda dovoljenje samo za eno srečanje, in sicer med «Vesno» in Primorjem», ki bi moralo biti 21. 1. 1968. Dovoljenje ni bilo izdano, ker stanje igrišča ni tega dopuščalo, predvsem zaradi prvenstvene tekme «Nabrežina - Tecnoferramenta», ki je bila istega dne.

Občinska uprava je imela, ima in bo imela največje razumevanje za športne potrebe vseh štirih omenjenih klubov, čeprav kar trije izmed teh imajo svoj sedež na ozemlju tržaške občine. To je uprava dokazala s svojim dosedanjim delovanjem in predvsem s konkretnimi dejanji. Zato moram odločno odklanjati neosnovane trditve pisca omenjenega članka, ki bi moral vsekakor prej dobro poznati razmere in šele nato izrekati o njih svojo sodbo.

Zahvaljujem se za uslugo in lepo pozdravljam.

Drago Legiša

Nabrežina, 3. 2. 1968

Pisma uredništvu

Kdaj obljubljena nogometna igrišča na Proseku, v Križu in v Trebčah?

Spošt. uredništvo P. d.

Na športni strani vašega dnevnika sem včeraj bral o problemu nabrežinskega igrišča in pritožbe športnikov zaradi težkoče uporabe igrišča za prijateljske tekme za Vesno in Primorje.

Sprašujem se torej, pravzaprav, kako je z obljubo tržaške občine (župana inž. Spaccinija ter odbornika za šport Ceschie) za zgraditev igrišča na Proseku.

Že na dolgo in široko je bilo pisano o tem — govorilo se je vsepovsod, v časopisih, na radiu. Odbornik za šport je imel v tej zvezi tudi sestanek na sekciji KD na Proseku. Tudi na nagrajevanju SSI v Kulturnem domu je odbornik za šport govoril o proseškem igrišču. Na žalost pa je obljuba, kot kaže, ostala še vedno obljuba. Govorilo se je, da bo igrišče zgrajeno za sezono 68-69, zato mislimo, da bi bil skrajni čas, da se občina loti dela, če ga hoče dokončati kot je obljubila.

Vsakega vaščana to zelo zanima. Zelo veseli bi bili, da bi imel odbornik Ceschia tudi z nami sestanek na sedežu domačega društva Primorje„ da bi nam obrazložil problem igrišča. Če pa to ni mogoče, bi prosili odbornika za odgovor, ker, za kar nam je znano, zemljišče je, jusarske pravice so v redu, denar tudi. Torej zakaj se ne začne z delom? Govori se tudi o ureditvi igrišč v dveh drugih slovenskih vaseh in sicer v Križu in Trebčah. Zato bi želeli, da bi se tudi naši svetovalci zavzeli za te probleme, ker ne moremo živeti le od obljub, temveč želimo, da bi se končno kaj uresničilo.

Vaščan

Prosek, 3. 2. 1968

"DARWIL"

najnovejši izum moderne tehnike

SUPERAUTOMATIC s 57 rubini in z 88 rubini
«Luis D'Or»
najtanjša ura na svetu

Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-I. nadstropje
Import - Export
Prodaja na veliko in drobno
Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!
Izredni popusti - Garancije

NAJTRPEŽNEJŠA
NAJELEGANTNEJŠA
NAJCENEJŠA

ŠVICARSKA SUPERMARKA

SUPERMARKET

NOVA IZBIRA USNJENE KONFEKCIJE IZ

KOZJEGA in SVINJSKEGA VELURJA

DAMSKI KRZNENI PLAŠČI IZ PLEMENITIH KRZEN

- *Novi kroji plaščev suknjičev kostimov*
- Za ženske plašče ovratniki in bovic iz plemenitega krzna
- *Krznena podloga za zimske dni*

10% POPUST pri plačilu s konvertibilno valuto

IZREDNO NIZKE CENE IZDELKOM IZ SVINJSKEGA VELURJA

LJUBLJANA - PASAŽA NA AJDOVŠČINI

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:
redno linijo okoli sveta redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja:
«SPLOŠNA PLOVBA» Piran, Župančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu
Telexi: 341-23; 341-22 Plovba
Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

HOTEL SLON LJUBLJANA

TITOVA UL. 10 TEL. 20641 43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM ● PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA ● NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM ● KAVARNA ● SLAŠČIČARNA ● KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

AVTOPROMET GORICA NOVA GORICA TEL. 21443

priporoča zimovanje na LOKVAH

dnevno obratujejo vse štiri vlečnice (najmanj 5 oseb) — lepa smučišča in tereni za druge zimsko - športne dejavnosti.
HOTEL POLDANOVEC z več kot 100 ležišči in restavracijo z domačo hrano, vinom in drugimi pijačami — Tel. 21-314
Turistično društvo ima na razpolago tudi privatne sobe.

PARK HOTEL GORICA

NOVA GORICA - Tel. 21-442, 21-462

s svojimi obrati: restavracijo, kavarno — *in gostilna «Pri hrastu»*
Prvorazredna kuhinja - Ples vsak večer ★ *gostilna «Zvezda»*
razen torka in barski program — *telefon 21-239*

TRST Ul. Boccaccio 3
Telefon 28-373

POŽAR ARTEMIO

TOVORNI PREVOZI

v vse kraje tudi v inozemstvo

CHARLES EXBRAYAT 48.

Drugič v Sevilli

SOBOTA

Propelerji štirimotornega letala T.W.A. so me zazibali v spanje. Nismo več tako daleč od New Yorka. Zvečer bom v Washingtonu in telefoniral bom Andersonu. Gotovo me bo hotel takoj videti, da bi zvedel podrobnosti. Ali naj Cliffu povem resnico? Ali naj mu povem, da sem jaz ubil Alonsa, prijatelja Alonsa, svojega stalnega tovariša Alonsa, ki sem ga ljubil, Alonsa, ki je ljubil mene?

Dogodki se namreč niso zgodili natančno tako, kot sem pripovedoval Mariji in Fernandezu.

Ko je Alonso vstopil z revolverjem v rokah, je zakričal:

«Vrzi orožje, Bob!»

Lajolette je poskočil.

«Kaj?»

«Vrzi orožje!»

«Toda... ali si nor?»

«Vrzi orožje!»

In Lajolette, je izpustil revolver. Oddahnil sem se.

«Hvala, Alonso!»

Tedaj je izbruhnil drugi lopov:

«Aha, lahko se zahvališ tej barabi, ki je...

Alonso je z največjo naglico ustrelil trikrat zaporedoma. Bil je dober strelec, vedel sem, da je Lajoletta ubil s prvo kroglo.

«Strašen je postal, Pépé...»

Pogledal sem Alonsa, ki je rekel:

«Kaj ni prav?»

«Zakaj si streljal, saj je bil brez orožja?»

Obraz mu je okamenel.

«Zakaj, po tvojem mnenju, José?»

«Ker nisi hotel, da bi govoril...»

«Zares?»

«Alonso, tudi Percelova si ubil, ker sta hotela govoriti...»

«Že od nekdaj vem, da si bistroumen, Pépé!»

«In kako ti je uspelo, da si prišel sem — mimo toliko njegovih ljudi na ulici? Ker te pač poznajo kot enega svojih... In, kako so te obvestili, da je Arguthnot detektiv Yarda, Alonso? Saj nisi telefoniral v Washington?»

«Zelo si bistroumen, Pépé, preveč bister... škoda...»

«Škoda?»

«Ker sva bila dobra tovariša... ker živita Ruth in «señor» José, ker te moram zdajle ustreliti, moj ubogi Pépé...»

Zares mu je bilo hudo in mislim, da me je rešilo, ker mu je to nekoliko zmanjšalo hitrost refleksov. Zvalil sem se na tla v trenutku, ko je ustrelil. Alonso je bil nagel, prav tak pa sem tudi jaz. Namenoma sem padel poleg Lajolettovega revolverja. Alonso se je obotavljal nekaj desetink sekunde — ni mu bilo takoj jasno, ali sem padel, preden je ustrelil, ali po strelu. Izkoristil sem ta čas in dvakrat ustrelil. Še je stal. Ko sem vstajal, pa je Alonso zdrsnil na kolena. Ko je z glavo zadel ob tla, je tako udarilo, da tega ne bom nikoli pozabil... Sklonil sem se k njemu. Še se je lahko nasmehnil.

«Končno, Pépé... bolje je... da se je tako.., končalo. Ti... ti boš rekel... Cliffu...»

Nisem zvedel, kaj je hotel, naj povem Andersonu. Zaprl sem mu oči. Obrisal sem držaj Lajolettovega revolverja in ga stisnil Lajolettu v roko. Nato sem vzel listnico lažnega Charleya. V njej so bila Alonsova pisma. Tako mi je postalo vse jasno.

Denar, o katerem je Alonso trdil, da ga dobiva pri kartah, je nalagal na Alonsov bančni račun Lajolette, kot da mu ga pošiljajo sorodniki. Verjetno sta se srečala slučajno, ko je bil moj tovariš na potovanju po Španiji. Za dobre mesečne prejemke je Alonso obveščal Lajoletta o vsem, kar so pripravljali proti njemu v FBI. Zato si je tako prizadeval, da bi poslali v Sevillo njega. Našega sovražnika je obvestil o mojem prihodu, ga seznanil z mojimi nalogami, mu sporočil čas in kraj sestanka v Kordovi. Ko mi ga je Cliff poslal na pomoč, je bil gotovo zelo vesel, saj je bil prepričan, da bo preprečil moje napade. Ker me je imel rad, si je prizadeval, da bi me čimprej spravil nazaj v Washington. Spletko, da sem začel sumiti Juana in Marijo, je skoval zato, da me Marija ne bi več zadrževala v Sevilli. Ko je obvestil Fernandeza, da sem si preskrbel revolver, je upal, da me bodo izgnali. Alonso pač ni računal, da sem tako globoko navezan na Marijo — zato se je njegov načrt ponesrečil.

* * *

Štirimotorno letalo je mirno drselo nad oblaki. Strežajka nas je obvestila, da bomo čez dve uri v La Guardii.

Ali bo Marija prišla za menoj? Bo! Ni mi sicer vse jasno, zakaj, toda o tem sem prepričan. Marijina podoba je priklicala podobo Ruth. Ali zdaj že ve? Tudi njej bom povedal enako zgodbo kot Fernandezu in Mariji. In zakaj ne bi prav tako govoril Cliffu Andersonu? Alonsa so ubile Lajolettove krogle.

In nenadoma je prišel od nekod vame velik mir. Ne bojim se več srečati Ruth, kajti zdaj vem, da se bom Cliffu zlagal — nobene ovire ni, da se mu ne bi zlagal! Alonso je padel kot žrtev svojega poklica. Njegovo ime bo zapisano v seznamu tistih, ki so umrli pri izpolnjevanju dolžnosti. Na Alonsovo krsto bodo pripeli kolajno, Ruth bo dobivala pokojnino in «señor» José bo občudoval svojega očeta — junaka. Sicer pa ga bo poznal samo po fotografijah. Cliff bo imel lep govor — in tudi to bo prav tako zelo dobro.

Konec

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — **PODRUŽNICA: GORICA:** Ulica 24 Maggio 1/I. Telefon 33-82 — **UPRAVA:** TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — **NAROČNINA:** mesečna 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir celoletna 8.100 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 601-3-270/1 — **OGLASI:** Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska Trst